alecta

Års- och hållbarhets-redovisning 2017

Trygghet växer när den delas

INNEHÅLL

Alecta i korthet 4
Vd-ord 6
Året i korthet 9
Tjänstepensionsmarknaden 10

En viktig pusselbit i ett hållbart pensionssystem 12
En bra pension 14
Ett stabilt bolag med högt förtroende 16
Ansvarsfulla investeringar 22
Attraktiv arbetsplats 28

Förvaltningsberättelse 30
Femårsöversikt 41
Finansiella rapporter 44
Styrelsens undertecknande 97
Revisionsberättelse 98

Styrning 102
Hållbarhetsnoter 104
GRI-tabell 112
Bestyrkande hållbarhetsredovisning 114

Styrelse 115
Överstyrelse och revisorer 119
Företagsledning 120
Ordlista 122

Den formella årsredovisningen utgörs av sidorna 30–100.

Om Alectas års- och hållbarhetsredovisning 2017

Alectas års- och hållbarhetsredovisning avlämnas av styrelsen, och ska ge alla bolagets intressenter en god uppfattning om vår verksamhet och våra resultat under året som har gått. Förvaltningsberättelsen och de finansiella rapporterna på sidorna 30–97 utgör Alectas legala redovisning och är föremål för extern revision. Alectas lagstadgade hållbarhetsrapport är upprättad i enlighet med riktlinjerna från Global Reporting Initiative (GRI), och tyngdpunkten i redovisningen av årets arbete ligger på sidorna 12–29 samt i den kompletterande fördjupningsdelen om styrning och hållbarhet på sidorna 102–113 där vi även redovisar processer, kompletterande data samt omfattning och avgränsningar. Hållbarhetsredovisningen har granskats av externa revisorer. Revisionsberättelsen avseende den legala redovisningen samt rapporten om översiktlig granskning av hållbarhetsredovisningen från Alectas revisorer Ernst & Young AB finns på sidorna 98–100 respektive 114.

”Jag vill själv kunna välja när jag går i pension.

Andreas Fasth
Boende i Sollentuna, föräldraledig.

– Det är tredje gången jag är pappaledig, så det var ingen stor sak när jag bad om ledighet igen. Läkemedelsbranschen sysselsätter många kvinnor och kanske bidrar det till att föräldraledighet är en självklarhet på mitt jobb och även pappor uppmuntras att vara hemma.

– Vi har fått rådgivning om tjänstepensionen genom jobbet, så jag har bra koll på vad som ingår. För mig är det viktigt att själv kunna välja när jag ska gå i pension. Fast just nu ser jag fram emot att börja jobba igen.

Alecta i korthet

Vårt uppdrag

Alecta ska ge kollektivavtalade tjänstepensioner så stort värde som möjligt för både våra företags- och privatkunder.

Trygghet växer när den delas

Alecta grundades 1917 utifrån insikten att bästa möjliga trygghet vid ålderdom eller sjukdom skapas om vi tar ansvar tillsammans. Det är ”Alecta-modellen” än i dag.

Alecta är ömsesidigt, vi ägs av kunderna.
Vi har alltid våra kunders bästa för ögonen, och allt överskott går tillbaka till kunderna i form av bättre pensioner eller lägre kostnader för företagen.

Kunderna delar på risk och ansvar.
Med en försäkringslösning tar alla kollektivt ansvar för varandras trygghet. Det ökar tryggheten och flexibiliteten. Till exempel kan Alecta erbjuda livslång pension och en sjukförsäkring utan krångliga undantag.

Våra tjänster köps in kollektivt av arbetsmarknadens parter.
Eftersom försäkringarna köps in kollektivt – i grupp – uppstår stordriftsfördelar. Administrations- och förvaltningskostnaden per försäkrad blir låg. Dessutom behöver Alecta till exempel inte ha kostnader för försäljning och marknadsföring. Det ger mer pension för arbetstagarna och lägre kostnader för arbetsgivarna.

Kunden Sofia Blomberg med hunden Krut och Magnus Billing, vd Alecta.

Det är kunderna som äger Alecta

Alecta har så många som 2,4 miljoner privatkunder och det vill vi gärna ska synas i vår årsredovisning. I november träffade vi några av dem för att höra vad de tycker om sin tjänstepension. Samtidigt lät vi fotograf Evelina Carlborn ta bilderna du nu ser på omslaget och några av insidorna i den här årsredovisningen.

2,4 miljoner
försäkrade privatkunder

34 000
företagskunder

830 miljarder
förvaltat kapital

364
medarbetare

Alectas grundläggande insikt – en bra pension börjar med en låg avgift

En av de viktigaste faktorerna för pensionens värde är låga avgifter. Det ger lägre kostnader för företagen och bättre pension för pensionärerna. Under ett arbetsliv försvinner 25 procent av pensionskapitalet vid en procents avgift. Vid tre procent försvinner hälften.

Vår vision och våra kärnvärden

Utifrån insikten har vi formulerat vår vision och våra värderingar.

Vår vision:
Att vara världens mest effektiva tjänstepensionsbolag.

Våra kärnvärden är
Enkelhet – Kundnytta – Ansvar

Våra mål

Baserat på uppdrag, vision och värderingar har vi fastställt tre mål:

- Trygga och nöjda kunder
- Hög kostnadseffektivitet
- God avkastning och stark finansiell ställning

Vi erbjuder tjänstepension med ålderspension, sjukförsäkring och efterlevandeskydd:

- Förmånsbestämd ITP 2 för privattjänstemän födda 1978 och tidigare.

- Premiebestämd ITP 1 för de som är födda 1979 och senare.

Sedan starten 2007 är vår produkt, Alecta Optimal Pension, det upphandlade förvalsalternativet inom premiebestämd ITP. Inom försäkringstjänstemännens eget kollektivavtal FTP är vi också förvalsalternativ. Alecta Optimal Pension är dessutom valbar inom alla övriga stora kollektivavtal.

0,02
i kapitalförvaltnings-kostnadsprocent

0,06
i förvaltningskostnadsprocent för pensionsprodukter
(Exkl. valcentralskostnader.)

20,4 miljarder
Utbetald ersättning ålderspension, sjukförsäkring och efterlevande-skydd

Vd-ord

Upphandling och kundvärde i fokus

2017 var ett händelserikt år i vår omvärld, med svängningar på kapital- och fastighetsmarknaderna och en omfattande debatt kring de delar av pensionssystemet som ligger utanför den kollektivavtalade tjänstepensionen. I denna utveckling stod Alecta starkt. Än en gång visade vi att vår modell för kapitalförvaltning ger bra avkastning. Samtidigt framhöll flera debattörer arbetsmarknadsparternas modell för upphandling som ett föredöme för övriga pensionsområden.

Utvecklingen i omvärlden under 2017 stärkte Alecta inför upphandlingen av den premiebestämda planen ITP 1 för 2018–2023, som inleddes under 2017. Förberedelserna präglade stora delar av året, och det var med stor glädje och stolthet vi i mars 2018 fick förlängt förtroende som förvalsbolag.

Hög avkastning och låga avgifter

Avkastningen under 2017 för den förmånsbestämda planen ITP 2 blev 6,5 procent och för Alecta Optimal Pension 9,1 procent. Det förvaltade kapitalet växte till 830 miljarder kronor och vi välkomnade 100 000 nya kunder.

Tio år med Alecta Optimal Pension

Tack vare den kollektiva upphandlingen och ett starkt fokus på kostnadseffektivitet erbjuder vi fortfarande bland de lägsta avgifterna i branschen. Under 2017 blev Alecta återigen utsett till världens tredje mest kostnadseffektiva tjänstepensionsbolag i den globala studien som genomförs av CEM Benchmarking. Vår premiebestämda produkt Alecta Optimal Pension fyllde tio år under hösten. Sveriges största sparprodukt har sedan starten levererat en genomsnittlig avkastning per år på 7,3 procent. Dessutom fick vi den internationella utmärkelsen IPE Awards för det mest hållbara pensionsbolaget i Europa 2017, och bästa aktiva förvaltare. Sammantaget är detta fantastiska prestationer av alla våra medarbetare. Tack!

En kollektivt upphandlad försäkringslösning var en framsynt idé för hundra år sedan. I dag använder många visserligen andra ord som kundmakt och samverkansekonomi, men det råder inget tvivel om att kollektiva försäkringslösningar betyder mycket för många människors trygghet och fortsätter att vara en del av framtidens trygghetssystem. Trygghet växer när den delas.

Kundmötet i fokus

Vi ägs av 2,4 miljoner privatkunder och 34 000 företagskunder. Det gör att vi alltid har kundnytta och kundernas bästa för våra ögon. Allt överskott går tillbaka till kunderna som mer pension eller lägre premier. Under året har vi framför allt gjort satsningar inom kundservice, kundgränssnitt och hållbarhet.

Digitalisering ger möjligheter till förbättringar och effektivare kundmöten. Utifrån två av våra kärnvärden – enkelhet och kundnytta – försöker vi hela tiden förenkla för kunden att förstå och hantera sin pension. Samtidigt utvärderar vi kontinuerligt våra processer för att tillföra maximalt värde för kunden. Under året har vi till exempel lanserat en ny webbplats, påbörjat utvecklingen av en förbättrad självbetjäningstjänst för privatkunder och startat utveckling av en ny utbetalningslösning. Vi har dessutom nått nya rekordnivåer i antalet kunder som tar ut sin pension digitalt. Över 60 procent av kunderna startar nu sin första utbetalning av pensionen helt digitalt via Mina sidor. Vart fjärde kundbrev från Alecta skickas idag digitalt. Alecta är även medlem i försäkringsbranschens gemensamma prognos- och beräkningstjänst, ansluten till MinPension och stöttar utvecklingen av uttagsplan och elektroniska flyttblad.

Digitaliseringen skapar förväntningar

Vi har genomfört en ambitiös kartläggning av hur och när våra kunder behöver pensionsinformation i framtiden. Digitaliseringen har i grunden förändrat konsumenternas och företagens förväntningar på enkelhet, tillgänglighet och överblick. Vår utgångspunkt är att vara flexibla nog att kunna leverera den servicenivå som kunderna förväntar sig. Trygga och nöjda kunder är ett av våra mål och hur vi bemöter våra kunder blir ännu viktigare i framtiden.

> Våra grundare drevs av en viktig insikt:
> – trygghet växer när den delas.
> Det är en övertygelse vi fortfarande har.

Hållbarhet viktigt för allt fler

Hållbarhet blir allt viktigare för allt fler pensionskunder. Samtidigt vill Sveriges regering att bank- och försäkringsbranschen mer aktivt bidrar till utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle, med FN:s 17 hållbarhetsmål inom Agenda 2030 som riktmärke.

Alecta välkommar en utveckling med ökat fokus på långsiktigt värdeskapande och hållbar riskhantering. Vi är övertygade om att hållbara investeringar ger god avkastning om man har ett långsiktigt perspektiv och redan i investeringsprocessen tar hänsyn till miljö, social utveckling och en god bolagsstyrning. Vår unika förvaltningsmodell ger, förutom en hög kostnadseffektivitet och värdeutveckling, också flera betydande hållbarhetsfördelar.

Under året inledde vi en hållbarhetscertifiering av vår analys- och investeringsprocess där en oberoende part ska kunna granska och verifiera arbetet. Det är ett kvalitetsmärke. Hållbarhetsperspektivet i analysen framtidssäkrar våra investeringar ytterligare, men är också en katalysator för att identifiera nya investeringar eller tillgångsslag som ger en mer hållbar utveckling. Ett resultat är att Alecta, i slutet av 2017, hade investeringar till ett värde av drygt 17 miljarder kronor i gröna obligationer öronmärkta för projekt eller verksamheter med positiv effekt för klimat och miljö.

Vi har i samhällsdebatten pekat på behovet av ett större utbud av hållbara investeringsmöjligheter med risknivå och storlek som är förenliga med vårt uppdrag att leverera bra pensioner. Då krävs att politiker visar vägen exempelvis genom att ge ut gröna statsobligationer som kan finansiera en omställning till ett mer hållbart samhälle. Därför välkommar vi förslaget från regeringens utredning om gröna obligationer.

Forts. nästa sida

Bättre samhälle och bättre miljö

Bank- och försäkringsbranschens kan bidra positivt till samhälle och miljö om bolagen agerar tillsammans och i linje med gemensamma standarder för rapportering. Alectas strategi är därför att ansluta oss till, och delta i utvecklingen av brett accepterade standarder. Under året har vi lett en arbetsgrupp inom Sida:s initiativ SISD, Swedish Investors for Sustainable Development. Vi har också, som enda svenska bolag, haft förmånen att leda en arbetsgrupp inom EU:s High-Level Expert Group for Sustainable Finance.

Båda initiativen har levererat förslag på standarder och strategier som ska förankras och formaliseras. Ett konkret exempel är expertgruppens rekommendation att lagstiftningen för pensionsfonders förvaltaruppdrag tydligare måste omfatta hållbarhet, vilket EU-kommissionen har valt att gå vidare med direkt.

Hållbarhetsarbete som ger effekt

Vi har även förstärkt våra interna resurser med en övergripande hållbarhetsansvarig, samt formulerat en övergripande hållbarhetspolicy och förtydligat vår ansats i hållbarhetsarbetet. Inom kapitalförvaltningen har vi antagit tvågradersmålet som ett långsiktigt hållbarhetsmål. Våra investeringar ska därmed stödja Parisavtalets överenskommelse om en global uppvärmning under två grader.

Dessutom har vi anslutit oss till Global Compact, och ställer oss bakom de tio principerna inom miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och antikorruption. Vi ställer oss även bakom rekommendationerna från TFCD, Task force on Climate-related Disclosures, eftersom vi vill se en standardiserad och mer framåtblickande klimatredovisning från företag vi investerar i.

Resultatet av vårt hållbarhetsarbete är framgångsrikt och konkret. Alectas aktieportfölj har med god marginal lägst koldioxidavtryck av alla våra branschkollegor som redovisar måttet. En rapport från Världsnaturfonden WWF redovisade under våren 2017 hur europeiska pensionsbolags portföljer klarade Parisavtalets tvågradersmål. Alectas portfölj bedömdes vara väl positionerad och ligger bäst till i två av tre kategorier.

Bolagen i vår aktieportfölj placerar sig väl i externa hållbarhetanalyser. Över hälften av de bolag där Alecta sitter i valberedningen placerar sig bland de tio bästa procenten inom sin bransch. I samma bolag är andelen kvinnor i styrelsen över 40 procent, ett mål som vi arbetat för sedan länge.

Framåt på stark grund

Jag är övertygad om att modellen med en kollektivt upphandlad försäkringslösning för tjänstepensionen står stark i framtiden. Alecta är väl rustat att leverera den bästa lösningen. Vår starka organisation med kompetenta och engagerade medarbetare och mycket konkurrenskraftiga produkter talar för det. Med glädje ser jag fram emot att, tillsammans med alla fantastiska medarbetare, fortsätta arbeta med uppdraget att ge kollektivavtalad tjänstepension största möjliga värde. Utifrån den starka grund vi står på fortsätter vi att utveckla Alecta för kundernas bästa även i framtiden, oavsett hur den ser ut.

Trygghet växer när den delas!

Magnus Billing
Verkställande direktör

Året i korthet

Alecta Optimal Pension tio år

Vår premiebestämda och valbara produkt Alecta Optimal Pension fyllde tio år under 2017. Sedan starten i september 2007 har totalavkastningen varit 7,3 procent i genomsnitt per år. Det är 3,0 procentenheter bättre per år än vårt jämförelseindex Morningstar under samma period. Det förvaltade kapitalet i Alecta Optimal Pension uppgår till 92,5 miljarder kronor.

100 år med ansvar för framtiden

Under 2017 firade Alecta och den moderna tjänstepensionen 100 år, med olika aktiviteter som syftade till att belysa värdet av tjänstepensionen i går, i dag, och i morgon. Bland annat arrangerade vi ett jubileumsseminarium med fokus på framtidens arbetsmarknad och trygghetssystem.

Sid 18

Alectas första påverkansinvestering

Alecta gjorde ett åtagande om att investera 100 miljoner dollar i bolagets första påverkansinvestering, en så kallad impact investment. Det är den nederländska fonden NN-FMO Emerging Markets Loan fund som finansierar hållbar utveckling, utan avkall på Alectas avkastningskrav.

Sid 26

Upphandling av ITP

I mars 2018 fick Alecta, i konkurrens med andra bolag, förlängt förtroende att vara förvalsbolag för förvaltning av den premiebestämda ålderspensionen inom ITP-planen, det vill säga både ITP 1 och ITPK, för privatanställda tjänstemän under ytterligare fem år.

Alecta bästa pensionsbolag inom hållbarhet och aktiv förvaltning

Alecta är det bästa europeiska pensionsbolaget inom hållbarhet och aktiv förvaltning. Det stod klart i slutet av november 2017 då IPE Awards delades ut. Alecta vann i kategorierna ”ESG” och ”Active management”, i konkurrens med 440 bidrag från pensionsbolag i 24 länder.

Rapport om Alectas ägarstyrning

Vid mitten av året publicerade vi Alectas första årliga ägarstyrningsrapport som är en fördjupad redovisning av Alectas arbete i ägarfrågor. I rapporten redovisar vi Alectas roll som ägare, trender från årets bolagsstämmor och Alectas ägarpolicy.

Sid 26

Sålda fastigheter i utlandet

Under första kvartalet sålde Alecta de resterande åtta direktägda fastigheterna i Storbritannien och USA. I samband med försäljningen avvecklades våra kontor i London och San Francisco. Försäljningen innebär att Alectas utländska fastighetsportfölj bara består av fastigheter som ägs indirekt, exempelvis via fonder.

Topp tre i världen i kostnadseffektivitet

Alecta deltog för fjärde gången i en benchmarkstudie i kostnadseffektivitet. Studien genomförs av det kanadensiska benchmarkingföretaget CEM och jämför Alectas förmånsbestämda plan globalt med jämnstora bolag som administrerar likvärdiga produkter. Alecta placerade sig igen på tredje plats men hade förbättrat resultatet jämfört med föregående mätning där Alecta deltog, vilket var 2015.

Sid 16

Tjänstepensioner i Almedalen

Sedan flera år finns Alecta representerat under politikerveckan i Almedalen. 2017 arrangerade vi tre seminarier tillsammans med News55 där vi diskuterade kollektivavtalade pensioners värde, framtidens pensionssystem och människors förväntan på livet som pensionär. Utöver våra egna seminarier fick vi möjlighet att utbyta erfarenheter med aktörer som är viktiga för oss och våra kunder. Alecta blev det femte mest omnämnda företaget, oavsett kategori, i sociala medier under Almedalsveckan.

Sid 18

Pensionsplagiaten ger högre kostnad och lägre pension

Anställda utan kollektivavtal riskerar att gå miste om hundratusentals kronor i pensionskapital. Samtidigt skapar pensionslösningar utanför kollektivavtalet ökade kostnader för arbetsgivare. Det visar rapporten Pensionsplagiaten som gavs ut i ett samarbete mellan Alecta och PTK i slutet av maj 2017.

Sid 18

alecta

100 Ansvar för framtiden sedan 1917

ALECTAS LÅNGSIKTIGA VERKSAMHETSMÅL		UPPFÖLJNING	UTFALL 2017
Trygga och nöjda kunder	Våra kunder ska känna sig trygga och nöjda och känna förtroende för Alecta. Därför är det extra viktigt att de kunder som kontaktar oss får en god kundservice, och att Alecta har ett gott anseende som en ansvarsfull aktör i samhället.	Alecta mäter kundnöjdhet genom kundundersökningar, Nöjd Kund Index (NKI) för privatkunder och företagskunder. Mätningarna avser såväl kunder som kontaktar Alecta som kunder som får sin första utbetalning från Alecta. Målnivå för 2017 var 8,0 för privatkunder som kontaktar Alecta, 8,1 för företagskunder som kontaktar Alecta och 7,7 för privatkunder som får sin första utbetalning från Alecta.	NKI 8,0 för privatkunder som kontaktat Alecta, NKI 8,3 för företagskunder som kontaktat Alecta och 7,7 för privatkunder som fått sin första utbetalning.
Hög kostnadseffektivitet	Vårt mål är att ha en kostnadseffektivitet i världsklass. Vi har genom vårt uppdrag alla förutsättningar för att kunna ha det.	Kostnaderna följs upp genom nyckeltal som förvaltningskostnadsprocent och kostnad per försäkrad. Då nyckeltalen påverkas betydligt av andra faktorer än driftskostnaderna översätts ambitionen till ett kostnadsmål i miljoner kronor. För 2017 var målnivån att driftskostnaderna inte skulle överstiga 865 miljoner kronor, exklusive rörlig ersättning.	Alectas driftskostnader uppgick till 853 miljoner kronor, exklusive rörlig ersättning.
God avkastning och stark finansiell ställning	Alectas avkastning ska vara konkurrenskraftig, såväl på totalnivå som på tillgångsslagsnivå. Vi ska uppnå de långsiktiga avkastningsmålen samtidigt som Alectas finansiella ställning ska vara tillräckligt stark för att klara händelser som kan inträffa enligt vår långsiktiga riskbedömning.	Vi följer upp hur vi över tid levererar avkastning i jämförelse med branschen. Den förmånsbestämda portföljens avkastning ska överstiga livbolagens branschgenomsnitt, exklusive Alecta, med 0,5 procentenheter i genomsnitt per år under den senaste femårsperioden.	Genomsnittlig avkastning de senaste fem åren uppgick till 8,0 procent, vilket var 0,7 procentenheter bättre än branschen.
		Avkastningen för den premiebestämda sparprodukten, Alecta Optimal Pension, ska överstiga Morningstars blandfondsindex SEK aggressiv med 1,5 procentenheter per år under den senaste femårsperioden.	Genomsnittlig avkastning de senaste fem åren uppgick till 10,9 procent, vilket var 2,3 procentenheter bättre än branschen.

Tjänstepensionsmarknaden

Det svenska pensionssystemet består av tre delar

- **Eget sparande** som individen själv ansvarar för och betalar in till. Två exempel på långsiktigt pensionssparande är investeringssparkonto (ISK) och kapitalförsäkringar.
- **Tjänstepensionen** är den del av pensionen som kommer genom anställningen och betalas av arbetsgivaren. Den utformas av arbetsgivare och fackförbund genom kollektivavtalet, eller direkt av arbetsgivaren om företaget saknar kollektivavtal. Ungefär nio av tio anställda har tjänstepension. ITP är den största av pensionsplanerna inom kollektivavtalen.
- **Allmän pension** är den del av pensionen som kommer från staten. Den innehåller inkomstpension, premiepension, garantipension, bostadstillägg, äldreförsörjningsstöd och efterlevandepension. Alla som arbetat eller bott i Sverige får allmän pension och den grundas på alla inkomster individen betalar skatt för. Det finns också delar i den allmänna pensionen som inte är inkomstgrundade, som till exempel garantipensionen. Den allmänna pensionen betalas ut hela livet.

Källa: Pensionsmyndigheten

Nio av tio har tjänstepension

Tjänstepensionen är en förmån som Sveriges arbetsgivare erbjuder sina anställda, och under 2017 tryggades anställdas tjänstepensioner till ett värde av cirka 200 (192) miljarder kronor. Tjänstepensioner kan tryggas genom premier till liv- och fondförsäkringsbolag eller pensionskassor. De kan även tryggas genom att arbetsgivare gör avsättningar i en pensionsstiftelse eller bokför pensionslöften som skulder i balansräkningen. Till den totala tjänstepensionsmarknaden räknas därför även sådana pensionslöften som är tryggade av privata arbetsgivare, staten, kommuner och landsting.

De konkurrensutsatta tjänstepensionspremierna som betalas till liv- och fondförsäkringsbolagen uppgick till 134 miljarder kronor. Alectas andel av denna marknad uppgick under året till 15 procent (15).

Konkurrensutsatt tjänstepension kan delas upp i två delar. En del där de anställda väljer pensionsförvaltare via sin valcentral (de så kallade kryssvalen), och en del där arbetsgivaren väljer hur pensionspengarna ska förvaltas och vilka valmöjligheter som de anställda ska erbjudas.

Tjänstepensionsmarknaden utanför kryssvalen genererade en premievolym om cirka 70 miljarder kronor under 2017.

Premievolymen inom ramen för kollektivavtalens kryssval uppgick till cirka 65 miljarder kronor under 2017. De stora pensionsplanerna på denna delmarknad är bland annat ITP för privatanställda tjänstemän, Avtalspension SAF-LO för privatanställda arbetare, PA 16 för statligt anställda och KAP-KL/AKAP-KL för anställda i kommuner och landsting.

På kryssvalsmarknaden väljer kollektivavtalsparterna ut vilka bolag och sparalternativ som ska vara möjliga att välja mellan. Den anställda väljer sedan förvaltare inom ramen för de valbara alternativen. Vanligtvis finns det omkring hundra alternativ att välja bland. Valcentralerna svarar för administrationen.

TJÄNSTEPENSIONER, TOTALT
PREMIER MOTSVARANDE 200 MDKR 2017

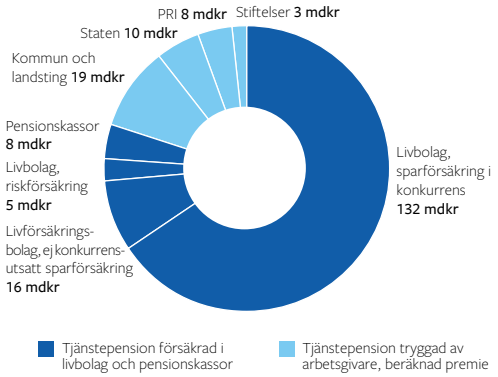

Källa: Collectums månadsstatistik

KONKURRENSUTSATT TJÄNSTEPENSION, KRYSSVAL
PREMIER CIRKA 65 MDKR 2017

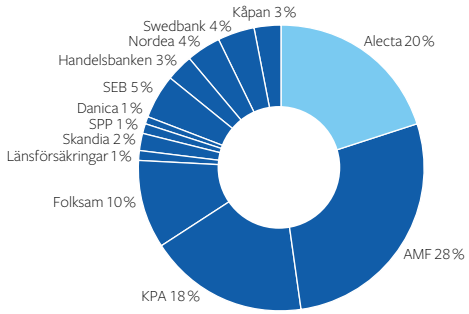

Källa: Collectums månadsstatistik

KONKURRENSUTSATT TJÄNSTEPENSION, EJ KRYSSVAL
PREMIER CIRKA 70 MDKR 2017

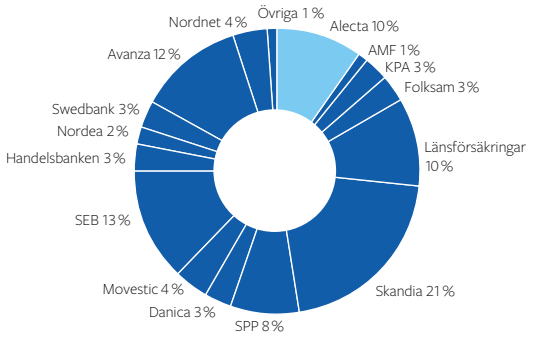

Källa: Collectums månadsstatistik

> I september 2017 fyllde Alecta Optimal Pension tio år, och har sedan starten haft 7,3 procent i genomsnittlig avkastning per år. Alecta Optimal skapades till den första upphandlingen inom tjänstepensionen ITP 2007 och kvalificerade Alecta till rollen som förvalsalternativ. Under sin livslängd har Alecta Optimal Pension också blivit valbar på en rad andra avtalsområden och förvalsprodukt inom avtalsområdet FTP för anställda inom försäkringsbranschen.

ITP för privatanställda tjänstemän

ITP är tjänstepensionen för flertalet av de privatanställda tjänstemän som har kollektivavtal.

Tidigare var tjänstemannakollektivets tjänstepensioner huvudsakligen förmånsbestämda. Från 2007 introducerades en helt premiebestämd plan, ITP 1, som i sin helhet är konkurrensutsatt vilket innebär att en allt större grupp tjänstemän får välja pensionsbolag.

För förmånsbestämd pension inom ITP är Alecta huvudleverantör. För premiebestämd pension inom ITP är Alecta förvalsbolag, och Alecta Optimal Pension är valbar inom alla de stora kollektivavtalen.

Konkurrens genom upphandling

Vart femte år avgörs vilka bolag som ska vara valbara samt vilket av dem som blir förvalsbolag för premiebestämd pension inom ITP, det vill säga vilket bolag som ska förvalta tjänstepensionen för de försäkrade som inte gör ett eget val.

Det är arbetsmarknadens parter som står för upphandlingen och en valcentral som administrerar den. För ITP innebär det att Svenskt Näringsliv och PTK är de upphandlande parterna, och att det är Collectum som administrerar upphandlingen. Alla försäkringsbolag som uppfyller de krav som ställs får vara med i upphandlingen.

Tiotaggarmarknaden

Inom den förmånsbestämda planen ITP 2 har försäkrade med en årslön över tio inkomstbasbelopp, så kallade tiotaggare, möjlighet att välja en annan pensionslösning om arbetsgivaren går med på det. Dessa pensionslösningar kan se mycket olika ut. Tiotaggarlösningar har blivit allt mer ifrågasatta och flera stora arbetsgivare tillåter inte längre denna lösning. I december 2017 var antalet tiotaggare 119 000, och av dem hade ungefär 50 000 valt en annan pensionslösning än förmånsbestämd ITP 2. Det kan jämföras med 53 000 personer av totalt 125 000 vid samma tidpunkt 2016.

Traditionell eller fondförsäkring?

Traditionell försäkring
I traditionell försäkring behöver pensionsspararen inte själv välja hur pengarna ska placeras, de förvaltas av pensionsbolaget. Spararen har alltid en garanti, numera ofta en pengarna tillbaka-garanti. Traditionella försäkringar har ofta en lite lägre aktieandel och därmed en lägre risk än fondförsäkringar.

Fondförsäkring
Pensionsspararen väljer bland de fonder som erbjuds. Fondförsäkring passar den med mer engagemang i sparandet. Högre aktieandel ger möjlighet till högre avkastning men ökar också risken. Avgifter har stor betydelse för pensionens storlek.

Vad är en valcentral?

När vi talar om ”kryssval” menar vi de val som görs hos kollektivavtalens valcentraler. Collectum är valcentral inom den kollektivavtalade tjänstepensionen ITP 1 och är länken mellan de försäkrade, arbetsgivarna och de upphandlade försäkringsbolagen som förvaltar ITP 1. Collectum ägs av Svenskt Näringsliv och förhandlings- och samverkansrådet PTK som också har förhandlat fram avtalet om ITP.

Källa: www.collectum.se

En viktig pusselbit i ett hållbart pensionssystem

Alectas roll i samhället är att bidra till ett hållbart pensionssystem som ger pensioner som går att leva på nu och i framtiden. Vi är en pusselbit i ett system som byggs av stabila pensionsbolag med långsiktighet och ansvarstagande i fokus.

Balans bidrar till stabilitet

En viktig del i det svenska samhällskontraktet är att pensionerna ska gå att leva på, och bidra till att vi känner oss trygga både under och efter arbetslivet. Vår verksamhet och övergripande hållbarhetsansvar handlar främst om att bidra till det vi kallar ett hållbart pensionssystem. Det är ett system som vilar på tre hörnstenar: pensioner som pensionstagarna kan leva på nu och i framtiden, stabila pensionsbolag med högt förtroende, och ansvarsfulla investeringar som bidrar till ett hållbart samhälle. Därför har vi stort fokus på god avkastning samt låga avgifter och hög kostnadseffektivitet, parallellt med ett väl integrerat hållbarhetsarbete inom kapitalförvaltningen.

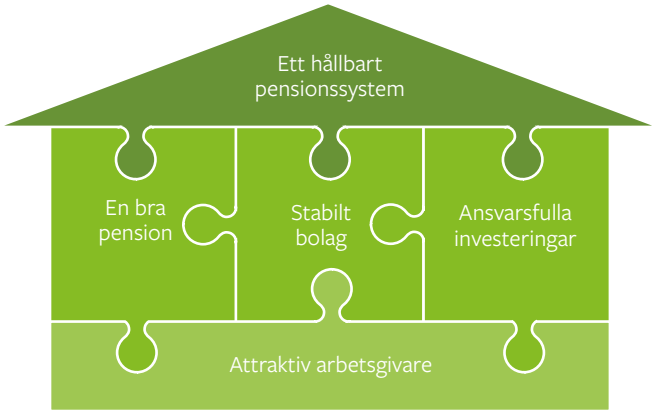

Trygghet växer när den delas

Trygghet växer när den delas – det är en insikt som genomsyrar Alectas verksamhet. Det ligger till grund för vårt uppdrag som är att ge den kollektivavtalade tjänstepensionen så stort värde som möjligt. Det speglas även i våra verksamhetsmål om trygga och nöjda kunder, hög kostnadseffektivitet samt god avkastning och stark finansiell ställning.

Alectas förmåga att bidra till ett hållbart pensionssystem bygger på några centrala vägval som våra grundare och uppdragsgivare gjort:

- Ömsesidigt ägande – som betyder att vi ägs av våra 2,4 miljoner privatkunder och 34 000 företagskunder och att allt överskott går tillbaka till dem.
- Kollektiv försäkringslösning – i en lösning där alla gemensamt delar ansvaret och risken blir tryggheten och flexibiliteten större. Bland annat blir det möjligt att erbjuda alla kunder en livslång pension, efterlevandeskydd och sjukförsäkring utan krångliga undantag.
- Kollektiv upphandling – ger stordriftsfördelar som bidrar till en redan effektiv pensionsförvaltning som tillsammans ger låga avgifter.

Alectas investeringsstrategi bygger på en hög kännedom och en grundlig analys av ett utvalt antal innehav och investeringar. Som en långsiktig och aktiv ägare behöver vi ha ett brett perspektiv på risker och möjligheter som tar hänsyn till bolagens påverkan på samhället. Genom att skapa rätt balans mellan en bra pension, ett stabilt bolag och ansvarsfulla investeringar bidrar Alecta till ett hållbart pensionssystem.

Våra medarbetare är avgörande för att vi ska kunna leva upp till våra högt ställda mål och ambitioner. Vi behöver ha rätt kompetenser för att verka i dag men också inför framtida utmaningar. Vi vill fortsätta vara ett Alecta att vara stolta över, lika framsynta nu som vi var för hundra år sedan då vi grundades.

Alectas uppdrag och mål

Alectas uppdrag är att ge kollektivavtalad tjänstepension så stort värde som möjligt för våra företags- och privatkunder. För att styra verksamheten i rätt riktning har Alecta tre övergripande verksamhetsmål:

- Trygga och nöjda kunder.
- Hög kostnadseffektivitet.
- God avkastning och stark finansiell ställning.

”Jag saknar att få lösa problem.

Sven Palmér
Boende i Södertälje, pensionär.

– Mina stora intressen är resor, fotografering och fiske. Jag gillar också att vara aktiv och hålla mig i form, så jag cyklar mycket, paddlar kanot och på vintern åker jag skidor. Jag jobbar en del åt Veteranpoolen också.

– Det bästa med att vara pensionär är att jag råder över min egen tid. Jag kan välja själv vad jag vill göra. Fast det finns en sak som jag kan sakna lite grann och det är att få lösa problem. Hela mitt yrkesliv har jag jobbat med problemlösning och det har jag alltid tyckt varit spännande och utmanande.

En bra pension

En bra pension består av flera delar – låga avgifter, god avkastning, bra service och lättillgänglig information. Både våra privat- och företagskunder ska förstå värdet av en bra pension i olika pensionssituationer. Det är så vi når vårt mål om trygga och nöjda kunder.

Vi sätter alltid kunden främst

Vi ägs av våra kunder och det präglar vår verksamhet. Vi har ett naturligt fokus på kunden. Ända sedan Alecta grundades 1917 har vi strävat efter att ge människor ekonomisk trygghet under och efter arbetslivet. Alecta har 2,4 miljoner privatkunder och 34 000 företagskunder. Det är huvudsakligen privattjänstemän och företag anslutna till kollektivavtal med pensionsplanen ITP.

God avkastning under många år

Alecta förvaltar drygt 800 miljarder kronor. Kapitalförvaltningsmodellen, som är unik för en så stor portfölj, innebär att så gott som all förvaltning sker i egen regi. Investeringarna i aktier är fokuserade till ett begränsat antal innehav, omkring 100, där vi har ett betydande ägande och god insyn. Det är en effektiv modell som ger låga avgifter.

Strategin har resulterat i en av branschens högsta avkastningar under en lång tid. Vid utgången av 2017 var den genomsnittliga årliga avkastningen för de senaste fem åren 10,9 procent för den premiebestämda pensionen Alecta Optimal Pension och 8,0 procent för den förmånsbestämda produkten ITP 2.

0,06 i förvaltningskostnadsprocent för pensionsprodukter. (Exkl. valcentralskostnader)

0,02 i kapitalförvaltningskostnadsprocent.

FEMÅRSAVKASTNING I JÄMFÖRELSE MED MORNINGSTAR

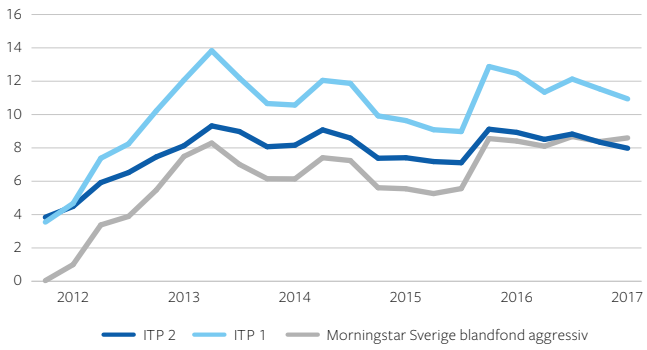

Bland de lägsta avgifterna i branschen

Tack vare kollektiv upphandling och den effektiva kapitalförvaltningsmodellen, samt genom att dra nytta av stordriftsfördelar och en hög grad av kostnadsmedvetenhet, kan Alecta erbjuda bland de lägsta avgifterna i branschen. Under 2017 och det föregående året var förvaltningskostnadsprocenten för pensionsprodukterna 0,06 exklusive valcentralskostnader och kapitalförvaltningskostnadsprocenten 0,02.

Vårt mål är trygga och nöjda kunder

Kundrelationer är en viktig del av vårt uppdrag. Vi arbetar kontinuerligt med att utveckla kvaliteten i vårt kundbemötande och att göra vår pensionsadministration ännu mer effektiv.

Två gånger per år genomför vi undersökningar enligt modellen Nöjd kund-index, NKI. Här sätter våra privat- och företagskunder betyg på vår service i telefon, mejl och på

PRIVATKUNDER HOS ALECTA

Under intjänande
Kunder vars arbetsgivare betalar in premier.

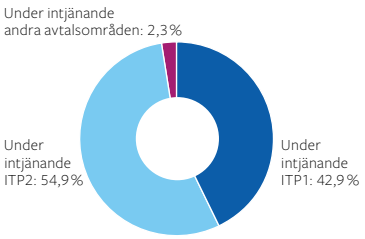

Ej premiedragande
Kunder som har tjänstepension i Alecta men som inte har pågående premieinbetalningar och som ännu inte börjat ta ut sin pension.

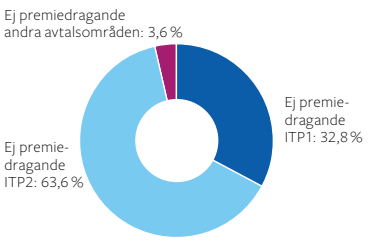

Under utbetalning
Kunder som får pension utbetalad.

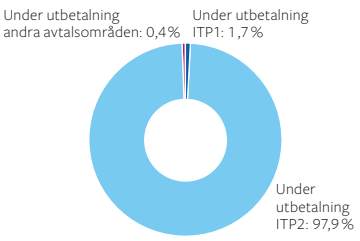

inloggade webbsidor. Dessutom kontaktar vi ett urval av kunder som har fått sin första ålders- respektive sjukpensionsutbetalning. Resultatet för NKI under 2017 var 8,0 för privatkunder som kontaktar oss, 8,3 för företagskunder som kontaktar oss samt 7,7 för kunder som fått sin första utbetalning. Under 2017 nådde vi samtliga mätetal som vi mäter i kundmålet.

Vi vet att många av våra kunder tycker att tjänstepension är svårt. Därför erbjuder vi våra företagskunder att delta i flera olika kostnadsfria utbildningar och nätverksträffar.

En ny webb efter kundens behov

Under 2017 lanserade vi en ny webbplats där upplägg och innehåll utgår från kundernas behov. Som grund för arbetet använde vi resultat från flera undersökningar och statistik om kundernas besök. De flesta kunder besöker webben med ett specifikt syfte, de har en uppgift de vill lösa. Därför är webbplatsen byggd utifrån de vanligaste frågorna och behoven. Vi vill att besökarna ska uppleva att det är överraskande enkelt att få hjälp med sitt ärende på vår webb.

Efter lanseringen av den nya webben har vi genomfört undersökningar som visar att en klar majoritet är nöjda med sitt besök på alecta.se. Endast 6 procent uppger att de inte är nöjda. Kundernas synpunkter är centrala i Alectas förbättringsarbete.

Digitaliseringen och pensionsuttagen

Digitaliseringen är en tydlig trend i samhället som också påverkar Alectas hantering av pensioner. Vi ser till exempel att digitaliseringen har påverkat hur våra privatkunder tar ut sin pension. I genomsnitt sker 60 procent av alla ansökningar om pensionsuttag digitalt genom vår tjänst Räkna och ta ut.

Men redan innan pensionsåldern närmar sig kan det vara klokt att sätta sig in i hur tjänstepensionen ser ut. I en tjänst på alecta.se kan besökaren ta reda på om hen är kund hos Alecta och inom vilket avtalsområde. Detta är en mycket uppskattad och väl använd tjänst. Även en extern tjänst som Kivra, som Alecta anslöt sig till under 2016, förenklar tillvaron för våra privatkunder. Här sker alla dokumentutskick helt digitalt vilket är positivt för miljön.

Företagskunderna kan själva hämta kostnadsberäkningar och prognoser digitalt från vår webbplats. En av de mest populära tjänsterna är ”Vad kostar en anställd med ITP 2?”.

25 % av de brev som skickats har våra kunder valt att enbart få digitalt.

60 % av alla pensionsuttag ansöks genom tjänsten Räkna och ta ut.

”Alecta är ett ömsesidigt bolag.

Det betyder att vi ägs av våra kunder – de försäkrade och deras arbetsgivare. Våra kunder representeras av Alectas överstyrelse. Överstyrelsen utser Alectas styrelse som i sin tur utser Alectas vd.

Ett stabilt bolag med högt förtroende

Förtroendet för tjänstepensionen påverkas av det förtroende som våra intressenter känner för pensionssystemet i stort. Därför är det viktigt att Alecta agerar ansvarsfullt och med stor respekt för de regler som styr verksamheten. Vi måste vara finansiellt stabila och mycket kostnadsmedvetna, samt värna om ett starkt konsumentskydd. Allt vi gör ska ge kunderna värde.

Kostnadseffektivitet bidrar till stabilitet

Att agera ansvarsfullt innebär att vara aktsam med resurser, och vi har ett stort fokus på kostnadseffektivitet. Det är naturligt för oss eftersom det är våra kunders och därmed våra ägares pengar vi förvaltar. Kostnadseffektiviteten gör att vi kan hålla låga avgifter som gynnar pensionerna och samtidigt minskar företagens kostnader för tjänstepensionen.

I vår strävan att nå visionen om att bli världens mest effektiva tjänstepensionsbolag jämför vi oss med andra på den internationella arenan. Vi använder bland annat det kanadensiska analysföretaget CEM Benchmarking som jämför ett sjuttiotal bolag i pensionsbranschen världen över. Studien omfattar både kostnader och service. I årets studie kom Alecta på tredje plats, och vi närmar oss tvåan.

Ju mer kostnadseffektiva vi är, desto mer värde kommer kunderna och samhället tillgodo.

Under 2017 betalade vi ut sammanlagt

20,4 miljarder kronor

till våra privatkunder.

UTBETALNINGAR TILL PRIVATKUNDER UNDER 2017 [1]	
Ålderspension	
Antal personer	Belopp i kronor
543 000	17 342 000 000
Ersättning till efterlevande	
Antal personer	Belopp i kronor
55 000	1 506 000 000
Ersättning vid längre sjukdom	
Antal personer	Belopp i kronor
45 000	1 505 000 000

[1] Beloppen inkluderar även utbetald återbäring

En genomsnittlig privatkund med ITP 1

37 år gammal

53 procent är kvinnor

2 495 kr i premie per månad under 2017

83 723 kr i kapital 2017-12-31

Finansiell styrka är del av vårt åtagande

Att arbeta med pensioner är ett långsiktigt åtagande. De pengar vi förvaltar ska privatkunderna få tillbaka under lång tid framöver. Vår relation med en privatkund kan pågå i över 60 år, och med företagskunder längre än så. Då är det viktigt att vi har en stark finansiell ställning. Solvensgraden är ett mått på vår finansiella styrka, och på hur väl tillgångarna räcker för att täcka våra framtida åtaganden. Vid utgången av 2017 var Alectas solvensgrad 174 procent, väl över det lagstadgade kravet på 104 procent för traditionell försäkring.

Värdeskapande som gynnar många

Under 2017 uppgick Alectas avkastning på förvaltat kapital till 53,3 miljarder kronor (37,8), före avdrag för driftskostnader. Värdet kommer kunderna till godo i form av högre försäkringsersättningar och återbäring. Utöver det betalar vi även ersättning till medarbetare, leverantörer och samarbetspartners samt skatter och avgifter till staten.

Under 2017 betalade vi ut sammanlagt 20,4 miljarder kronor till våra privatkunder. Merparten, 17,3 miljarder kronor, var ålderspension. Utbetalningarna för sjukpension, en mindre men viktig förmån som betalas ut i händelse av längre sjukdom under arbetslivet, var 1,5 miljarder kronor under 2017. Samma period betalades 1,5 miljarder kronor ut i form av ersättning till efterlevande.

Alecta skapar också nytta för arbetsgivare och deras anställda genom premiebefrielseförsäkringen som tar över premieinbetalningarna när den anställda är sjuk och i vissa fall också vid föräldraledighet. Under 2017 betalades 1,4 miljarder kronor (1,3) ut i premiebefrielseförsäkring.

Värdefördelning 2017

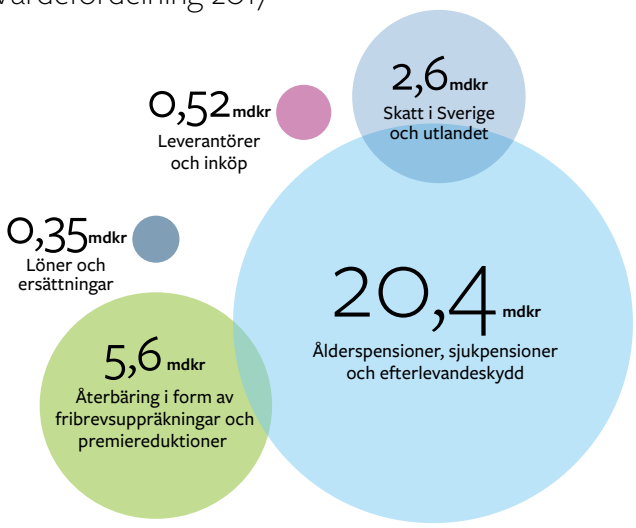

Exempel på fördelat värde under året, för en fullständig tabell enligt GRI se sidan 111

Alecta tilldelade också återbäring i form av premiereduktioner på totalt 4,1 miljarder kronor, vilket speglar det överskott som uppstått genom bland annat ett lägre skadeutfall och högre avkastning än förväntat.

God regelefterlevnad är högsta prioritet

Vår bransch präglas av omfattande regelkrav och det krävs tillstånd för att bedriva verksamhet inom pension och försäkring. Tillsynsmyndigheter bevakar att Alecta och övriga branschen följer gällande regelverk, och de senaste åren har det skett omfattande förändringar av dessa. Regelverken syftar till att bidra till finansiell stabilitet, transparens och kundskydd. Alecta driver ett ambitiöst arbete med att löpande införa och uppdatera interna rutiner och system för regelefterlevnad. Vi medverkar till att regelverken för vår verksamhet utformas på ett ändamålsenligt sätt, både genom branschorgan som Svensk Försäkring och på egen hand. En utförligare beskrivning av Alectas styrning finns på sidan 102.

Utbildning om etiska riktlinjer

Alecta agerar i en integritetskänslig bransch. Det innebär att medarbetare har ett viktigt ansvar att agera med hög integritet och med gott omdöme. Under året har Alectas anställda och heltidskonsulter deltagit i en obligatorisk utbildning om etiska riktlinjer och visselblåsningsfunktionen på företaget.

Syftet med utbildningen har varit att ge medarbetare vägledning i olika situationer där det ur ett etiskt perspektiv kan vara oklart vad som är ett lämpligt agerande, och att orientera kursdeltagarna i de styrande dokument och riktlinjer som beskriver företagets förväntningar. Under utbildningen diskuterade medarbetarna frågor och dilemman med koppling till exempelvis olämpliga förmåner, vikten av sekretess samt korrekt hantering av persondata och intressekonflikter.

Ett mål med utbildningen var också att se till att medarbetarna vet hur man rapporterar avvikelser genom Alectas visselblåsningsfunktion. Bland annat diskuterade deltagarna fall som tagits upp i media och #metoo-rörelsen som exempel på när visselblåsningsfunktionen är viktig. Under 2017 deltog motsvarande 96 procent av moderbolagets medarbetare och heltidsanställda konsulter i utbildningen.

EU:s NYA DATASKYDDSFÖRORDNING – kundernas integritet och dataskydd

Under 2017 har Alecta ytterligare stärkt arbetet med att säkerställa integritet och säkerhet i hanteringen av personuppgifter. Arbetet baseras på egen risk- och sårbarhetsanalys, lagstiftning och branschöverenskommelser om hantering av personuppgifter.

Särskilt tongivande under året är den pågående anpassningen till EU:s dataskyddsförordning som träder i kraft under 2018. Förändringarna innebär bland annat en ökad tydlighet om hur vi hanterar uppgifter och hur länge vi behåller dessa. I skyddsåtgärderna ingår utbildning av medarbetare i hanteringen av personuppgifter, stickprovskontroller av åtkomst, dokumentation och hantering av identifierade brister och åtgärder för att säkra skyddet av personuppgifter.

Ett stabilt bolag med högt förtroende, *forts.*

På kundernas sida

Kundernas insyn i pensioner och systemet påverkar individens möjlighet att fatta välgrundade beslut, vilket i förlängningen påverkar förtroendet för pensionssystemet. I dag har ofta säljare av pensionssparande ett kunskapsövertag gentemot köparen, främst när det gäller att förstå avgifternas påverkan, och de kan drivas av mer kortsiktiga incitament än kundens långsiktiga intresse.

Alecta tar konsumentintresset på stort allvar och vill bidra till folkbildning om pensioner. Sedan elva år finns en pensionsekonom på Alecta med mandat och ansvar att utmana pensionsbranschen, även Alecta. Pensionsekonomen ska bidra till ökad kunskap på konsumentsidan. Alla våra intressenter ska kunna lita på att vi alltid utgår från konsumentens bästa. Det är med den utgångspunkten vi har tagit fram faktabaserade rapporter som exempelvis Rovdriften på pensionärerna och Deltidsfällan.

Under 2017 publicerade vi rapporten Pensionsplagiaten tillsammans med PTK. Det är en genomgång av hur mycket alternativa pensionslösningar till ITP, inklusive produkter som marknadsförs som ITP-kopior, kostar för individen och företagen i termer av sparande eller premier för att nå samma skydd.

Alecta firade 100 år under en jubileumsvecka i mars med filmpremiär, boksläpp samt lansering av historik-webb, utställning och poddar m.m. I april hölls ett jubileumsseminarium med fokus på framtidens trygghetssystem.

Rapporten Pensionsplagiaten har Alecta tagit fram tillsammans med PTK.

I samband med Alectas 100-årsfirande under året arrangerade vi ett framtidsseminarium med syfte att belysa och diskutera hur digitalisering, förväntat kraftigt ökad livslängd och nya arbetsformer kommer att påverka trygghetssystemen och därmed pensionssystemen på lång sikt.

Pensionsplagiaten och framtidens trygghetssystem var även i fokus på de seminarier som Alecta arrangerade i Almedalen sommaren 2017. Seminarierna var mycket välbesökta och ledde till att Alecta blev det femte mest omnämnda företaget oavsett bransch i sociala medier under politikerveckan i Almedalen.

Alectas vd Magnus Billing och ordförande Erik Åsbrink samtalar med ättlingarna till Alectas grundare, Jacob Wallenberg och Per Olof Söderberg.

Gilla Din Ekonomi

Gilla Din Ekonomi är ett nätverk med myndigheter, organisationer och företag som bedriver folkbildning i privatekonomi. Visionen är att ge konsumenter i hela landet och i alla åldrar bättre förutsättningar att fatta kloka privatekonomiska beslut. Alecta medverkar i programrådet sedan starten 2010.

Ett samordnande kansli finns på Finansinspektionen som ser till att all information är helt faktabaserad och fri från kommersiella intressen. Några av deltagarna utöver Alecta är AMF, Avanza, Finansinspektionen, Fondbolagens förening, Konsumentverket, Kronofogdemyndigheten, MinPension och Pensionsmyndigheten.

Exempel på utbildningar som Alecta medverkar i är:

Trygga din ekonomiska framtid

Deltagarna är bland annat budget- och skuldrådgivare, konsumentvägledare, överförmyndare och företrädare för fackförbund.

Tryggare ekonomi på äldre dar

En kurs som syftar till att stärka pensionärers kunskap om pensioner, bostadstillägg, skatter, konsumenträtt och vardagsjuridik.

Pensioner och försäkringar

En grundutbildning för försäkringsinformatörer. Deltagarna utbildas i såväl lagstadgade som kollektivavtalade pensioner och försäkringar.

För arbetsgivare och förbund

Alecta bidrar gärna med kunskap och inspiration i seminarier, paneler och utbildningar ute på svenska arbetsplatser, hos arbetstagar- och arbetsgivarförbund samt på högskolor och universitet. Under året har vi bland annat talat vid PTK:s årliga konferens, undervisat vid IFL/Handelshögskolan, varit lärare vid ett flertal fackliga försäkringsutbildningar och talat vid en mängd pensionsseminarier.

I samarbete med MinPension har vi också informerat anställda om deras tjänstepension, bland annat på Volvo Cars i Göteborg.

Staffan Ström
Pensionsekonom

Pensionskunskap på svenska högskolor

Många svenska arbetsgivare upplever att de har alltför svag egen pensionskompetens för att kunna ta sitt ansvar för pensions- och försäkringsfrågor på ett professionellt sätt. Vi på Alecta bestämde oss därför för att ta reda på om pensionskunskap lärs ut vid personalvetar- och ekonomprogrammen vid svenska högskolor och universitet. Resultatet var nedslående. Inte vid ett enda lärosäte i Sverige fanns pensionskunskap med i kursplanerna. Vi beslöt oss då för att initiera en sådan utbildning, och 2015 hölls de första kurserna. Det ansågs vara ett banbrytande initiativ som bland annat prisats av Statens tjänstepensionsverk.

Kursen Pensionskunskap bedrivs sedan dess inom ramen för nätverket Gilla Din Ekonomi och projektleds av Alectas pensionsekonom med föreläsare från nätverkets olika aktörer och andra med koppling till pensioner.

Under året har kursen hållits vid totalt fem tillfällen på Högskolan Dalarna, Högskolan Kristianstad, Högskolan i Skövde och vid Linnéuniversitetet.

Ett stabilt bolag med högt förtroende, *forts.*

Pensionsekonomens blogg

Alectas pensionsekonom Staffan Ström arbetar med att driva debatt om hur pensionssystemet kan utvecklas och bli bättre. Debatten förs i media, genom medverkan i utredningar och paneler, i möte med forskare och politiker, samt genom utbildningar och föreläsningar.

Utöver det arbetar Staffan Ström också med att på djupet sätta sig in i sådant som påverkar pensionen och sedan berätta om det på ett vardagligt och lättillgängligt sätt.

En ny kanal för det lanserades sommaren 2017: bloggen Staffans ström (www.staffansstrom.se). Läsarna är i huvudsak pensionsintresserade privatpersoner, men bland prenumeranterna finns också politiker, journalister, partsrepresentanter och ledande befattningshavare i pensionsbranschen.

Långsiktighet och hållbarhet i EU

Alectas vd har, som ende svensk, deltagit i EU-kommissionens expertgrupp med uppgift att ta fram rekommendationer för en långsiktig och hållbar finansmarknad. Den övergripande målsättningen är att skapa ett bättre utvecklingsklimat och förutsättningar inom EU för investeringar i långsiktigt hållbara initiativ som främjar innovation, ny teknik och nya affärsmodeller som också bidrar till fler arbetstillfällen.

Dessutom är ambitionen att vidga finansmarknadens risk- och tidsperspektiv, för att skapa tydligare incitament att beakta hållbarhet och därmed bidra till finansiell stabilitet på lång sikt. Det finns unika möjligheter att kombinera pensionskapitalets uppdrag att skapa värde för tjänstepensionen med ansvarsfulla och hållbara investeringar, under förutsättning att det finns tydliga politiska ramar och att villkoren är lika för alla i branschen.

Den halvtidsrapport som släpptes från gruppen i juli innehöll ett antal preliminära rekommendationer som rönte stor uppmärksamhet. I slutet av augusti stod Alecta värd för ett seminarium med svenska och internationella experter inom hållbar finans för att diskutera rapporten.

Några av förslagen som presenterades i halvtidsrapporten har EU-kommissionen valt att gå vidare med direkt, bland annat de finansiella övervakningsmyndigheternas ansvar att beakta hållbarhet samt förslaget att förtydliga hållbarhet som en del av pensionsfondernas förvaltaruppdrag. Slutrekommendationerna publicerades i januari 2018.

Kunskapsinitiativ för Agenda 2030

Tillsammans med andra institutionella investerare och ägarbolag har Alecta under 2017 deltagit i Sidas samarbetsplattform Swedish Investors for Sustainable Development (SISD). Initiativet ger framför allt en möjlighet till gemensamt lärande om hur vi kan arbeta med de globala hållbarhetsmålen i våra verksamheter.

I maj var Alecta och Folksam medarrangörer av ett internationellt investerarseminarium i Stockholm, där Sida stod värd i samarbete med Global Reporting Initiative och Global Compact. Det resulterade i Stockholm Declaration, som är ett internationellt investerarupprop till stöd för Agenda 2030 och

utvecklingen av ett redovisningsramverk för hållbarhetsmålen. Inom SISD har Alectas vd lett en arbetsgrupp för Mål 8 som handlar om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Detta har bland annat resulterat i förslag till indikatorer som kan användas i företags redovisning av sin påverkan inom det aktuella målområdet.

”Det bästa med mitt jobb är att få möta resenärerna varje dag.

Anne-Marie Edin
Boende i Älta, tågvärd på SJ.

– Jag har arbetat på SJ i sju år nu. Det hela började med att jag jobbade extra som ett så kallat sommarbarn 2011 – tänk att få vara ett sommarbarn vid 55 års ålder.

– Innan dess har jag arbetat i konferens- och eventbranschen i över 20 år och där hade jag inte tjänstepension. Så för mig är det fantastiskt att SJ har kollektivavtal och att de betalar in till min tjänstepension nu.

Ansvarsfulla investeringar

Vår ambition är att verka för ett långsiktigt värdeskapande i företag och i samhället i stort. Vi anser att ett sunt förhållningssätt till miljö, affärsetik och sociala frågor är en förutsättning för att bolag ska kunna uppnå en uthålligt god konkurrenskraft och hållbar lönsamhet.

Ansvarsfull och hållbar förvaltning

Med ett förvaltat kapital på drygt 800 miljarder kronor är Alecta en betydande internationell pensionsförvaltare och en av de absolut största aktörerna på den svenska finansmarknaden. Vi är en av de största ägarna av svenska börsföretag och genom placeringsverksamheten kan vi påverka hållbarhetsarbetet i de bolag vi investerar i.

Egen och aktiv portföljförvaltning

Alecta förvaltar kundernas pensionskapital i allt väsentligt i egen regi och bedriver enbart aktiv förvaltning. Det innebär att vi placerar fritt från index och att varje investering är ett resultat av en noggrann egen analys.

Alecta placerar i aktier, räntebärande värdepapper och fastigheter huvudsakligen i Europa och USA. Portföljens sammansättning redovisas på sidan 34 och på alecta.se.

Värdet av Alectas placeringar i slutet av 2017 var

830 miljarder kronor

Investeringar i få utvalda bolag

Alectas filosofi är att investera i ett fåtal noga utvalda investeringsobjekt. Vid årsskiftet bestod aktieportföljen av drygt 100 noterade aktieinnehav som alla redovisas på alecta.se. Eftersom vi investerar på lång sikt är miljöhänsyn, sociala frågor och bolagsstyrningsfrågor viktiga kriterier när vi väljer våra investeringar. Bolagen ska ha en affärsmodell som vi förstår och som vi tror bidrar till att våra kunders pensionskapital växer.

Till skillnad från många andra aktörer träffar vi representanter från samtliga innehavsbolag och för en löpande dialog. Genom samtalen förstår vi bättre hur bolagen sköts och kan resonera kring hållbarhetsfrågor. De bolag som inte svarar upp mot hållbarhetskriterierna kvalificerar inte för investering i vår portfölj.

Tydlig beslutsprocess vid investeringar

Hållbarhet är ett väsentligt kriterium i Alectas beslutsprocess vid investeringar. Processen tillämpas på samtliga aktie- och kreditinvesteringar, vilka utgör runt 75 procent av de totala tillgångarna.

Alectas investeringsprocess

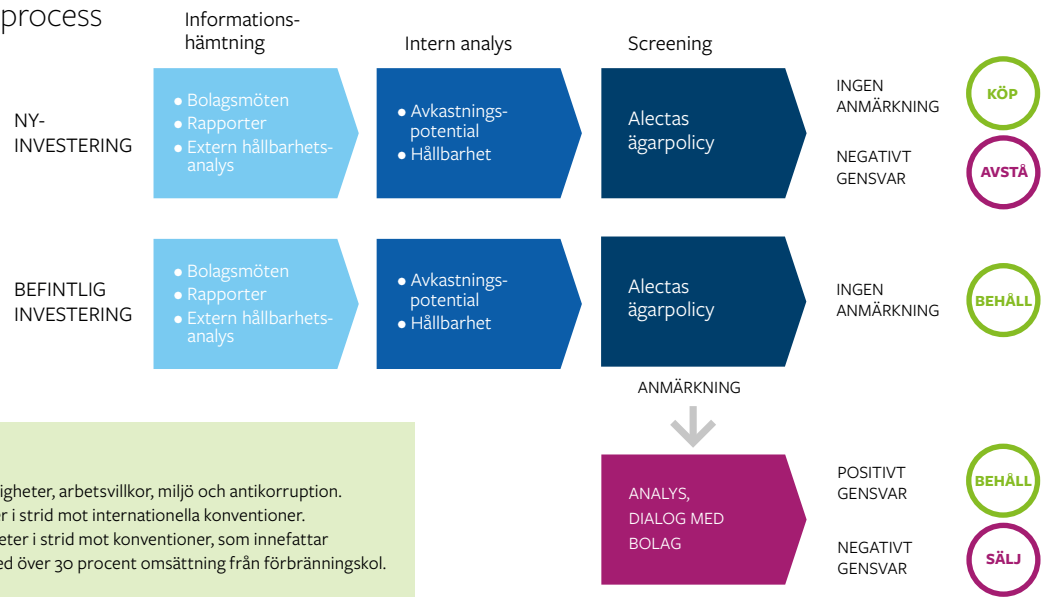

Hållbarhetsanalys

- Indikatorer för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorruption.
- Genomlysning efter incidenter i strid mot internationella konventioner.
- Inga investeringar i verksamheter i strid mot konventioner, som innefattar kontroversiella vapen eller med över 30 procent omsättning från förbränningskol.

Informationshämtning och intern analys

Investeringsprocessen inleds med att vi samlar information om bolaget och ofta genom personliga möten. Vi tittar också på ett antal hållbarhetskriterier med hjälp av Sustainalytics, ett bolag specialiserat på hållbarhetsanalyser. Vi gör sedan en finansiell analys för att bedöma bolagets avkastningspotential. Innan vi beslutar om en investering gör vi egna bedömningar till exempel om affärsmodellen är hållbar och hur avkastningspotentialen står sig i relation till hållbarhetsriskerna relaterade till bolaget eller branschen.

Screening vid nyinvestering

Alectas styrelse har beslutat om en ägarpolicy som tar sin utgångspunkt i att de bolag som Alecta investerar i ska följa de internationella konventioner och överenskommelser som svenska staten har undertecknat. Här ingår konventioner om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt, antikorruption och kontroversiella vapen.

Inför varje beslut om investeringar i nya bolag gör analysföretaget GES Investment Services en särskild kontroll (screening) om bolaget följer internationella konventioner och normer.

Alecta avstår från investeringar i bolag som:

- bryter eller misstänks bryta mot internationella konventioner.
- har verksamhet som innefattar kontroversiella vapen.
- har över 30 procent omsättning från förbränningskol.

Screening av befintlig investering

Bolag som en gång tagit sig igenom vår investeringsprocess och finns i Alectas portfölj screenas i fördjupad form två gånger per år, samt löpande genom veckovisa uppdateringar om eventuella anmärkningar. Vid en anmärkning kontaktar vi bolaget för en dialog om områden där bolaget behöver vidta åtgärder. Då Alecta ofta är en betydande ägare finns goda möjligheter att föra en nära dialog och att påverka bolagen. Om dialogen inte bedöms leda till önskat resultat säljs innehavet. Under 2017 har vi haft fem dialoger till följd av misstänkta brott mot ägarpolicyn och ytterligare runt tio hållbarhetsrelaterade dialoger med andra bolag. Ett urval av våra dialoger redovisas på alecta.se.

Ägarstyrning, valberedningar och röstning

Alecta utövar ägarstyrning framför allt genom att delta i valberedningar och rösta på bolagsstämmor, men även genom löpande dialoger med de bolag där Alecta är aktieägare. Under 2017 röstade vi på årsstämmorna i alla bolag både i Sverige och utomlands där vi äger aktier, utom i två av bolagen.

Inför stämmosäsongen 2017 deltog Alecta som ägare i 17 valberedningsprocesser. I svenska bolag är det praxis att stora ägare deltar i valberedningar och föreslår styrelseledamöter. När Alecta medverkar i valberedningar utgår vi från vårt långsiktiga åtagande som ägare och vår framtidstro på bolagen. Arbetet sker med ambitionen att styrelsen i respektive bolag ska ha bästa möjliga sammansättning. Därför lägger vi stor vikt vid hållbarhetsfrågor och mångfald som vi menar leder till bästa möjliga kompetens och sammansättning i styrelsen. I de bolag där Alecta satt i valberedningen 2017 utgörs styrelsen i snitt av 41 procent kvinnor.

Ansvarsfulla investeringar, *forts.*

ANDEL KVINNOR I BÖRSSTYRELSER

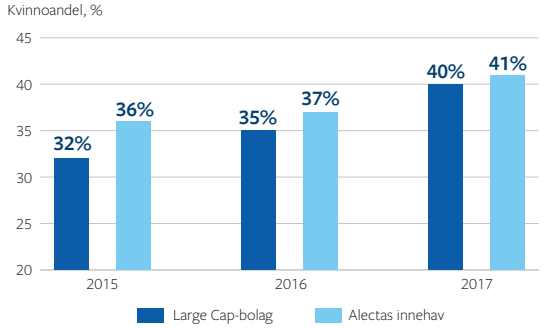

Andel kvinnor per stämmovalda styrelseledamöter i bolag där Alecta sitter i valberedningen, i en jämförelse med AP2:s kvinnoindex som visar snittet för Large Cap-bolagen. Notera att vd exkluderas i beräkningen för Alectas innehav för samtliga år medan vd exkluderas från AP2:s kvinnoindex endast för 2017. Källa: Andra AP-fonden/Nordic Investor Services.

KOLDIOXIDAVTRYCK, ALECTAS AKTIEPORTFÖLJ

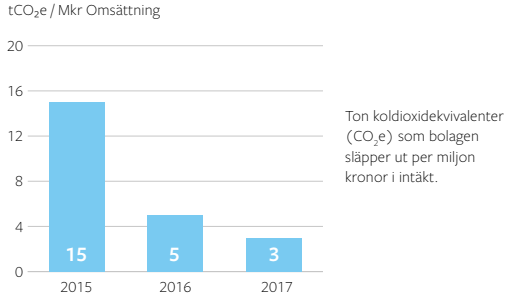

Utsläppsmätningarna följer den globala redovisningsstandarden GHG-protokollet och baseras på senast tillgängliga koldioxiddata för direkta (Scope 1) och indirekta (Scope2) utsläpp i samband med förbrukning av energi. Utsläppen av växthusgaser mäts i termer av koldioxidekvivalenter (CO_2e). Det är en måttenhet som gör det möjligt att mäta olika växthusgaser på samma sätt.

Minskat koldioxidavtryck i aktieportföljen

Alecta har skrivit under Montreal Pledge och vi följer Svensk Försäkrings rekommendationer när det gäller redovisning av koldioxidavtryck. Det innebär att vi förbinder oss att mäta och rapportera det koldioxidavtryck som våra aktieinvesteringar ger upphov till. Genom mätningen får vi kunskap om enskilda bolags och branschers utsläpp. Koldioxidavtrycket ger underlag för att bedöma klimatrelaterade finansiella risker såsom priset på koldioxid. Det utgör också grund för Alecta som förvaltare att påverka företagen till minskade utsläpp, till exempel genom krav på utsläppsminskningsmål, riskhantering, affärsstrategier och transparens.

Vår mätning av aktieportföljens koldioxidavtryck omfattar alla noterade bolag i aktieportföljen per 31 december 2017. Koldioxidavtrycket har minskat med en fjärdedel 2017 jämfört med 2016. Med få förändringar av bolagen i aktieportföljen jämfört med föregående år är skälet till minskningen att bolagen blivit mer effektiva i att hantera sina utsläpp. Av Alectas aktieinnehav publicerar 72 (70) procent sina utsläppssiffror. Det motsvarar cirka 87 (86) procent av aktieportföljens marknadsvärde.

För resterande innehav har analysföretaget ISS-Ethix uppskattat utsläppssiffrorna. På alecta.se finns mer information om aktieportföljens koldioxidavtryck.

Ökade investeringar i gröna obligationer

I en grön obligation är kapitalet öronmärkt för olika former av klimat- och miljöinriktade projekt såsom investeringar i förnybar energi, vattenrening eller miljövänlig infrastruktur. Vi har samma avkastningskrav för en investering i en grön obligation som för andra obligationer. Däremot ställer vi ytterligare dokumentationskrav från utgivaren av en grön obligation.

Det handlar om hur pengarna kommer att användas, att utgivaren följer en branschstandard gällande gröna obligationer och att en oberoende part bekräftar att utgivaren följer branschpraxis.

Under 2017 har Alecta ökat investeringarna i gröna obligationer med runt 10 miljarder kronor och har nu drygt 17 miljarder kronor investerat i gröna obligationer av 16 olika utgivare. Bland utgivarna finns exempelvis Nordiska Investeringsbanken, franska staten och Göteborg Stad.

Hållbar fastighetsägare

Alecta äger fastigheter direkt och indirekt i Sverige samt indirekt utomlands. Indirekt ägande innebär att fastigheterna kan ligga som innehav i exempelvis en fond eller i ett joint venture. I Sverige är vi en betydande fastighetsägare med ett totalt marknadsvärde för fastigheterna om drygt 45 miljarder kronor, motsvarande 6 procent av våra tillgångar. Fastighetsinnehavet gör att Alecta har en stor direkt påverkan på miljön, exempelvis genom energiförbrukning, materialanvändning och avfallshantering.

Våra fastigheter omfattas av riktlinjer för miljö och hållbarhet som har beslutats av vd. För att efterleva dem sätter vi regelbundet upp miljömål för våra externa fastighetsförvaltare och de entreprenader vi deltar i. Dessutom ställer vi miljökrav vid upphandlingar av drifts- och underhållsarbete.

Lustgården 10 och 18 på Kungsholmen, Stockholm är klassad som Green Building.

Vi äger 10 fastigheter, till ett värde av

9,7 miljarder kronor

som har någon form av miljöcertifiering.

En miljöansvarig utses för respektive uppdrag och specifika mål bestäms i en särskild miljöhandlingsplan. Planen, som kontinuerligt följs upp, innehåller mål som exempelvis krav på specifika materialval vid entreprenader eller energimål för enskilda fastigheter.

Alecta är medlem i Sweden Green Building Council som driver hållbarhetsarbete inom bygg- och fastighetsbranschen. Alecta direktäger 10 miljöcertifierade byggnader.

Alectas mål är att reducera energiförbrukningen i de svenska direktägda fastigheterna med tre procent per år, mätt som normalårskorrigerad förbrukning av fastighetsel, fjärrvärme samt kyla i enheten kWh per kvadratmeter. Under 2017 minskade energiförbrukningen med knappt sju procent jämfört med 2016, vilket innebär att vi uppnådde vårt mål. Sedan 2015 använder alla Alectas direktägda svenska fastigheter, däribland Alectas huvudkontor, enbart el som kommer från förnyelsebara energikällor.

ENERGIFÖRBRUKNING, ALECTAS SVENSKA FASTIGHETSBESTÅND

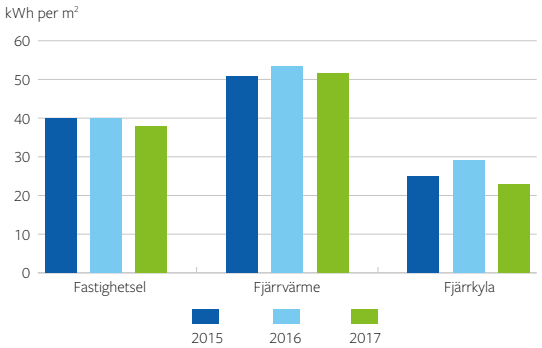

Förbrukning av kWh per m² (uthyrd yta) i Alectas svenska fastighetsbestånd. I jämförelsesyfte ingår bara fastigheter som ägts under hela jämförelseperioden 2015–2017. Därmed har siffror som rapporterades i föregående årsredovisning korrigerats något. Indirektägda fastigheter och bostäder ingår inte i jämförelsen.

Initiativ och samarbeten

Alecta är medlem i flera samarbeten och branschinitiativ. Avsikten är att visa vårt ställningstagande som investerare samtidigt som det möjliggör samarbete med andra investerare i syfte att påverka såväl marknaden i stort som enskilda bolag att arbeta aktivt med hållbarhetsfrågor. Nedan visas exempel på sådana samarbeten.

Signatory of:

PRI Montréal PLEDGE
Principles for Responsible Investment

SWESIF
SVERIGES FORUM FÖR HÅLLBARA INVESTERINGAR

CDP
DISCLOSURE INSIGHT ACTION

Ansvarsfulla investeringar, *forts.*

Impact investing – påverkansinvesteringar

Under året har Alecta åtagit sig att investera 100 miljoner US dollar i en lånefond som drivs i den nederländska utvecklingsbanken FMO:s regi. Fonden är inriktad på att finansiera verksamheter och projekt i utvecklingsländer. Alecta har också åtagit sig att investera 200 miljoner US dollar i en ny grön obligationsfond som ska investera i gröna obligationer utgivna i utvecklingsländer. Fonden förvaltas av franska Amundi, med garantier från Världsbanken. Investeringarna rimmar väl med vår långsiktiga investeringsmodell som, utöver konkurrensmässig avkastning, också bidrar till att skapa positiv social och miljömässig påverkan.

Certifieringsarbete och kompetenssatsning

Under 2017 har Alecta arbetat för en certifiering i enlighet med standarden ESG4Real. Certifieringsprocessen är planerad till 2018, och innebär att våra processer blir granskade av en oberoende part när det gäller certifieringens fyra krav: exkludering av kontroversiella vapen, normbaserad screening av innehav, integrering av hållbarhet i investeringsbeslut samt aktivt ägande. Certifieringsarbetet är en viktig signal till våra kunder att vi har bra processer för integrering av hållbarhet.

I vår strävan att ständigt utveckla och stärka vår analyskapacitet har hela aktieavdelningen genomfört en webbaserad utbildning för integrering av hållbarhet. Det ger oss ännu bättre förutsättningar att fortsätta identifiera långsiktigt hållbara affärsmodeller.

Ökad transparens om ägarfrågor

I juni 2017 publicerades Alectas första ägarstyrningsrapport som syftar till att öka transparensen och tydligheten i hur vi arbetar, och förklara hur vi arbetar för att bidra till ett hållbart pensionssystem och ett hållbart samhälle.

I slutet av året tog Alecta initiativ till ett förslag om förtydligande av Svensk kod för bolagsstyrning som avser styrelsens hållbarhetsansvar.

Alectas ägarstyrningsrapport ger en överblick över utvecklingen och aktiviteter inom ägarstyrningsarbetet.

ALECTAS MÅL INOM ANSVARSFULLA INVESTERINGAR *	UTFALL 2017
Öka andelen bolag som rapporterar sitt koldioxidavtryck.	Ökade från 70 till 72 procent
Öka investeringar i gröna obligationer.	Ökade med 10 miljarder kronor
Delta i valberedningar när ägarandelen i ett bolag motiverar det.	100 procent (17 valberedningar)
Rösta på samtliga bolagstämmor, såväl svenska som utländska.	98 procent
Det minst företrädda könet ska 2020 sammantaget utgöra som lägst 40 procent av de stämmovalda styrelseledamöterna.	41 procent

* Alecta tar fram nya övergripande hållbarhetsmål och nyckeltal i en strukturerad process för 2018 och framåt.

Nytt klimatmål för aktieportföljen

I slutet av 2017 antog Alectas kapitalförvaltning ett långsiktigt klimatmål för aktieportföljen. Alecta ska ha en aktieportfölj som utvecklas och förvaltas i linje med tvågradersmålet för klimatet.

Det betyder att våra investeringar ska vara i linje med det internationella klimatarbetets ambitioner att den globala uppvärmningen inte ska överstiga två grader, och vår investeringsmodell ska bidra till omställning som är i linje med vårt uppdrag om att skapa så högt värde som möjligt för tjänstepensioner. Vi är med och utvecklar mät- och analysmetoder som vi kan använda i vår kapitalförvaltning och våra investeringsprocesser för att stötta vårt arbete med målet.

Under 2018 kommer Alecta att presentera övergripande hållbarhetsmål samt nyckeltal som stöttar uppdraget och verksamhetsmålen.

”Alectas sjukpension betyder mycket.

***Loes Vollenbroek**. Boende i Trelleborg. Sjukpensionär på halvtid.*

– För några år sedan tipsade en bekant mig om att kolla om jag kunde få sjukersättning från Alecta. Nu får jag sjukersättning från Försäkringskassan och ITP 1 Sjukpension från Alecta. Jag är ”förtidspensionär” till femtio procent och tar uppdrag som föreläsare ett par gånger i månaden.

– Om jag känner till kollektivavtal? Jo, det gör jag. När jag flyttade till Sverige för tio år sedan gick jag med i facket och fick höra om det. Det är en bra sak. Det är ju tack vare kollektivavtalet jag nu får ett litet men mycket välkommet ekonomiskt bidrag varje månad.

Attraktiv arbetsplats

Alecta är en långsiktig arbetsgivare. Vi behöver medarbetare som är motiverade, engagerade och har rätt kompetens för utmaningar i dag men också längre fram. Med vårt uppdrag och våra mål i fokus satsar vi på åtgärder som främjar hälsan, kompetensutveckling och ledarskapsutveckling. På så sätt ser vi till så att våra medarbetare bidrar till ett hållbart pensionssystem.

Medarbetare trivs på Alecta

Alecta är en populär arbetsgivare. Det visar antalet anställningsår hos våra medarbetare, den återkoppling vi får i årliga medarbetarundersökningar och av det intresse vi ser för Alecta bland arbetssökande. Moderbolaget Alecta är arbetsgivare till 340 medarbetare och vi arbetar ständigt för att förbättra vår samlade prestation genom att ta reda på vilka brister vi har och åtgärda dem.

Användbar medarbetarundersökning

För att följa upp läget i organisationen genomför Alecta en årlig medarbetarundersökning. Det ger oss en utmärkt jämförbarhet över tid i viktiga frågor som hur medarbetarna upplever Alecta som arbetsgivare och hur våra medarbetare mår. Svarsfrekvensen har länge varit exceptionellt hög, 94 procent under 2017, vilket innebär att undersökningen har en hög trovärdighet med liten felmarginal.

Vi är stolta över att en övervägande andel är motiverade i sitt arbete, att dialogen mellan chefer och medarbetare får högt betyg samt att medarbetarna har ett högt förtroende för sin chef. En stor majoritet kan även tänka sig att rekommendera Alecta som arbetsgivare. Vi genomför uppföljningssamtal med nyanställda efter sex månader respektive ett år, och har avgångssamtal med alla som slutar på Alecta. Sammantaget ger det oss en bra bild av vad medarbetarna tycker om oss som arbetsgivare.

Skapa fler möjligheter för utveckling

Under året har vi ansträngt oss för att göra det tydligt vilka möjligheter till utveckling vi erbjuder våra medarbetare. Att det fanns ett behov av detta såg vi i resultatet av medarbetarundersökningen där möjligheterna till utveckling fick något lägre betyg sett till genomsnittet. Vi gjorde då en fördjupad studie av synen på utvecklingsmöjligheterna som har resulterat i flera konkreta åtgärder.

100 % av Alectas medarbetare omfattas av kollektivavtal

En sådan åtgärd är att ta fram en grundutbildning som ska säkra att alla medarbetare har gemensam kompetens om Alecta och vår verksamhet. Vi har även påbörjat ett arbete med att ta fram fortsättningsutbildningar som gör det möjligt att fördjupa sig inom de produkter i form av den förmånsbestämda tjänstepensionen ITP 2 och premiebestämda Alecta Optimal Pension som vi erbjuder. För våra medarbetare, beroende på tjänstens nivå, är denna fördjupning ofta obligatorisk. Varje medarbetare hos Alecta ska ha en kompetensutvecklingsplan som följs upp genom vår mål- och kompetensportal. I slutet av 2017 hade 88 procent av Alectas medarbetare haft utvecklingssamtal under året, resterande andel är framför allt medarbetare som anställts under senare delen av 2017.

Leda med rätt förutsättningar

På Alecta har vi en tydlig och gemensam syn på ledarskap som hjälper oss att styra i riktning mot ett aktivt medarbetarskap. För att säkra ett gott ledarskap har alla chefer deltagit i ett program med fokus på utvecklande ledarskap under 2017. Vid rekrytering av chefer hos oss är vi måna om att hitta personer med både hög kompetens inom sitt fackområde, och rätt personliga förutsättningar. Vi vill ha chefer som är tydliga, som kan coacha medarbetarna att utnyttja sin potential fullt ut och som är bra på att utveckla både verksamhet och medarbetare.

Genom löpande interna chefsforum ger vi goda möjligheter för dialog och återkoppling chefer emellan, träning utifrån konkreta fall och diskussioner med syfte att öka självkännedomen och ledarkompetensen hos våra chefer.

Aktivt arbete för mångfald

Vår uppfattning är att mångfaldiga grupper är en nödvändighet för att vi ska klara vårt uppdrag och nå våra mål. Med mångfald får vi del av olika perspektiv i vårt arbete, vilket innebär att vi kan hänga med i utvecklingen och fatta kloka, välgrundade beslut vid knepiga vägval. Det gör oss också till bättre representanter för våra kunder.

Under 2017 tog vi fram en ny mångfaldspolicy där Alectas syn på mångfald och våra långsiktiga mål för mångfaldsarbetet beskrivs. Den stöttas av en handlingsplan med delmål och aktiviteter som ska driva utvecklingen framåt.

Mångfald är en viktig faktor vid rekryteringar. Vi arbetar med positiv särbehandling och strävar efter att alltid ha minst en person från underrepresenterat kön med i det slutliga urvalet bland kandidater.

Bland Alectas chefer är drygt 52 procent kvinnor. Under 2017 bestod Alectas företagsledning av tre kvinnor och sex män. Sedan tidigare genomför vi årliga lönekartläggningar för att identifiera och korrigera osakliga löneskillnader.

Alecta är också partner i Jobbsprånget, ett nationellt praktikprogram som erbjuder fyra månaders praktik till nyanlända akademiker. Syftet med programmet är att ta tillvara kompetensen och påskynda introduktionen till den svenska arbetsmarknaden.

Samtal om kränkande behandling

Med start våren 2017 har vi genomfört samtal i alla arbetsgrupper på Alecta om kränkande behandling och hur vi undviker att hamna där. Arbetet är en del i vårt mångfaldsarbete och syftet har varit att öka medvetenheten om vad kränkande behandling är, hur vi kan förebygga det på Alecta, och vad man ska göra om det ändå sker. #metoo-kampanjen som inleddes i slutet av året gjorde att vår interna dialog om frågorna fick ny aktualitet. Kampanjens omfattning sett till olika branschers upprop har helt klart visat på vikten av fortsatt diskussion om problemet framöver.

59 % av medarbetarna på Alecta är kvinnor.

52 % av cheferna på Alecta är kvinnor.

(Uppgifterna avser medarbetare i moderbolaget Alecta.)

ALECTAS MÅL* SOM LÅNGSIKTIG ARBETSGIVARE	UTFALL 2017
Alla medarbetare ska ha en kompetensutvecklingsplan.	88 % av medarbetarna, medräknat samtliga nyanställda under året, har en kompetensutvecklingsplan. Under 2017 hade varje medarbetare i snitt 26 utbildningstimmar.
ITP-kompetensen ska genomlysas för att säkerställa en hög kompetensnivå inom ITP.	Årlig inventering genomförd på samtliga avdelningar.
Mångfald ska ingå som en viktig nyckel i alla Alectas rekryteringar, såväl interna som externa. I alla rekryteringar ska det finnas minst en person av det underrepresenterade könet som slutkandidat.	Mångfaldsperspektivet har beaktats i alla rekryteringar. I en rekrytering har positiv särbehandling av kandidater tillämpats för att nå underrepresenterat kön.
En handlingsplan för ökad mångfald ska tas fram och presenteras.	Mångfaldsplan och -policy har presenterats för hela organisationen, samtliga grupper har genomfört samtal om kränkande behandling.

* Alecta tar fram nya övergripande hållbarhetsmål och nyckeltal i en strukturerad process för 2018 och framåt.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt avger härmed årsredovisning för 2017, bolagets etthundraförsta verksamhetsår.

Organisationsnummer: 502014-6865
Säte: Stockholm, Sverige

Ägarförhållande och struktur

Alecta är ett ömsesidigt livförsäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna och de försäkrade och att överskottet i rörelsen går tillbaka till försäkringstagarna och de försäkrade.

Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt är moderbolag i Alectakoncernen. Verksamheten har under året bedrivits inom koncernen i egen regi, med undantag av delar av fastighetsförvaltningen och delar av IT-verksamheten som utförs av externa leverantörer enligt uppdragsavtal. Dessutom anses vissa av de uppgifter som Collectum och andra valcentraler utför inom ramen för ITP och andra pensionsplaner som utförda för Alectas och övriga deltagande försäkringsbolags räkning.

Verksamhet och produkter

Alecta erbjuder tjänstepensionsförsäkringar via valcentraler inom ramen för kollektivavtalad tjänstepension, det vill säga försäkringar som har sin grund i ett kollektivavtal, är knutna till tjänsteförhållandet och för vilka arbetsgivaren betalar premien.

Alectas huvudsakliga uppgift är att förvalta ITP-planens olika delar på uppdrag av kollektivavtalsparterna Svenskt Näringsliv och Förhandlings- och samverkansrådet PTK. Alecta förvaltar den förmånsbestämda ålderspensionen i ITP 2 och premiebestämd ålderspension i ITP 1. Förutom ålderspension innehåller ITP 2 även en förmånsbestämd familjepension och premiebestämd ITPK (kompletterande ålderspension). Premiebestämd ålderspension erbjuds genom produkten Alecta Optimal Pension som för såväl ITP 1 som ITPK är förval och valbart alternativ. Alecta har även uppdraget att administrera sjuk- och livförsäkringsprodukterna i ITP-planen. Där ingår riskförsäkringarna sjukpension, premiebefrielse och familjeskydd.

I ITP-avtalet finns möjligheten att finansiera de anställdas ålderspension genom skuldföring enligt den så kallade PRI-modellen. På uppdrag av PRI Pensionsgaranti administrerar Alecta åtaganden tryggade genom PRI-modellen med samma service och kvalitet som om försäkring hade tecknats för de anställdas ålderspension.

Alecta Optimal Pension är även ett valbart alternativ inom

ANTAL ITP-FÖRSÄKRADE MED ÅLDERSPENSION HOS ALECTA

Alectas kärnaffär är ITP-planen. Endast 7 procent av kunderna finns i dag inom andra avtalsområden, men de blir allt fler.

Källa: Alecta

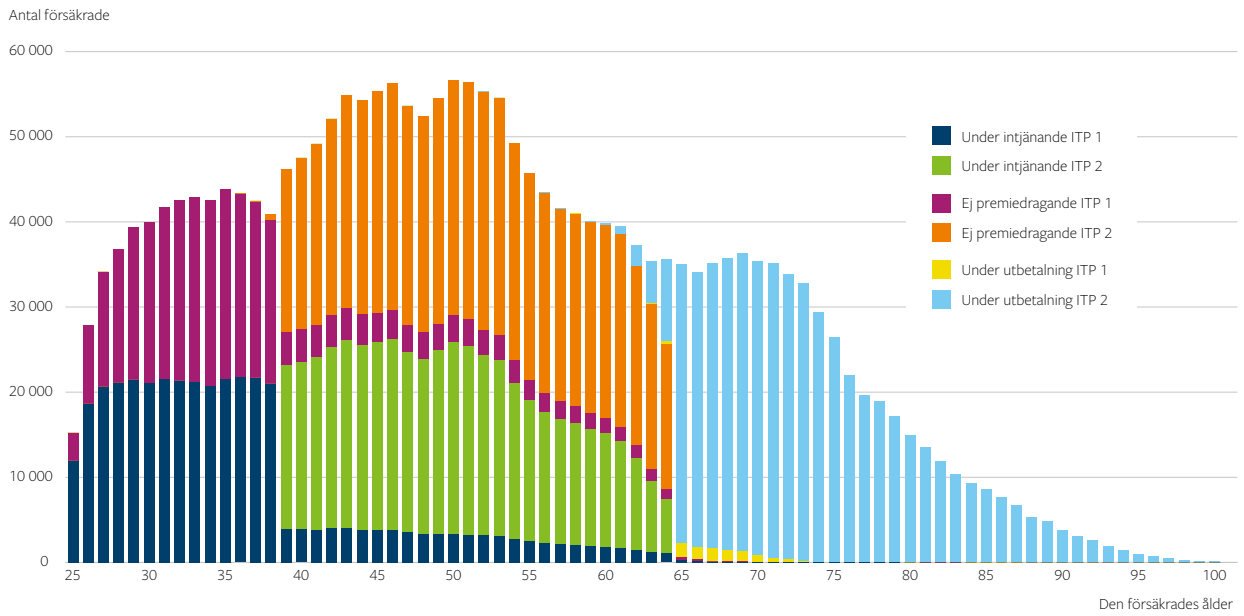

övriga stora kollektivavtalsområden: Avtalspension SAF-LO för privatanställda arbetare, för statligt anställda inom avtalsområdet PA 16, inom PA-KFS för tjänstemän i kommunalt ägda bolag, och för kommunal- och landstingsanställda inom KAP-KL/AKAP KL. Vi är även förvalsalternativ och valbart alternativ inom försäkringsbranschens avtalsområde FTP.

Alecta erbjuder även tjänstegrupplivförsäkring (TGL).

Medarbetare och organisation

Under 2017 var medelantalet anställda i Alectakoncernen 371 personer (390), vilket motsvarar 354 heltidstjänster (373).

Vid utgången av 2017 uppgick totalt antal anställda i koncernen till 364 personer (389), varav 340 i moderbolaget (353). Andelen kvinnliga medarbetare var 60 procent (60), och medelåldern för samtliga medarbetare var 47 år (48).

Upplysningar om medelantal anställda, löner och ersättningar lämnas i not 48 på sidorna 91–95. Av noten framgår även principerna för fastställande av ersättningar och förmåner till personer i ledande ställning samt de beredning- och beslutsprocesser som tillämpas.

Årets resultat och finansiell ställning

Årets resultat efter skatt för koncernen uppgick till 57,3 miljarder kronor (13,4). Resultatet och den finansiella ställningen kommenteras i följande text.

Premieinkomst

Premieinkomsten 2017 uppgick till 38,5 miljarder kronor (33,6), se not 4 på sidan 62. Premieinkomsten kan delas upp i fakturerade premier och tilldelad återbäring.

Fakturerade premier uppgick till 32,9 miljarder kronor (29,9), där ökningen jämfört med föregående år är relaterad till löpande premier. För förmånsbestämd försäkring förklaras ökningen av höjda förmåner och för premiebestämd försäkring är huvudorsaken ett växande bestånd. För riskförsäkring beror ökningen dels på att bruttopremien höjdes vid ingången av 2017, dels på att premiereduktionen för sjuk- och premiebefrielseförsäkring minskade från 75 till 65 procent vilket innebar att den del som företagen fakturerades blev större.

Tilldelad återbäring uppgick till 5,6 miljarder kronor (3,6) och består av premiereduktion av arbetsgivarnas premier för sjuk- och premiebefrielseförsäkring samt familjeskydd och av höjning av intjänade pensionsrätter (fribrevsuppräkning).

ÅRETS RESULTAT

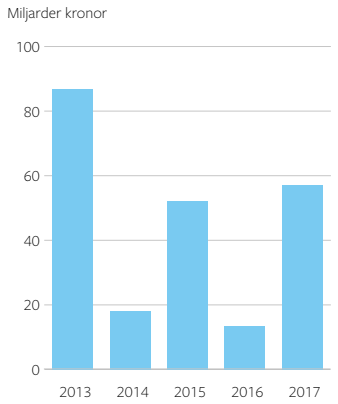

FAKTURERADE PREMIER

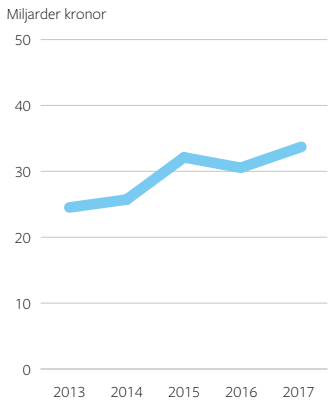

TOTALAVKASTNING FEMÅRSGENOMSNITT

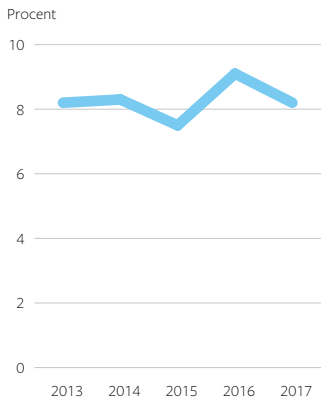

Kapitalavkastning

De finansiella marknaderna

Den globala ekonomin har överlag utvecklats stabilt och positivt under hela 2017. Den ekonomiska utvecklingen i Kontinentaleuropa var extra glädjande, men även marknaderna i Sverige, Kina och Storbritannien utvecklades på flera områden bättre än förväntat. Sysselsättningsgraden fortsatte att öka och arbetslösheten sjönk i USA, EU och Sverige. Inflationen ökade inom EU från 1,2 till 1,7 procent medan den i Sverige och USA i slutet av året landade på samma nivåer som vid årets början, 1,7 respektive 2,1 procent.

Europa lämnar ett intensivt valår bakom sig. Val har hållits i bland annat Tyskland, Frankrike, Nederländerna och Storbritannien. Populismen har varit en av de mest framträdande frågorna. Angela Merkel fick åter förtroendet att leda Tyskland, men med ett lägre stöd från folket än tidigare och utan en given regeringssammansättning. Tydligt var ändå att populistiska AFD hade stor framgång i valet, liksom Le Pens Nationella fronten i Frankrike och Geert Wilders PVV i Nederländerna.

Den amerikanska centralbanken Federal Reserve höjde styrräntan tre gånger under året och tre ytterligare höjningar är planerade under 2018. Utvecklingen på den amerikanska tioåriga statsobligationen var däremot stabil och den slutade på ungefär samma nivå som vid årets början. Även Bank of England höjde sin styrränta men avvaktar nu utfallet av Brexitförhandlingarna. Europeiska Centralbanken börjar från och med 2018 att minska sina stödköp av obligationer enligt plan. Riksbanken har en liknande hållning i och med beslutet att inte förlänga stödköpsprogrammet och signaler om att en första höjning av räntan kan komma i mitten av 2018.

Den svenska kronan försvagades mot euron med 2,6 procent, men stärktes mot dollarn med 9,9 procent. Dollarn utvecklades klart svagast av de tre valutorna.

Totalavkastningstabell för placeringar, totalt	Marknadsvärde 2017-12-31		Marknadsvärde 2016-12-31		Totalavkastning i procent	
	MSEK	%	MSEK	%	2017	Genomsnitt 2013–2017
Aktier	345 250	41,6	332 862	43,2	12,6	14,1
Räntebärande placeringar	419 809	50,6	383 172	49,7	1,0	3,2
Fastigheter	64 733	7,8	54 409	7,1	12,1	12,5
Summa placeringar	**829 792**	**100,0**	**770 444**	**100,0**	**6,7**	**8,2**

Totalavkastningen för respektive år och tillgångsslag för perioden 2013–2017, som ingår i den genomsnittliga totalavkastningen, finns i femårsöversikten på sidan 41.

Totalavkastningstabellen är upprättad i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendation. Redovisningen och värderingen av placeringarna överensstämmer inte med redovisningsprinciperna som tillämpas i de finansiella rapporterna. En avstämning mellan totalavkastningstabellen och de finansiella rapporterna finns i not 47.

Totalavkastningstabell för placeringar, premiebestämd försäkring (Alecta Optimal Pension)	Marknadsvärde 2017-12-31		Marknadsvärde 2016-12-31		Totalavkastning i procent	
	MSEK	%	MSEK	%	2017	Genomsnitt 2013–2017
Aktier	52 592	60,5	43 947	63,4	12,6	14,1
Räntebärande placeringar	27 414	31,6	20 401	29,4	1,0	3,3
Fastigheter	6 862	7,9	4 962	7,2	12,1	12,5
Summa placeringar	**86 867**	**100,0**	**69 311**	**100,0**	**9,1**	**10,9**

Alecta Optimal Pension har en högre andel aktier än övriga produkter. I tabellen ovan avses portföljen som är Alectas förvalsalternativ med placeringsinriktning 60 procent aktier. Marknadsvärdet för den totala portföljen, det vill säga samtliga placeringsinriktningar, för Alecta Optimal Pension uppgår till 92,5 miljarder kronor (73,6).

Totalavkastningstabell för placeringar, förmånsbestämd försäkring	Marknadsvärde 2017-12-31		Marknadsvärde 2016-12-31		Totalavkastning i procent	
	MSEK	%	MSEK	%	2017	Genomsnitt 2013–2017
Aktier	290 232	39,4	286 996	41,2	12,6	14,1
Räntebärande placeringar	389 627	52,8	360 723	51,8	1,0	3,2
Fastigheter	57 425	7,8	49 141	7,1	12,1	12,5
Summa placeringar	**737 284**	**100,0**	**696 860**	**100,0**	**6,5**	**8,0**

Totalavkastningstabellerna avser koncernen. På grund av avrundning kan summeringar i tabellerna ovan avvika från totalerna.

Bäst utveckling på aktiemarknaderna såg vi i tillväxtländerna, där MSCI Emerging Markets ökade med hela 31,0 procent, mätt i lokala valutor. MSCI USA ökade med 21,9 procent, MSCI Europe med 13,7 procent och MSCI Sweden med 9,8 procent. Under det tredje kvartalet skedde en generell nedgång på börserna. Nedgången blev dock kortvarig då nästan samtliga marknader återhämtade sig starkt och slutade året på nya rekordnivåer.

I Sverige utvecklades fastighetsaktier i Sverige bra, Carnegie Real Estate Index ökade med 13,9 procent. På den svenska bostadsmarknaden kom däremot en inbromsning mot slutet av året. Sista kvartalet föll bostadspriserna i landet i genomsnitt med 8 procent, i Stockholm med 9 procent.

Avkastning

Totalavkastningen för Alectas placeringar uppgick till 6,7 procent (5,2) under 2017. Den var främst driven av avkastningen på aktier och fastigheter. Marginellt lägre räntor har under året bidragit till en viss ökning även för räntebärande tillgångar. Under de senaste fem åren har Alectas årliga avkastning i genomsnitt varit 8,2 procent (9,1).

Avkastningen på aktier blev 12,6 procent (7,2), räntebärande placeringar hade en avkastning på 1,0 procent (3,1) och avkastningen på fastigheter uppgick till 12,1 procent (9,2).

Avkastningen för Alectas premiebestämda sparprodukt, Alecta Optimal Pension, uppgick till 9,1 procent (5,8). Det är 0,6 procentenheter bättre än Morningstars jämförelseindex för blandfonder under samma period. För den senaste femårsperioden har den genomsnittliga årsavkastningen för Alecta Optimal Pension varit 10,9 procent (12,5).

Avkastningen för Alectas förmånsbestämda försäkring var 6,5 procent (5,1). Den senaste femårsperioden har genomsnittlig årsavkastning varit 8,0 procent (8,9).

I resultaträkningen uppgick kapitalavkastningen för koncernen, inklusive orealiserade värdeförändringar, till 53,0 miljarder kronor (37,5).

Marknadsvärdet för de totala placeringstillgångarna uppgick vid utgången av 2017 till 829,8 miljarder kronor (770,4). Av dessa stod förvalsportföljen inom Alecta Optimal Pension för 86,9 miljarder kronor (69,3).

Portföljförändringar

Andelen aktier i portföljen var vid utgången av året 41,6 procent (43,2). Förändringen beror på aktiva försäljningar av aktier i syfte att minska aktierisken efter en stark utveckling på aktiemarknaderna. Fördelningen mellan länder har i huvudsak varit oförändrad jämfört med föregående år.

I början av året slutfördes de sista försäljningarna av Alectas direktägda fastigheter i utlandet, men på grund av god värdeutveckling och betydande nyinvesteringar har andelen fastigheter trots det ökat till 7,8 procent (7,1)

Portföljsammansättningen redovisas på sidan 34.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs dels av utbetalda försäkringsersättningar, dels av förändringar i avsättning för oreglerade skador.

Utbetalda försäkringsersättningar, som framför allt består av ersättning vid ålderspension, sjukdom och dödsfall, ökade under 2017 till 20,3 miljarder kronor (19,5). Ökningen beror till stor del på att nytillkomna pensionärer är fler och har högre genomsnittligt pensionsbelopp än de pensionärer vars utbetalning avslutats till följd av dödsfall eller uppnådd slututbetalningsålder. Även driftskostnader i samband med skadereglering ingår i utbetalda försäkringsersättningar och uppgick under 2017 till 142 miljoner kronor (134), se även not 8 på sidan 63.

Förändringen i avsättningen för oreglerade skador uppgick till 0,5 miljarder kronor (2,4).

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar är summan av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador, och utgör kapitalvärdet av Alectas garanterade åtaganden för gällande försäkringsavtal. De försäkringstekniska avsättningarna uppgick till 478,8 miljarder kronor per den 31 december 2017. Det är en ökning med 12,5 miljarder kronor (38,4) under 2017, vilket har följande förklaringar:

- Förändringar i den räntekurva som används vid värdering av de försäkringstekniska avsättningarna. Den genomsnittliga kassaflödesviktade räntan ökade under 2017 från 2,22 till 2,25 procent. Det medförde att de försäkringstekniska avsättningarna minskade med 2,5 miljarder kronor (ökade 20,9).
- Löpande förräntning samt avdrag för skatt och driftskostnader som tillsammans innebar att de försäkringstekniska avsättningarna ökade med 13,0 miljarder kronor (12,6).
- Premier och utbetalningar för sparprodukter, inklusive den differens som uppstår till följd av att premieantaganden skiljer sig från avsättningsantaganden. Detta medförde att de försäkringstekniska avsättningarna ökade med 2,3 miljarder kronor (3,9), varav tilldelad återbäring i form av intjänade pensionsrätter utgjorde 1,5 miljarder kronor (0,0).
- Avsättningen för nya försäkringsfall inom sjukpension och premiebefrielse översteg den avsättning som under året frigjordes för befintliga försäkringsfall. Nettoökningen uppgick till 0,4 miljarder kronor (1,9).

Alectas portföljsammansättning per 2017-12-31

TOTAL PLACERINGSPORTFÖLJ

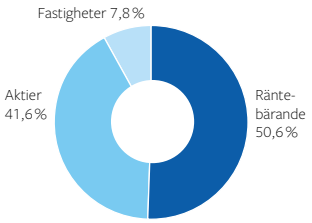

RÄNTEBÄRANDE, geografisk fördelning

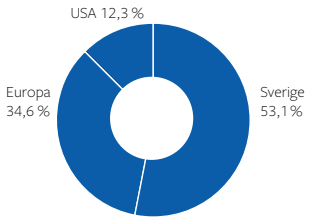

RÄNTEBÄRANDE, emittenttyp

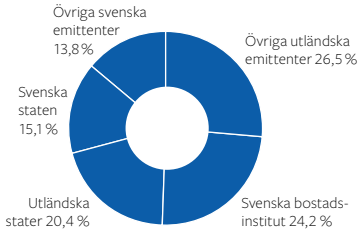

AKTIER, geografisk fördelning

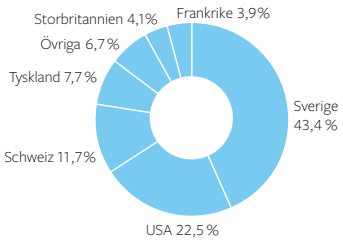

AKTIER, branschfördelning

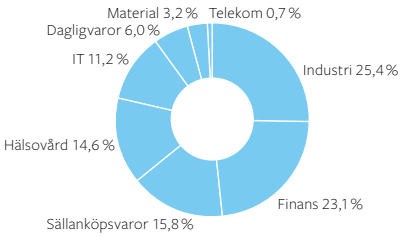

FASTIGHETER, geografisk fördelning

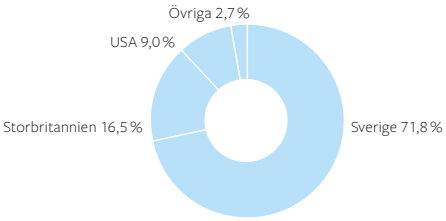

FASTIGHETER, kategori

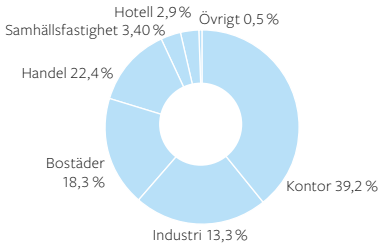

ALECTAS FEM STÖRSTA AKTIEINNEHAV per 31 december 2017

AKTIE	BRANSCH	MARKNADSVÄRDE I MILJONER KRONOR
Atlas Copco AB	Industri	16 823
Investor AB	Finans	16 815
Skandinaviska Enskilda Banken AB	Finans	13 598
AB Volvo	Industri	13 472
Alphabet Inc	IT	12 964

Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell.

- En omtariffering genomfördes den 1 mars 2017 vilket innebar att hela beståndet räknades om med nya tariffer. Premieräntan för löpande premier sänktes från 2 till 1,25 procent och driftkostnadsbelastningen på premien sänktes från 1,5 till 1,0 procent. Förändringarna i tariff är framåtriktad, det vill säga företagen får betala högre premier vid nyteckning och förmånsökningar, men inte för redan tecknade förmåner. I samband med omtarifferingen ändrades även antaganden som används för omdisponering av förmånsbestämd ålderspension, och under fjärde kvartalet 2017 genomfördes en mindre ändring av modellen för beräkning av framtida driftkostnader. Sammantaget innebar dessa förändringar att avsättningarna minskade med 0,9 miljarder kronor.
- Övriga förändringar som medförde en ökning av försäkringstekniska avsättningar med 0,2 miljarder kronor.

För ytterligare information se not 36 och 37 på sidorna 87 och 88.

Driftskostnader

Driftskostnaderna för försäkringsrörelsen, vilka benämns driftskostnader i resultaträkningen, uppgick till 559 miljoner kronor (560). Trots en i princip oförändrad kostnadsnivå har ett antal aktiviteter av engångskaraktär genomförts. Här kan nämnas vidareutveckling och lansering av den nya hemsidan alecta.se, en påbörjad ombyggnad av Alectas kontorslokaler vilken beräknas vara klar 2019, samt aktiviteter knutna till Alectas 100-årsjubileum. Samtidigt har vi väsentligt sänkt kostnaderna för IT-driften, efter en omförhandling av vårt avtal.

Förvaltningskostnadsprocent

Förvaltningskostnadsprocenten 0,09 var densamma som för år 2016. Även för pensionsprodukter exklusive valcentralskostnader var nyckeltalet oförändrat, 0,06.

Skattekostnad

Avkastningsskatten, efter avräkning för utländsk skatt, uppgick till 271 miljoner kronor (298) för 2017. Trots ett ökat kapitalunderlag har avkastningsskatten minskat jämfört med 2016. Det beror på att den genomsnittliga statslåneräntan har minskat från 0,58 till 0,50 procent, vilket motsvarar det golv för statslåneräntan som gäller från den 1 januari 2017 vid beräkning av skatteunderlag. Avkastningsskatten omfattar pensionsprodukterna samt familjeskydd.

Kostnaden för inkomstskatt, som består av aktuell och uppskjuten skatt, uppgick till 608 miljoner kronor, jämfört med en intäkt om 1 108 miljoner kronor föregående år. Inkomstskatt omfattar förutom svensk inkomstskatt även kupongskatt och utländsk inkomstskatt. Förändringen jämfört med föregående år beror framför allt på en hög uppskjuten skatteintäkt 2016 relaterad till dels skattemässiga underskott, dels fordran kopplad till utländsk skatt som beräknas kunna avräknas mot framtida svensk skatt. I Sverige är verksamhetsgrenarna sjukpension, premiebefrielse och TGL inkomstbeskattade.

Överskottsfördelning

Överskott uppstår när avkastningen på Alectas tillgångar överstiger den finansiella kostnaden för garanterade åtaganden men kan även uppstå exempelvis när Alectas faktiska utfall beträffande dödlighet, sjuklighet och driftskostnader

SOLVENSGRAD

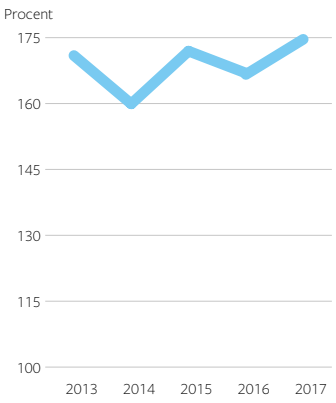

KOLLEKTIV KONSOLIDERINGSNIVÅ, förmånsbestämda försäkringar

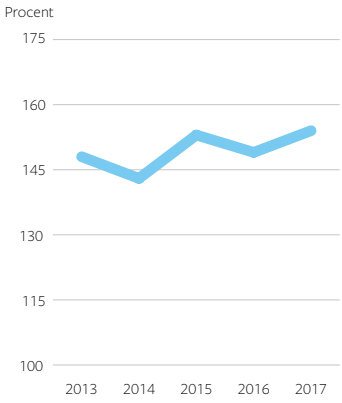

FÖRVALTNINGSKOSTNADSPROCENT för pensionsprodukter, exklusive valcentralskostnader

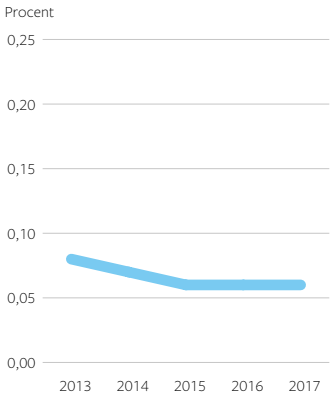

är positivt. Hur resultatet uppstår beskrivs närmare i den alternativa resultaträkningen på sidorna 42–43. Alecta är ett ömsesidigt bolag, vilket innebär att allt överskott ska gå tillbaka till våra kunder, det vill säga försäkringstagarna och de försäkrade. Detta sker genom återbäring. Den återbäring som Alecta tilldelat under den senaste 15-årsperioden (2003–2017) uppgår till 97 miljarder kronor. Återbäringen har kommit försäkringstagarna och de försäkrade till godo genom bland annat pensionstillägg, höjning av intjänade pensionsrätter, premiereduktioner samt företagsanknutna medel.

För Alectas premiebestämda försäkring, Alecta Optimal Pension, fördelas över- respektive underskott månadsvis direkt till de försäkrade varför den kollektiva konsolideringsnivån normalt alltid är 100 procent. Eventuellt överskott tilldelas i samband med att det betalas ut som ett tilläggsbelopp till den garanterade pensionen, enligt Försäkringstekniska riktlinjer beslutade av Alectas styrelse.

För de förmånsbestämda försäkringarna fattar Alectas styrelse årligen beslut om, och i vilka former återbäring ska ges. För 2017 beslutade styrelsen att räkna upp de förmånsbestämda pensionerna med 0,59 procent. Beslutet omfattar både pensioner under utbetalning och intjänade pensionsrätter, så kallade fribrev, och baseras på KPI-utvecklingen mellan september 2013 och september 2016. För försäkrade som har gått i pension 2015 eller 2016 beslutades dock om uppräkning med 0,91 procent som kompensation för det senaste årets inflation. Styrelsen fattade även beslut om premiereduktion för 2017 med 65 procent för sjuk- och premiebefrielseförsäkring, 75 procent för familjeskydd, samt med sju kronor per försäkrad och månad för TGL.

För 2018 beslutade styrelsen att räkna upp de förmånsbestämda pensionerna med 2,12 procent, baserat på KPI-utvecklingen mellan september 2016 och september 2017. Beslutet omfattar både pensioner under utbetalning och intjänade pensionsrätter, så kallade fribrev. Styrelsen fattade även beslut om premiereduktion för 2018 med 65 procent för sjuk- och premiebefrielseförsäkring, 75 procent för familjeskydd, samt med 9 kronor per försäkrad och månad för TGL.

Kollektiv konsolidering och solvens

De premiebestämda försäkringarna hade en kollektiv konsolideringsnivå på 100 procent (100), vilket är den normala nivån när över- respektive underskott löpande fördelas på de försäkrade.

Den kollektiva konsolideringsnivån i koncernen för de förmånsbestämda försäkringarna uppgick till 154 procent (149) vid utgången av 2017. Det kollektiva konsolideringskapitalet uppgick till 255,8 miljarder kronor (226,5). Enligt Alectas konsolideringspolicy för de förmånsbestämda försäkringarna ska den kollektiva konsolideringsnivån normalt tillåtas variera mellan 125 och 155 procent, med målnivån 140 procent. Om konsolideringsnivån understiger 125 procent eller överstiger 155 procent, ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att den kollektiva konsolideringen återgår till normalintervallet inom tre år, under förutsättning att detta inte bedöms försvåra Alectas framtida förmåga att fullgöra sina försäkringsåtaganden eller att värdesäkra pension under utbetalning.

Solvensgraden uppgick till 174 procent (166) vid 2017 års utgång.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår överstyrelsen att 2017 års vinst för moderbolaget om 55 340 835 771 kronor överförs till konsolideringsfonden.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår överstyrelsen att godkänna de av styrelsen fattade besluten om återbäring som framgår av avsnittet Överskottsfördelning i Förvaltningsberättelsen, sidorna 35–36.

Väsentliga händelser

Försäljning av utländska fastigheter

I början av året slutfördes den försäljning av hela det direktägda utländska fastighetsbeståndet i USA och Storbritannien som inleddes under 2016. Försäljningspriset för de fastigheter som har sålts 2017 uppgick till cirka 6 miljarder kronor. I samband med försäljningen avvecklades Alectas kontor i San Francisco och London.

Ändrade premier

Från och med den 1 mars 2017 sänktes premieräntan för löpande premier från 2 till 1,25 procent. Förändringen innebar att den löpande premien, vid nyteckning och förmånsökning, ökade med i genomsnitt 15 procent. Även engångsbetald premie vid inlösen av förmånsbestämd ålderspension höjdes med i genomsnitt 3 procent. Förändringarna genomfördes mot bakgrund av rådande lågräntemiljö och en längre förväntad livslängd.

Premien för riskförsäkringar höjdes ytterligare från och med 2017. Premiereduktionen på 75 procent behölls för familjeskyddet medan den sänktes till 65 procent för sjuk- och premiebefrielseförsäkringarna. Dessa premiereduktioner uppgick till 4,1 miljarder kronor (3,6) under året.

Fribrevsuppräkning

Under första halvåret 2017 redovisades en höjning av intjänade pensionsrätter (fribrevsuppräkning) på 1,5 miljarder kronor till följd av styrelsens beslut att räkna upp förmåns-

bestämda pensioner med 0,59 procent. Höjningen motsvarar förändringen i KPI för perioden september 2013–september 2016.

Beslut om återbäring och premier för 2018

Alectas styrelse har beslutat att höja de förmånsbestämda pensionerna med 2,12 procent i januari 2018, motsvarande inflationen det senaste året. Höjningen, som värderas till cirka 10 miljarder kronor, minskade den kollektiva konsolideringen den 31 december 2017.

Styrelsen har även beslutat att sänka premierna för sjuk- och premiebefrielseförsäkring något under 2018, samt att behålla den nuvarande premiereduktionen med 65 procent för sjuk- och premiebefrielseförsäkring och 75 procent för familjeskydd. Den fakturerade premien för tjänstegrupplivförsäkring, TGL, kommer att sänkas från 32 till 29 kronor per månad och anställd.

Organisationsförändringar

Camilla Wirth tillträdde i augusti tjänsten som Alectas ekonomichef. Hon ersatte Katarina Thorslund som valt att fokusera på rollen som chef för avdelning Kund. Camilla Wirth kommer närmast från rollen som ekonomichef på Nordax bank.

Hans Sterte har rekryterats till tjänsten som Alectas kapitalförvaltningschef och han tillträder i mars 2018. Hans Sterte kommer närmast från en motsvarande roll på Skandia. Tidigare kapitalförvaltningschef Per Frennberg lämnade Alecta i maj, och Tony Persson, ränte- och strategichef, utsågs till tillförordnad kapitalförvaltningschef.

I juli tillträdde Anders Munk som ny chefaktuarie på Alecta. Han efterträdde Fredrik Palm som fortsatt är chef för avdelningen Produkt. Anders Munk kommer närmast från rollen som chefaktuarie på AMF.

Carina Silberg tillträdde i mars tjänsten som övergripande hållbarhetsansvarig på Alecta. Rekryteringen är ett viktigt steg i Alectas strävan att höja ambitionen inom hållbarhetsområdet. Carina Silberg kommer närmast från Hallvarsson & Halvarsson som ansvarig för affärsområdet CSR- och hållbarhetskommunikation.

Lagändring kan öppna för omvandling till ömsesidigt tjänstepensionsbolag

Sedan Solvens 2 trädde i kraft den 1 januari 2016 tillämpar Alecta de övergångsbestämmelser som gäller fram till den 31 december 2019 för företag som endast eller till övervägande del bedriver tjänstepensionsverksamhet. Frågan om vilket regelverk Alecta långsiktigt ska verka under, försäkringsrörelselagen baserad på Solvens 2 eller en ny svensk tjänstepensionsrörelselag baserad på tjänstepensionsdirektivet IORP, är mycket viktig för Alecta.

Redan 2014 lade tjänstepensionsföretagsutredningen, i betänkandet SOU 2014:57, fram ett förslag till en ny svensk tjänstepensionsrörelselag. Enligt förslaget ska försäkringsföretag som endast eller till övervägande del bedriver tjänstepensionsverksamhet kunna omvandlas till tjänstepensionsföretag och fullt ut verka under den nya tjänstepensionsrörelselagen, istället för att omfattas av försäkringsrörelselagen och Solvens 2.

Den 5 oktober 2016 meddelade regeringen, efter att ha övervägt frågan i flera år, att man har för avsikt att arbeta fram ett förslag till ny tjänstepensionsrörelselag som i allt väsentligt är baserat på tjänstepensionsföretagsutredningens betänkande. Förslaget kommer även omfatta möjligheter att omvandla försäkringsföretag till tjänstepensionsföretag, liksom en förstärkt riskbaserad solvenskapitalreglering. Regeringen gav den 16 mars 2017 Finansinspektionen i uppdrag att lämna förslag till en sådan förstärkt solvenskapitalreglering. Finansinspektionen fullgjorde uppdraget efter samråd med försäkringsbranschen, bland annat Alecta, och lämnade sitt förslag till regeringen den 1 september 2017. Finansinspektionen förespråkar att det riskkänsliga kapitalkravet ska ligga i nivå med det krav som sedan 2006 tillämpats enligt Finansinspektionens tillsynsverktyg, trafikljuset, och detta uppfattar även Alecta som rimligt. Det är slutligen regeringen som avgör om och på vilket sätt Finansinspektionens förslag ska inarbetas i förslaget till ny tjänstepensionsrörelselag.

Den nya tjänstepensionsrörelselagen, genom vilken tjänstepensionsdirektivet IORP 2 införlivas i svensk rätt, ska träda ikraft den 13 januari 2019. Det innebär ett mycket komprimerat schema under 2018 för det återstående lagstiftningsarbetet med departementsskrivelse och sedvanlig remisshantering, lagrådsremiss, proposition och riksdagsbehandling. Alecta kommer att med stort intresse följa detta arbete. Goda näringsrättsliga förutsättningar för Alecta och andra tjänstepensionsbolag är till stor nytta för Alectas kunder. Alecta hoppas därför att Sverige nu utnyttjar EU-direktivens möjligheter på bästa sätt genom att skapa ett nytt välavvägt och ändamålsenligt regelverk, skräddarsytt för den sorts verksamhet som Alecta bedriver.

Om tidplanen håller och den nya tjänstepensionsrörelselagen träder ikraft den 13 januari 2019, kommer Alecta från 2019 att kunna ta ställning till en eventuell ombildning från ömsesidigt försäkringsbolag till ömsesidigt tjänstepensionsbolag. En sådan ombildning påverkar också i vilken utsträckning Alecta kommer att omfattas av en rad andra lagar, exempelvis penningtvättregler och försäkringsdistributionsregler.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Förnyat förtroende som förvalsbolag inom ITP 1

I mitten av november lämnade Alecta in en offert till upphandlingen av förvaltare av tjänstepension ITP 1 och i början av mars 2018 meddelade Collectum resultatet av upphandlingen. Alecta har i konkurrens med andra pensionsbolag fått förnyat förtroende som förvalsbolag i ytterligare fem år, under perioden 1 oktober 2018–30 september 2023.

I samband med upphandlingen blir Alecta Optimal Pension ännu bättre, bland annat genom att den redan låga avgiften sänks ytterligare, till 0,09 procent, och avgiftstaket sänks från 900 kronor till 600 kronor per år.

Förväntad framtida utveckling

Kapitalmarknaden

Året som gått blev ännu ett starkt börsår även om Stockholmsbörsen tillhörde en av de svagare. Läget i världen under 2017 har präglats av utmaningar och osäkerhet, men detta stör inte de finansiella marknaderna när den globala konjunkturen är fortsatt stark. Samtidigt kan man konstatera att den goda finansiella och reala utvecklingen understöds av flera års expansiv penningpolitik. Trots att flera länder nu har normaliserat sina ekonomier i termer av inflation och arbetslöshet ligger centralbankernas styrräntor kvar på mycket låga nivåer. Denna kombination gör dagens situation unik. De närmaste årens utvecklingen kommer att påverkas starkt av hur väl centralbankerna klarar av att avveckla sina stödprogram och närma sig vad som kan betraktas som en mer normal ränta.

Baksidan med en stark börsutveckling är att de framtida avkastningsmöjligheterna oftast blir lägre. Dagens börskurser innebär höga prismultiplar och för att försvara kurserna krävs hygglig vinsttillväxt framöver. Det finns goda skäl att tro på vinstutveckling men marginalerna är små och mindre förändringar i marknadsutsikterna kan skapa stora kursrörelser. Indikatorer på hur orolig aktiemarknaden är för dagens kursnivåer visar dessutom på att denna oro är väldigt låg. Höga börskurser och låg riskinsikt är sällan en bra kombination. Å andra sidan är erfarenheten att det är mycket svårt att förutspå börsrekyler. Alectas strategi för att möta denna utmaning är att hålla väldigt goda säkerhetsmarginaler i riskutnyttjandet men också genom att bara äga kvalitetsbolag. Förutom att dessa bolag oftast klarar sig lite bättre i en rekyl så kan de utnyttja den uppkomna situationen för strukturaffärer till bra villkor. Detsamma gäller för Alecta. Med goda marginaler kan vi agera proaktivt vid en eventuell rekyl, och på så sätt vända en svag börsutveckling till en bra affärsmöjlighet och därmed skapa god långsiktig avkastning för våra kunder.

Arbets- och pensionsmarknaden

För närvarande råder en stor efterfrågan på arbetskraft och flera företag har svårt att rekrytera rätt kompetenser. Den pågående automatiseringen och digitaliseringen innebär att jobbtillfällen försvinner och att nya tillkommer, men framför allt att arbetsuppgifterna förändras. Därmed växer behovet av kompetensutveckling. Vid en konjunkturnedgång minskar emellertid arbetsgivarnas resurser för omskolning, vilket ökar risken för utslagning av arbetskraft. Parallellt med att delar av näringslivet har svårt att knyta till sig rätt kompetenser, finns det därför grupper av arbetstagare som har svårt att få jobb för att de saknar kunskap eller tidigare erfarenhet från svensk arbetsmarknad.

Pensionssystemet anpassas till en ökande livslängd. De reformförslag som Riksdagens pensionsgrupp presenterade i december 2017 syftar till att höja den faktiska pensionsåldern, men antyder också att staten vill öka sitt inflytande över tjänstepensionerna. Pensionsgruppen föreslår bland annat en översyn av avdragsreglerna för tjänstepension. Skattesystemets avdragsregler är av avgörande betydelse för arbetsgivarnas pensionskostnader och för möjligheterna att avtala om kompletteringar av de kollektivavtalade tjänstepensionsplanerna.

Tjänstepensionerna växer i omfattning när fler får löneökningar över taket i den allmänna pensionen. Dessutom ökar avsättningarna till deltids- och flexpensioner framöver. Därtill kommer ett ökat intresse för individuellt sparande genom löneväxling, främst bland tjänstemän med högre lön. Flera arbetsgivare riskerar därmed pensionskostnader som inte är avdragsgilla. Ett begränsat avdragsutrymme blir också problematiskt om arbetsgivare vill förstärka tjänstepensionen för anställda som har kommit till Sverige mitt i livet.

Arbetsmarknadsparternas upphandlingar, framför allt inom ITP, har drivit fram effektiviseringar inom svensk livförsäkring. Branschens avgiftsuttag har sänkts kraftigt för kollektivavtalad tjänstepension, men även på marknader utanför kollektivavtalen. För att klara det effektiviserar branschen genom systeminvesteringar och genom att digitalisera kundkontakterna.

Kunder har vant sig vid snabb och personlig service via digitala kanaler inom många områden. De förväntar sig motsvarande servicegrad av leverantörer i den finansiella sektorn. Även om tjänstepensioner fortfarande engagerar ett litet antal ser vi tecken på att intresset för pensionsfrågor växer. Digitaliseringen underlättar för nya aktörer att skapa kundnära tjänster, som snabbt kan öka intresset för tjänstepensionerna. För att möta denna utveckling inleder flera livbolag och banker samarbeten med FinTech-bolag.

Produktredovisning

Alecta drivs enligt ömsesidiga principer och det är viktigt att intäkter och kostnader fördelas rättvist mellan Alectas olika produkter. Genom att vi kan dra nytta av stordriftsfördelarna och att alla produkter delar på gemensamma kostnader tillför vi värde för våra kunder. Alectas produktområden är:

Pensionsförsäkringar

- Förmånsbestämd pension (huvudsakligen ITP)
- Premiebestämd pension (främst ITP men även inom andra kollektivavtalsområden)

Riskförsäkringar

- Sjuk- och livförsäkringsprodukter (huvudsakligen ITP)
- Tjänstegrupplivförsäkring (TGL).

Alecta följer produkternas ekonomiska resultat med stor noggrannhet. Fördelningen av driftskostnader mellan de olika produkterna görs i enlighet med fastställda fördelningsprinciper och fördelningsnycklar. Fördelningsnycklarna ses över löpande för att få en så rättvis fördelning som möjligt.

Förutom att resultatet fördelas rättvist på de olika produkterna ska riskerna i verksamheten bäras på ett rättvist sätt. Alectas uppföljning av solvens och risk syftar till att säkerställa att respektive produkt har ett kapital som är tillräckligt för att täcka dessa risker.

Produktkalkyl för Alecta Optimal Pension

Alecta Optimal Pension är en produkt som infördes i samband med ITP-upphandlingen 2007. Prissättningen bygger på att intäkterna, i form av uttagna avgifter, över tid ska motsvara de totala driftskostnaderna. Under ett antal år efter lanseringen av Alecta Optimal Pension översteg kostnaderna intäkterna. Underskottet finansierades genom ett räntebelastat kapitaltillskott från det förmånsbestämda kollektivet inom Alecta. För perioden 1 juli 2013–30 juni 2018 har räntan fastställts till Stibor (3 mån) plus ett fast riskpåslag om 1,63 procentenheter. Räntenivån motsvarar genomsnittet av de fyra svenska storbankernas finansieringskostnad för femåriga förlagslån för samma period.

Alecta skiljer noga på driftskostnader som specifikt föranletts av beslutet att satsa på en premiebestämd produkt, så kallade särkostnader, och den andel av gemensamma kostnader som respektive produkt ska bära. Det är utvecklingen av den premiebestämda produktens intäkter och särkostnader som skapar den reella ekonomiska risken för den förmånsbestämda planen som finansierar uppstartstidens underskott.

Sommaren 2014 passerades en milstolpe då Alecta Optimal Pensions löpande intäkter, på årsbasis, täckte särkostnaderna. Särkostnader utgörs av för produkten specifik systemförvaltning och systemutveckling, direkt arbetstid i kundservice och kundadministration samt kostnader för information och marknadsaktiviteter. Det ackumulerade underskottet (avgifter minus särkostnader inklusive räntebelastning) var som störst under 2014 och motsvarade då knappt 0,02 procent av det förvaltade kapitalet inom den förmånsbestämda planen som under uppstartsperioden genom lån finansierade underskottet. Särkostnadsunderskottet bedöms vara fullt återbetalt 2018.

Gemensamma kostnader utgörs av kostnader för ledning och staber, gemensamma system och infrastruktur. Alecta Optimal Pensions totala kostnader, det vill säga både särkostnader, gemensamma kostnader och ränta på underskott, utgjorde 0,09 procent (0,11) av kapitalet 2017. Det är lägre än den avgiftsnivå på 0,10 procent som Alecta tar ut inom huvudaffären ITP. En andra milstolpe har därmed passerats – Alecta Optimal Pension täcker sina totala kostnader och har börjat återbetala kapitaltillskottet till det förmånsbestämda kollektivet.

De stora synergier som finns mellan Alectas produkter finns även inom kapitalförvaltningen. Kapitalet förvaltas i en för alla produkter gemensam investeringsmodell. Inga separata beslut fattas inom förvaltningen av respektive tillgångsslag för Alecta Optimal Pension. Det som tillkommer är sällan förekommande beslut om justering av fördelningen mellan tillgångsslag, samt krav på separat uppföljning och rapportering. Den totala kostnaden för kapitalförvaltning i Alecta är 0,02 procent av förvaltat kapital, vilken belastar alla produkter.

Den dominerande risken i pensionsprodukter som Alecta Optimal Pension är den finansiella riskexponeringen, det vill säga risken för att produkten inte kan bära de marknadsrisker som är förenade med den. Alecta Optimal Pension har dock en starkare solvensgrad än Alecta som helhet, främst till följd av att garantierna är lägre i Alecta Optimal Pension än i de förmånsbestämda pensionsprodukterna. Vid utgången av 2017 uppgick solvensgraden till 242 procent (234) jämfört med 174 procent (166) för Alecta totalt.

Riskhantering och riskorganisation

För att skydda våra kunders och andras intressen måste kontrollen av riskerna vara mycket god och därför ställs höga krav på hur riskerna hanteras. Försäkringsriskerna måste hanteras på ett sätt som säkerställer att Alecta klarar sina försäkringsåtaganden. De finansiella risker som tas ska ge högsta möjliga avkastning utan att Alectas åtaganden till de försäkrade äventyras. Även andra risker, till exempel kopplade till regelefterlevnad, hållbarhet och informationssäkerhet, måste hanteras på ett sådant sätt att Alectas möjligheter att lyckas med sitt uppdrag inte försämras. Operativa risker i verksamheten ska hanteras på ett sätt som bidrar till god intern kontroll.

Det är styrelsens ansvar att se till att Alectas riskexponering är väl avvägd och att den interna kontrollen är god. Styrelsen har till sitt finansutskott delegerat uppgiften att följa upp den löpande placeringsverksamheten och till sitt revisionsutskott att bevaka Alectas risker och hur ledningen hanterar dessa. Vd:s ansvar att sköta den löpande förvaltningen innebär bland annat att säkerställa att verksamheten bedrivs med höga krav på god intern kontroll.

Försäkringsrisker

Styrelsen fastställer försäkringstekniska riktlinjer, som anger försäkringstekniska metoder och principer för försäkringstekniska antaganden. Vd fastställer försäkringstekniska beräkningsunderlag, vilka innehåller mer detaljerade beräkningsmodeller samt de antaganden som ska användas vid de försäkringstekniska beräkningarna. Chefaktuarien ansvarar för hanteringen och den löpande kontrollen av Alectas försäkringsrisker, vilket inkluderar att fortlöpande anpassa försäkringstekniska riktlinjer och försäkringstekniska beräkningsunderlag genom att föreslå vilka ändringar som bör göras.

Finansiella risker

Styrelsen beslutar om Alectas placeringsriktlinjer som reglerar bland annat portföljstruktur och ramar för risktagande. Styrelsen ansvarar för att riktlinjerna följs. Styrelsens finansutskott fastställer riktlinjer för den löpande placeringsverksamheten, bereder de ärenden inom kapitalförvaltningen som ska behandlas av styrelsen samt beslutar i placeringsärenden som inte ryms i vd:s befogenheter. Vd har ansvar för placeringsverksamheten inom de mandat som framgår av placeringsriktlinjerna och övriga beslut av styrelsen och finansutskottet. Med vissa begränsningar har detta mandat vidaredelegerats till chefen för Kapitalförvaltning som ansvarar för hanteringen och den löpande kontrollen av Alectas finansiella risker.

Övriga risker

Chefer och medarbetare ansvarar för att den egna verksamheten bedrivs med god intern kontroll, vilket bland annat innebär att hantera och ha kontroll över riskerna och deras eventuella konsekvenser.

Alectas hantering av ovan nämnda riskkategorier beskrivs mer detaljerat i not 3 på sidorna 60–62.

Funktioner för att stödja Alectas riskarbete

- De självständiga kontrollfunktionerna Compliance, Risk och Aktuariefunktionen gör självständiga bedömningar av Alectas risker. De har också en stödjande roll gentemot såväl ledningen som verksamheten i övrigt.
- Personuppgiftsombudet stödjer verksamheten i arbetet med efterlevnaden av Personuppgiftslagen, PuL.
- Centralt funktionsansvarig för att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism med ansvar för bedömningen av risken för att Alectas produkter eller tjänster utnyttjas för sådana ändamål.
- Klagomålsansvarig har till uppgift att stödja verksamhetens arbete med kundklagomål.
- Risk & Performance, en från affärsverksamheten fristående funktion inom Kapitalförvaltning, svarar för den dagliga kontrollen av de finansiella riskerna.
- Internrevision har styrelsens uppdrag att oberoende granska och utvärdera den interna kontrollen. Internrevision, alternativt Compliance, är även mottagare av visselblåsningsärenden.

Kod för bolagsstyrning

Alecta tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning, även om någon formell skyldighet att göra det inte föreligger. Regler i koden som inte är anpassade till ömsesidiga försäkringsbolag tillämpas dock inte. I enlighet med denna kod har en bolagsstyrningsrapport upprättats som finns tillgänglig på alecta.se.

Hållbarhetsredovisning

I enlighet med ÅRFL 6 kap 1§ har Alecta valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsredovisningen som en från årsredovisningen avskild rapport. Alectas hållbarhetsredovisning är upprättad för hela koncernen och beskriver Alectas förhållningssätt till de mest väsentliga hållbarhetsfrågorna, inklusive risker och styrning av arbetet. Under slutet av 2017 inleddes ett arbete med att se över struktur, mål och nyckeltal inom hållbarhet vilket fortsätter under 2018. Hållbarhetsredovisningen har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen och finns på sidorna 12–29 samt i avsnittet om Styrning och hållbarhet på sidorna 102–113 i detta dokument.

Femårsöversikt

KONCERNEN, miljoner kronor	2017	2016	2015	2014	2013
Resultat					
Premieinkomst	38 514	33 557	34 377	36 122	25 059
Fakturerade premier	*32 895*	*29 919*	*31 581*	*25 145*	*23 954*
Tilldelad återbäring	*5 619*	*3 638*	*2 796*	*10 977*	*1 105*
Försäkringsersättningar	–20 776	–21 907	–20 330	–20 195	–17 330
Kapitalavkastning, netto	53 000	37 529	38 965	75 789	55 219
Resultat före skatt	57 863	12 320	52 916	18 876	87 620
Årets resultat	57 255	13 428	52 234	18 216	86 716
Ekonomisk ställning					
Förvaltat kapital [1]	834 416	774 059	730 511	682 355	602 266
– varav pensionsprodukter	794 982	735 430	692 150	645 726	565 903
Försäkringstekniska avsättningar	478 814	466 273	427 877	427 618	353 930
Kollektivt konsolideringskapital	255 779	226 484	228 404	188 275	181 152
Kapitalbas [2]	349 663	302 376	294 553	248 935	246 144
Erforderlig solvensmarginal [2]	20 097	19 231	17 668	17 658	14 648
Nyckeltal					
Totalavkastning koncernen, procent [3]	6,7	5,2	5,9	13,0	10,2
– varav aktier	12,6	7,2	9,0	17,5	25,3
– varav räntebärande placeringar	1,0	3,1	1,2	9,4	1,6
– varav fastigheter	12,1	9,2	18,4	12,3	10,9
Totalavkastning, premiebestämd försäkring (Alecta Optimal Pension), procent [4]	9,1	5,8	7,9	14,9	17,3
Totalavkastning, förmånsbestämd försäkring, procent [4]	6,5	5,1	5,8	12,8	9,8
Direktavkastning koncernen, procent	2,4	2,6	2,7	3,5	3,6
Förvaltningskostnadsprocent [5]	0,09	0,09	0,10	0,11	0,12
– varav pensionsprodukter exklusive valcentralskostnader	0,06	0,06	0,06	0,07	0,08
Kapitalförvaltningskostnadsprocent [6]	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03
Kollektiv konsolideringsnivå, förmånsbestämd försäkring, procent	154	149	153	143	148
Kollektiv konsolideringsnivå, premiebestämd försäkring, procent [7]	100	100	100	100	100
Solvensgrad, procent	174	166	171	159	170

[1] Definieras som eget kapital, livförsäkringsavsättningar och oreglerade skador.
[2] Uppgifterna avser moderbolaget.
[3] Uppgifterna avser koncernen (förmåns- och premiebestämd ålderspension samt riskförsäkringar). Beräknad enligt Svensk Försäkrings rekommendation för samtliga år.
[4] Beräknad enligt Svensk Försäkrings rekommendation för samtliga år.
[5] Beräknad som driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltat kapital.
[6] Beräknad som driftskostnader för kapitalförvaltningen i förhållande till genomsnittligt förvaltat kapital.
[7] Över-/underskott fördelas månadsvis på de försäkrade varför den kollektiva konsolideringen normalt alltid är 100 procent.

Alecta har gjort en genomgång av vilka poster som bedömts som relevanta för bolaget att redovisa under ekonomisk ställning och nyckeltal. Dessa redovisas i femårsöversikten ovan. Det innebär både att det finns poster och nyckeltal i de allmänna råden i FFFS 2015:12 som inte tagits med här och att det finns poster medtagna i femårsöversikten som inte finns i de allmänna råden. Eftersom Alecta inte tillämpar Solvens 2 utan övergångsbestämmelser för företag som bedriver tjänstepensionsverksamhet redovisas inte Solvens 2-relaterade uppgifter i femårsöversikten.

Alternativ resultaträkning

Koncernen

Det kan vara svårt att förstå utifrån ett livförsäkringsbolags resultaträkning hur resultatet har uppstått, framför allt på grund av att de förändringar av de försäkringstekniska avsättningarna (FTA) som har skett under året nettoredovisas i resultaträkningens poster för förändring i livförsäkringsavsättning respektive förändring i avsättning för oreglerade skador. Nettoredovisningen innebär att det är omöjligt att enbart med hjälp av resultaträkningen utläsa exempelvis bolagets dödlighetsresultat eller bolagets sammanlagda finansiella resultat, som förutom kapitalavkastning även inkluderar ränteeffekter för FTA.

Den alternativa resultaträkningen är till för att ge läsaren ökad förståelse för hur verksamhetens resultat uppstått, och är framtagen genom att FTA-förändringen och övriga poster från resultaträkningen har fördelats mellan de fyra delresultaten administrationsresultat, riskresultat, finansiellt resultat och skatteresultat. För respektive delresultat matchas verksamhetens intäkter mot dess kostnader.

Koncernens resultat uppgick till 57,3 miljarder kronor (13,4).

ALTERNATIV RESULTATRÄKNING (MKR)	2017	2016
Administrationsresultat	31	109
Riskresultat	2 728	241
Finansiellt resultat	54 834	11 855
Skatteresultat	–338	1 223
Årets resultat	**57 255**	**13 428**

Administrationsresultat

Administrationsresultatet uppgick till 31 miljoner kronor (109) och är skillnaden mellan Alectas intäkter och driftskostnader (exklusive kapitalförvaltningskostnader, vilka redovisas i det finansiella resultatet). I FTA ingår en avsättning för verksamhetens framtida driftskostnader för nuvarande försäkringsbestånd. Avsättningen för driftskostnader löses upp löpande och utgör tillsammans med driftskostnadsuttag på premieinkomsten Alectas intäkt (frigjorda driftskostnader).

Övriga intäkter, som främst består av administrationsersättning från PRI Pensionsgaranti, särredovisas i den alternativa resultaträkningen. I not 8 Driftskostnader är övriga intäkter i stället avdragna från driftskostnaderna.

ADMINISTRATIONSRESULTAT (MKR)	2017	2016
Intäkter	784	856
varav frigjorda driftskostnader	*732*	*803*
varav övriga intäkter	*52*	*53*
Kostnader	–753	–747
Summa administrationsresultat	**31**	**109**

Riskresultat

Riskresultatet uppgick till 2,7 miljarder kronor (0,2), och visar hur väl Alectas antaganden om dödlighet, sjuklighet, och utnyttjande av försäkringsoptioner överensstämmer med utfallet. Med försäkringsoptioner avses den försäkrades eventuella rätt att flytta försäkringens värde, välja när utbetalning ska påbörjas respektive avslutas, samt rätt att avbryta löpande premiebetalning.

Årets sjuklighetsresultat ökade kraftigt under 2017 vilket framförallt är relaterat till avvecklingsresultatet för sjuk- och premiebefrielseförsäkring. Ökningen förklaras i huvudsak av att fler sjukfall, speciellt med längre sjuklängd, har avslutats jämfört med våra antaganden och föregående år. Förändringen är sannolikt en konsekvens av förändringar i Försäkringskassans regelverk.

I riskresultatet ingår även förändringar i beräkningsantaganden för FTA. En beskrivning av 2017 års antagandeändringar finns i avsnittet Försäkringstekniska avsättningar i förvaltningsberättelsen.

RISKRESULTAT (MKR)	2017	2016
Årets dödlighetsresultat	–48	106
Årets sjuklighetsresultat	2 204	–373
Försäkringsoptioner	172	–308
Förändringar i metoder och antaganden vid beräkning av FTA	853	1 460
Övrigt	–453	–644
Summa riskresultat	**2 728**	**241**

Finansiellt resultat

Det finansiella resultatet uppgick till 54,8 miljarder kronor (11,9). Det finansiella resultatet styrs i hög grad av utvecklingen på de finansiella marknaderna, och svarar normalt för den större delen av årets resultat. En gynnsam utveckling för Alectas placeringar har bidragit positivt till det finansiella resultatet 2017. I avsnittet Kapitalavkastning i förvaltningsberättelsen finns en längre beskrivning av kapitalavkastningen.

Det finansiella resultatet påverkas även av löpande förräntning av FTA, ändrad diskonteringsränta, och av driftskostnadsresultatet för kapitalförvaltningen. Slutligen påverkas det finansiella resultatet av den vinst som uppstår på försäkringarna när räntan som används för att diskontera försäkringsåtagandet är högre än den avtalade premieräntan. Den vinsten redovisas i posten övriga vinstkällor, och är en förutsättning för att Alecta långsiktigt ska kunna ge god återbäring till försäkrade och försäkringstagare. Ökningen från föregående år förklaras i huvudsak av att premieräntan för löpande premier sänktes i och med omtariffering under 2017, se avsnittet Försäkringstekniska avsättningar i förvaltningsberättelsen.

FINANSIELLT RESULTAT (MKR)	2017	2016
Resultat kapitalavkastning	52 982	37 511
varav kostnader för kapitalförvaltning	*–180*	*–180*
Frigjorda driftskostnader för kapitalförvaltning	147	147
Förräntning av FTA	–14 250	–13 717
Övriga vinstkällor	13 453	8 842
Förändringar i FTA till följd av ändrad marknadsränta	2 502	–20 928
Summa finansiellt resultat	**54 834**	**11 855**

Skatteresultat

Skatteresultatet uppgick till –0,3 miljarder kronor (1,2). I FTA ingår en reservering för framtida avkastningsskatt. Resultatet för avkastningsskatt är således intäkten som uppstår löpande när avsättningen för skatt löses upp, minus den verkliga kostnaden. Inkomstskatt beskrivs i avsnittet Skatt i förvaltningsberättelsen.

SKATTERESULTAT (MKR)	2017	2016
Resultat avkastningsskatt	270	115
Inkomstskatt	–608	1 108
Summa skatteresultat	**–338**	**1 223**

Finansiella rapporter
Innehåll

Rapporter

Koncernen

Resultaträkning 45
Rapport över totalresultat 45
Balansräkning 46
Förändringar i eget kapital 48
Kassaflödesanalys 49

Moderbolaget

Resultaträkning 50
Rapport över totalresultat 50
Resultatanalys 51
Balansräkning 52
Förändringar i eget kapital 54
Kassaflödesanalys 55

Not		Sida
1	Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget	56
2	Väsentliga uppskattningar och bedömningar	59
3	Risker och riskhantering	60
4	Premieinkomst	62
5	Kapitalavkastning, intäkter	62
6	Orealiserade vinster på placeringstillgångar	62
7	Utbetalda försäkringsersättningar	62
8	Driftskostnader	63
9	Kapitalavkastning, kostnader	63
10	Orealiserade förluster på placeringstillgångar	64
11	Avkastningsskatt	64
12	Skatt	64
13	Immateriella anläggningstillgångar	66
14	Materiella anläggningstillgångar	66
15	Byggnader och mark	67
16	Aktier och andelar i koncernföretag	69
17	Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	70
18	Placeringar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	71
19	Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder	72
20	Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder	74
21	Löptidsanalys för finansiella skulder	74
22	Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde	75
23	Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserade på nivå 3	77
24	Aktier och andelar	79
25	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	79
26	Övriga lån	80

Not		Sida
27	Derivat	80
28	Finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal	81
29	Fordringar avseende direkt försäkring	82
30	Övriga fordringar	82
31	Upplupna ränte- och hyresintäkter	82
32	Eget kapital exklusive garantifond (koncernen)	83
33	Konsolideringsfond (moderbolaget)	85
34	Förslag till vinstdisposition	86
35	Garantifond	86
36	Livförsäkringsavsättning	87
37	Avsättning för oreglerade skador	88
38	Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	88
39	Övriga avsättningar	89
40	Skulder avseende direkt försäkring	89
41	Övriga skulder	89
42	Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	89
43	Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	90
44	Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter	90
45	Överföring av finansiella tillgångar	90
46	Eventualförpliktelser	90
47	Avstämning av totalavkastningstabell mot finansiella rapporter	91
48	Medelantal anställda samt löner och ersättningar	91
49	Upplysning om revisors arvode	95
50	Leasing	95
51	Upplysningar om närstående	95
52	Väsentliga händelser efter balansdagen	96

Resultaträkning

Koncernen

MILJONER KRONOR	NOT	2017	2016
Premieinkomst	4	38 514	33 557
Fakturerade premier		*32 895*	*29 919*
Tilldelad återbäring		*5 619*	*3 638*
Kapitalavkastning, netto		53 000	37 529
Kapitalavkastning, intäkter	*5*	*33 017*	*35 482*
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	*6*	*30 156*	*6 647*
Kapitalavkastning, kostnader	*9*	*–5 735*	*–2 027*
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	*10*	*–4 438*	*–2 573*
Försäkringsersättningar		–20 776	–21 907
Utbetalda försäkringsersättningar	*7*	*–20 262*	*–19 494*
Förändring i avsättning för oreglerade skador		*–514*	*–2 413*
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		–12 026	–35 983
Livförsäkringsavsättningar		*–12 026*	*–35 983*
Driftskostnader	8	–559	–560
Avskrivningar rörelsefastigheter	15	–19	–18
Avkastningsskatt	11	–271	–298
Summa rörelseresultat		**57 863**	**12 320**
Resultat före skatt		**57 863**	**12 320**
Inkomstskatt	12	–608	1 108
ÅRETS RESULTAT		**57 255**	**13 428**

Rapport över totalresultat

Koncernen

MILJONER KRONOR	2017	2016
Årets resultat	**57 255**	**13 428**
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen		
Valutakursdifferens som senare kan omklassificeras till resultatet	–179	1 304
Ackumulerade valutakursdifferenser som har omklassificerats till resultatet	–1 179	–1 470
Övrigt totalresultat	**–1 358**	**–166**
ÅRETS TOTALRESULTAT	**55 897**	**13 262**

Hela resultatet är hänförligt till moderbolagets ägare.

Balansräkning

Koncernen

MILJONER KRONOR	NOT	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	13	259	285
Materiella anläggningstillgångar	14	14	11
Uppskjuten skatt	12	5 509	5 097
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark			
Förvaltningsfastigheter	15	28 216	25 447
Rörelsefastigheter	15	878	855
Placeringar i gemensamt styrda företag			
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	18, 19, 22, 23	15 359	6 045
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	18, 19	1 591	3 655
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	19, 22, 23, 24	375 390	346 171
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19, 22, 23, 25, 44, 45	399 975	372 328
Övriga lån	19, 22, 23, 26	2 097	2 284
Derivat	19, 22, 27, 28	6 221	7 944
		829 727	**764 729**
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	19, 29	1 747	1 599
Aktuell skatt [1]		970	1 559
Övriga fordringar	19, 30	1 738	4 151
		4 455	**7 309**
Kassa och bank	19, 44	**2 731**	**2 856**
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	19, 31	8 173	7 124
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	61	99
		8 234	**7 223**
Tillgångar som innehas för försäljning	15	–	5 696
SUMMA TILLGÅNGAR		**850 929**	**793 206**

[1] Justering jämfört med årsredovisningen 2016 genom omklassificering av skattefordran i utlandet, 831 miljoner kronor, från Övriga fordringar till Aktuell skatt.

Balansräkning, *forts.*

Koncernen

MILJONER KRONOR	NOT	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
EGET KAPITAL			
Omräkningsreserv	32	129	1 487
Diskretionära delar	32	89 388	70 855
Särskilda värdesäkringsmedel	32	10 298	10 445
Garantifond	35	–	–
Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	32	255 787	224 999
Summa eget kapital		**355 602**	**307 786**
SKULDER			
Livförsäkringsavsättning	36	461 572	449 546
Oreglerade skador	37	17 242	16 727
Pensioner och liknande förpliktelser	38	4	9
Övriga avsättningar	39	29	22
Aktuell skatt		35	29
Uppskjuten skatt	12	1 377	2 601
Skulder avseende direkt försäkring	19, 40	706	683
Derivat	19, 22, 27, 27	8 302	8 552
Övriga skulder	19, 41	1 903	4 475
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19, 42	4 157	2 776
Summa skulder		**495 327**	**485 420**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		850 929	793 206

Förändringar i eget kapital

Koncernen

MILJONER KRONOR	Omräknings-reserv [1]	Diskretionära delar [1,2]	Särskilda värdesäkrings-medel [1]	Garantifond [3]	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat [1]	Totalt
INGÅENDE EGET KAPITAL 2016-01-01	**1 653**	**60 943**	**10 559**	**1 867**	**227 612**	**302 634**
Årets resultat					13 428	
Övrigt totalresultat	–166					
Årets totalresultat	**–166**				**13 428**	**13 262**
Fördelad återbäring		14 957			–14 957	–
Tilldelad återbäring		–5 946				–5 946
Kollektiv riskpremie [4]			–109			–109
Avkastning garantifond föregående år [5]				107	–107	–
Avkastning garantifond innevarande år [5]				95	–95	–
Överföring av garantifond till stiftelse [3]				–1 955		–1 955
Övriga förändringar		901	–5	–114	–882	–100
Utgående eget kapital 2016-12-31	**1 487**	**70 855**	**10 445**	**–**	**224 999**	**307 786**
INGÅENDE EGET KAPITAL 2017-01-01	**1 487**	**70 855**	**10 445**	**–**	**224 999**	**307 786**
Årets resultat					57 255	
Övrigt totalresultat	–1 358					
Årets totalresultat	**–1 358**				**57 255**	**55 897**
Fördelad återbäring		26 268			–26 268	–
Tilldelad återbäring		–7 671			–220	–7 891
Kollektiv riskpremie [4]			–112			–112
Övriga förändringar		–64	–35		21	–78
Utgående eget kapital 2017-12-31	**129**	**89 388**	**10 298**	**–**	**255 787**	**355 602**

[1] Se not 32.
[2] Med diskretionära delar avses fördelad återbäring. Se not 32.
[3] Fond för finansiering av kollektivavtalsgarantin samt för användning till informationsmedel. Garantifonden upplöstes den 12 december 2016 och samtidigt överfördes samtliga medel till en fristående stiftelse med samma ändamål som garantifonden. Se not 35.
[4] Premien för premiebefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.
[5] Överföring av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut av överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016. Se not 35.

Kassaflödesanalys

Koncernen

MILJONER KRONOR	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat före skatt	57 863	12 320
Erhållen ränta	4 994	8 581
Erlagd ränta	1 156	–1 576
Erhållna utdelningar	12 180	10 354
Justeringsposter [1) 2)]	–44 898	–1 076
Betald skatt [2)]	–1 917	–4 309
Kassaflöde från verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	**29 378**	**24 294**
Förändring placeringstillgångar [2)]	–26 498	–18 943
Förändring övriga rörelsetillgångar [2)]	2 292	–2 913
Förändring övriga rörelseskulder	–2 864	1 584
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**2 308**	**4 022**
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	–8	–3
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**–8**	**–3**
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Pensionstillägg/Tilläggsbelopp	–2 273	–2 308
Utbetalning från garantifonden	–	–2 069
Utbetalning av värdesäkringsmedel	–112	–110
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**–2 385**	**–4 487**
Årets kassaflöde	**–85**	**–468**
Likvida medel vid årets början	2 856	3 302
Kursdifferenser i likvida medel	–40	22
LIKVIDA MEDEL VID ÅRETS SLUT	**2 731**	**2 856**
1)		
Av-/Nedskrivningar, not 13, 14, 15	51	69
Avkastningsskatt, not 11	271	298
Valutakursvinster, not 5	–	–4 245
Valutakursförlust, not 9	4 685	–
Realisationsvinster, not 5	–13 088	–10 283
Realisationsförluster, not 9	–	–
Orealiserade vinster, not 6	–30 156	–6 647
Orealiserade förluster, not 10	4 438	2 573
Ränteintäkter, not 5	–6 043	–8 018
Räntekostnader, not 9	291	808
Utdelningar, not 5	–12 170	–10 354
Fribrevsuppräkning, not 4	–1 487	–3
Premiereduktion, not 4	–4 131	–3 635
Förändring livförsäkringsavsättning, not 36	12 026	35 983
Förändring avsättning för oreglerade skador, not 37	514	2 413
Övrigt [2)]	–99	–35
	–44 898	**–1 076**

[2)] Justeringar jämfört med årsredovisningen 2016 genom omklassificeringar inom den löpande verksamheten.

Resultaträkning

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	NOT	2017	2016
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst	4	38 514	33 557
Fakturerade premier		*32 895*	*29 919*
Tilldelad återbäring		*5 619*	*3 638*
Kapitalavkastning, intäkter	5	34 629	39 891
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	6	30 744	6 608
Försäkringsersättningar		–20 777	–21 907
Utbetalda försäkringsersättningar	*7*	*–20 262*	*–19 494*
Förändring i avsättning för oreglerade skador		*–515*	*–2 413*
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar		–12 026	–35 983
Livförsäkringsavsättning		*–12 026*	*–35 983*
Driftskostnader	8	–559	–560
Kapitalavkastning, kostnader	9	–11 171	–6 057
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	–3 385	–729
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		**55 969**	**14 820**
ICKE–TEKNISK REDOVISNING			
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		55 969	14 820
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		**55 969**	**14 820**
Bokslutsdispositioner		–	–
Resultat före skatt		**55 969**	**14 820**
Skatt på årets resultat	12	–628	1 088
ÅRETS RESULTAT		**55 341**	**15 908**

Rapport över totalresultat

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	2017	2016
Årets resultat	**55 341**	**15 908**
Övrigt totalresultat	–	–
ÅRETS TOTALRESULTAT	**55 341**	**15 908**

Resultatanalys

Moderbolaget 2017

		DIREKT FÖRSÄKRING AV SVENSKA RISKER			
		Tjänstepensionsförsäkring			Övrig livförsäkring
MILJONER KRONOR	Totalt	Förmåns-bestämd försäkring	Premie-bestämd traditionell försäkring	Tjänsteanknuten sjukförsäkring och premie-befrielse-försäkring	Gruppliv- och tjänstegrupp-livförsäkring
Premieinkomst	38 514	19 113	12 971	6 227	203
Kapitalavkastning, intäkter	34 629	28 329	4 649	1 624	27
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	30 744	25 151	4 127	1 442	24
Försäkringsersättningar	–20 777	–15 962	–646	–4 042	–127
Utbetalda försäkringsersättningar	*–20 262*	*–15 961*	*–646*	*–3 507*	*–148*
Förändring i avsättning för oreglerade skador	*–515*	*–1*	*–*	*–535*	*21*
Förändringar i andra försäkringstekniska avsättningar	–12 026	–5 234	–6 792	–	0
Livförsäkringsavsättning	*–12 026*	*–5 234*	*–6 792*	*–*	*0*
Driftskostnader	–559	–320	–60	–166	–13
Kapitalavkastning, kostnader	–11 171	–9 143	–1 495	–524	–9
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	–3 385	–2 769	–454	–159	–3
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	**55 969**	**39 165**	**12 300**	**4 402**	**102**
Försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättningar	461 572	423 288	38 284	–	–
Oreglerade skador	17 242	20	–	17 176	46
Summa försäkringstekniska avsättningar	**478 814**	**423 308**	**38 284**	**17 176**	**46**
Konsolideringsfond	294 580	236 759	41 451	15 953	417
Totala driftskostnader, exklusive fastighetsförvaltningskostnader					
Driftskostnader (administrationskostnader i försäkringsverksamheten)	–559	–320	–60	–166	–13
Skaderegleringskostnader (ingår i Utbetalda försäkringsersättningar)	–143	–82	–19	–40	–2
Kapitalförvaltningskostnader (ingår i Kapitalavkastning, kostnader)	–169	–143	–18	–8	0
Summa totala driftskostnader, exklusive fastighetsförvaltningskostnader	**–871**	**–545**	**–97**	**–214**	**–15**

Balansräkning

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	NOT	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Immateriella tillgångar	13	259	285
		259	**285**
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	15	11 282	10 741
Placeringar i koncernföretag och gemensamt styrda företag			
Aktier och andelar i koncernföretag	16	3 909	6 819
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	17, 19	9 272	10 380
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	18, 19, 22, 23	13 900	4 825
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	18, 19	1 591	3 366
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	19, 22, 23, 24	374 944	345 710
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19, 22, 23, 25, 44, 45	399 975	372 328
Övriga lån	19, 22, 23, 26	2 097	2 284
Derivat	19, 22, 27, 28	6 221	7 944
		823 191	**764 397**
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	19, 29	1 747	1 599
Övriga fordringar	19, 30	8 959	10 030
		10 706	**11 629**
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	14	9	6
Kassa och bank	19, 44	2 644	2 444
		2 653	**2 450**
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	19, 31	8 173	7 124
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	36	20
		8 209	**7 144**
SUMMA TILLGÅNGAR		845 018	785 905

Balansräkning, *forts.*

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	NOT	2017-12-31	2016-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Konsolideringsfond	33	294 580	286 753
Garantifond	35	–	–
Årets resultat		55 341	15 908
		349 921	**302 661**
Försäkringstekniska avsättningar			
Livförsäkringsavsättning	36	461 572	449 546
Oreglerade skador	37	17 242	16 727
		478 814	**466 273**
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser	38	4	8
Skatter		35	28
Övriga avsättningar	39	23	22
		62	**58**
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	19, 40	706	683
Derivat	19, 22, 27, 28	8 302	8 552
Övriga skulder	19, 41	3 311	5 193
		12 319	**14 428**
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19, 42	3 902	2 485
		3 902	**2 485**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**845 018**	**785 905**

Förändringar i eget kapital

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	KONSOLIDERINGSFOND [1] Kollektiv konsolidering	Diskretionära delar [2]	Andra reserver	Garantifond [3]	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 2016-01-01	**170 419**	**60 943**	**10 560**	**1 867**	**51 074**	**294 863**
Årets resultat					15 908	
Övrigt totalresultat						
Årets totalresultat					**15 908**	**15 908**
Föregående års vinstdisposition	51 074				–51 074	–
Fördelad återbäring	–14 957	14 957				–
Tilldelad återbäring		–5 946				–5 946
Kollektiv riskpremie [4]			–109			–109
Avkastning garantifond föregående år [5]	–107			107		–
Avkastning garantifond innevarande år [5]	–95			95		–
Överföring av garantifond till stiftelse [3]				–1 955		–1955
Övriga förändringar	–882	901	–5	–114		–100
Utgående eget kapital 2016-12-31	**205 452**	**70 855**	**10 446**	**–**	**15 908**	**302 661**
Ingående eget kapital 2017-01-01	**205 452**	**70 855**	**10 446**	**–**	**15 908**	**302 661**
Årets resultat					55 341	
Övrigt totalresultat						
Årets totalresultat					**55 341**	**55 341**
Föregående års vinstdisposition	15 908				–15 908	–
Fördelad återbäring	–26 268	26 268				–
Tilldelad återbäring	–220	–7 671				–7 891
Kollektiv riskpremie [4]			–112			–112
Övriga förändringar	20	–63	–35			–78
Utgående eget kapital 2017-12-31	**194 892**	**89 389**	**10 299**	**–**	**55 341**	**349 921**

[1] Se not 33.
[2] Med diskretionära delar avses fördelad återbäring. Se not 33.
[3] Fond för finansiering av kollektivavtalsgarantin samt för användning till informationsmedel. Garantifonden upplöstes den 12 december 2016 och samtidigt överfördes samtliga medel till en fristående stiftelse med samma ändamål som garantifonden. Se not 35.
[4] Premien för premiebefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.
[5] Överföring av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut av överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016. Se not 35.

Kassaflödesanalys

Moderbolaget

MILJONER KRONOR	2017	2016
Den löpande verksamheten		
Årets resultat före skatt och bokslutsdispositioner	55 969	14 820
Erhållen ränta	5 123	8 705
Erlagd ränta	1 156	–1 576
Erhållna utdelningar	17 877	20 864
Justeringsposter som inte ingår i kassaflödet [1) 2)]	–43 647	–4 532
Betald skatt [2)]	–1 893	–4 302
Kassaflöde från verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	**34 585**	**33 979**
Förändring placeringstillgångar	–32 026	–27 445
Förändring övriga rörelsetillgångar [2)]	2 171	–3 830
Förändring övriga rörelseskulder	–2 139	1 224
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**2 591**	**3 928**
Investeringsverksamhet		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	–6	–2
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**–6**	**–2**
Finansieringsverksamhet		
Pensionstillägg/Tilläggsbelopp	–2 273	–2 308
Utbetalning från garantifond	–	–2 069
Utbetalning av värdesäkringsmedel	–112	–110
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	**–2 385**	**–4 487**
Årets kassaflöde	**200**	**–561**
Likvida medel vid årets början	2 444	3 005
Likvida medel vid årets slut	**2 644**	**2 444**

[1)]		
Av-/Nedskrivningar, not 13, 14	29	28
Valutakursvinster, not 5	–	–2 776
Valutakursförlust, not 9	5 863	–
Realisationsvinster, not 5	–9 872	–7 191
Realisationsförluster, not 9	–	–
Orealiserade vinster, not 6	–30 744	–6 608
Orealiserade förluster, not 10	3 385	729
Nedskrivning aktier i koncernföretag, not 9	4 599	4 737
Ränteintäkter, not 5	–6 172	–8 142
Räntekostnader, not 9	291	808
Utdelningar, not 5	–17 947	–20 878
Fribrevsuppräkning, not 4	–1 487	–3
Premiereduktion, not 4	–4 131	–3 635
Förändring livförsäkringsavsättning, not 36	12 026	35 983
Förändring avsättning för oreglerade skador, not 37	514	2 413
Övrigt [2)]	–1	3
	–43 647	**–4 532**

[2)] Justeringar jämfört med årsredovisningen 2016 genom omklassificeringar inom den löpande verksamheten.

Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget

Denna årsredovisning avser räkenskapsåret 2017 för Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt med organisationsnummer 502014-6865 och med säte i Stockholm. Postadressen är 103 73 Stockholm. Besöksadressen till huvudkontoret är Regeringsgatan 107.

Årsredovisningen har godkänts för publicering av styrelsen den 15 mars 2018 och kommer att föreläggas överstyrelsen för fastställande den 18 april 2018.

Angivna belopp i noter är i miljoner kronor (MKR) om inget annat anges. Siffror inom parantes avser föregående år.

Läsanvisning

Övergripande redovisningsprinciper och nya redovisningsregler beskrivs i not 1 nedan. Övriga redovisningsprinciper beskrivs i anslutning till respektive not i syfte att ge ökad förståelse av respektive redovisningsområde.

Grunder för upprättandet av redovisningen

Lagar och regler i koncernen

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) och IFRIC-tolkningar sådana de antagits av EU. Vid upprättandet har också Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12, samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar moderbolaget Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt och de dotterföretag i vilka moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än hälften av röstantalet för samtliga aktier och andelar eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Med bestämmande inflytande menas att Alecta har förmåga att styra företaget, är exponerad för eller har rätt till avkastning som kan variera samt har möjlighet att styra aktiviteterna i företaget som påverkar avkastningen. Upplysning om aktier och andelar i koncernföretag återfinns i not 16. Resultatet från verksamheten i dotterföretag som har förvärvats eller avyttrats under året tas upp i koncernredovisningen från förvärvstidpunkten fram till den tidpunkt när moderbolaget upphör att ha bestämmande inflytande. Alla koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader elimineras i sin helhet vid konsolideringen. I koncernredovisningen elimineras obeskattade reserver i juridisk person och en uppdelning sker på eget kapital och uppskjuten skatt.

Värderingsgrund

Den värderingsgrund som har använts vid upprättandet av koncernredovisningen är historisk anskaffningskostnad med undantag för derivatinstrument och tillgångar och skulder som identifierats som tillhörande kategorin finansiella tillgångar och finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet. Kategoriindelningen framgår av not 19.

De försäkringstekniska avsättningarna nuvärdeberäknas och dessa beräkningar baseras på aktsamma försäkringstekniska antaganden om bland annat ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga uppskattningar för redovisningsändamål. Vidare krävs att ledningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 2.

Tillgångs- och rörelseförvärv

I redovisningen tillämpas förvärvsmetoden för såväl förvärv av andelar i företag som direkt förvärv av tillgångar och skulder i företag. Om förvärvet avser andelar i ett företag innebär metoden att förvärvet betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och eventualtillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till företagsförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller tillgångarna och skulderna, dels det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventualförpliktelser.

Vid förvärv av bolag görs en bedömning huruvida förvärvet ska klassificeras som en rörelse eller som en tillgång. Vid ett fastighetsförvärv genom bolagsaffär hanteras förvärvet som om fastigheten köps direkt. Denna typ av köpta bolag har normalt inga anställda eller någon organisation eller annan verksamhet än den som är direkt hänförlig till fastighetsinnehavet. Anskaffningsvärdet motsvarar det verkliga värdet på tillgångar och eventuella medföljande lån. Uppskjuten skatt redovisas inte som skuld på övervärden hänförliga till förvärvet. Eventuella avdrag avseende uppskjuten skatt som erhålls utöver bokförd skatt i köpt bolag redovisas som ett avdrag från verkligt värde på köpt fastighet både vid förvärvet och efterföljande bokslut.

Förekomsten av näringsverksamhet med anställda utöver förvärvade tillgångar och skulder, gör att Alecta definierar förvärvet som ett rörelseförvärv. Rörelseförvärv redovisas i enlighet med IFRS 3, vilket bland annat innebär att förvärvskostnader kostnadsförs direkt samt att uppskjuten skatt redovisas som skillnaden mellan de förvärvade tillgångarnas marknadsvärde och dess skattemässiga restvärde.

Huruvida förvärvet ska klassificeras som en rörelse eller en tillgång bedöms av Alecta vid varje enskilt förvärv. Till och med den 31 december 2017 har samtliga Alectas förvärv klassificerats som tillgångsförvärv.

Omräkning av utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor.

Omräkning av dotterföretags balansräkningar i utländsk valuta sker till balansdagens valutakurser. Omräkning av dotterföretags resultaträkningar i utländsk valuta görs till årets genomsnittskurs. De omräkningsdifferenser som uppstår vid valutaomräkningen redovisas i Övrigt totalresultat och överförs till koncernens omräkningsreserv.

Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta har räknats om till svenska kronor till balansdagens valutakurser. Realiserade och orealiserade värdeförändringar till följd av förändringar i valutakurser redovisas netto i resultaträkningen under Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Försäkringsavtal

Alecta tillhandahåller i egenskap av försäkringsgivare ett antal olika försäkringsprodukter. Alecta skiljer på pensionsprodukter och sjuk- och livförsäkringsprodukter. Sjuk- och livförsäkringsprodukter är riskförsäkringar, där premien bestäms för ett år i taget. Dessa försäkringar innehåller inget sparmoment. För pensionsprodukterna intjänas pensionsrätt under premiebetalningstiden. Gemensamt för Alectas samtliga produkter är att de redovisningsmässigt klassificeras som försäkringsavtal. Ett försäkringsavtal karaktäriseras av att en betydande försäkringsrisk av något slag ingår.

Fördelning av över- respektive underskottsmedel

För Alecta Optimal Pension, som är en premiebestämd produkt, fördelas över- respektive underskott månadsvis till de försäkrade. Fördelat överskott utbetalas som ett tillägg till den garanterade pensionen, ett så kallat tilläggsbelopp. Överskottet är inte garanterat utan är en del av Alectas riskkapital. Över- respektive underskottets storlek beror på pensionskapitalets utveckling som i sin tur speglar det faktiska utfallet i det aktuella försäkringskollektivet av premiebestämda försäkringar avseende avkastning, skatt, dödlighet och driftskostnader. Bolaget fördelar över- respektive underskott genom att beräkna återbäringsräntan månadsvis i efterskott, vilket innebär att den kollektiva konsolideringsnivån normalt ligger på cirka 100 procent. Överskottet redovisas som eget kapital i balansräkningen.

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts.*

Över- respektive underskott som uppstår i övriga produkter förs till Alectas konsolideringsfond. I första hand används konsolideringsfonden för att säkerställa Alectas förmåga att fullfölja sina försäkringsåtaganden, i andra hand för fördelning till försäkringstagare och försäkrade. Överskott som fördelas till försäkringstagare och försäkrade kan vara i form av pensionstillägg för pensioner under utbetalning, höjning av intjänad pensionsrätt, reduktion av försäkringspremie, kontant utbetalning samt fördelning till försäkringstagare som företagsanknutna medel. Pensionstillägg, premiereduktion och företagsanknutna medel blir garanterade i anslutning till utbetalning, inbetalning respektive användandet och i samband med det förs kapital från konsolideringsfonden. Höjning av intjänad pensionsrätt blir garanterad i anslutning till att den tillförs försäkringarna och leder till en försäkringsteknisk avsättning.

Förändringar i redovisningsprinciper

Nya och ändrade redovisningsstandarder för räkenskapsår 2017:
Inga nya IFRS-standarder med tillämpning från den 1 januari 2017 har trätt i kraft. Ändringar i befintliga IFRS-standarder har inte haft någon väsentlig inverkan på Alectas finansiella rapportering.

Nya och ändrade standarder eller tolkningar för räkenskapsår som börjar 2018 eller senare:
Endast de standarder och tolkningar som bedöms kunna få en påverkan på Alecta beskrivs.

IFRS 9 Finansiella instrument
Standarden Finansiella instrument omfattar nya utgångspunkter för klassificering och värdering av finansiella instrument, en framåtblickande nedskrivningsmodell och förenklade förutsättningar för säkringsredovisning. IFRS 9 gäller från den 1 januari 2018. Dock kan företag som huvudsakligen bedriver försäkringsverksamhet, enligt ett tillfälligt undantag (*Temporary Exemption*), få senarelägga införandet av IFRS 9 till den 1 januari 2021 för att kunna samordna tillämpningen med den nya redovisningsstandarden för försäkringsavtal, IFRS 17, som förväntas börja gälla från detta datum. Alecta anser sig vara kvalificerat för det tillfälliga undantaget och avser att senarelägga övergången av IFRS 9 till den 1 januari 2021.

Klassificering och värdering
Enligt IFRS 9 ska alla redovisade finansiella tillgångar, som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument, värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat eller verkligt värde via resultatet. Indelningen i de tre kategorierna ska göras utifrån företagets affärsmodell för de olika innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till.

Alectas bedömning är att den nya standarden inte kommer att medföra någon förändring i klassificering och värdering av de finansiella tillgångarna och skulderna. Samtliga finansiella instrument utom en mindre post aktieägarlån värderas i dag inom kategorin verkligt värde via resultatet. Aktieägarlånen värderas till upplupet anskaffningsvärde och utgör en mindre del av Alectas placeringstillgångar. Enligt Alectas bedömning kommer införandet av IFRS 9 inte att påverka klassificeringen och värderingen av de finansiella tillgångarna eller skulderna.

Nedskrivningar (*Redovisning av förväntade kreditförluster*)
Reservering för kreditförluster ska enligt IFRS 9 redovisas för lån och fordringar som värderas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat. Reserven ska vara baserad på förväntade framtida kreditförluster och sannolikhetsvägda utfall. Modellen innebär att ett års förväntade kreditförluster redovisas redan när instrumentet redovisas första gången (Steg 1). Om det sedan sker en väsentlig ökning av kreditrisken i instrumentet flyttas instrumentet till Steg 2 där reserven ska motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under instrumentets återstående löptid.

Alectas bedömning avseende nedskrivningsdelen i standarden och som bland annat omfattar aktieägarlånen och hyresfordringarna är att den inte kommer att ha en väsentlig påverkan på den finansiella rapporteringen. Aktieägarlånen utgör en mindre del av Alectas finansiella instrument och historiskt har inga kreditförluster konstaterats. Även när det gäller hyresfordringar får en övergång till IFRS 9 och införandet av en modell med förväntade hyresförluster ingen väsentlig effekt på rapporteringen jämfört med den modell för reserveringar för hyresförluster som Alecta tillämpar i dag.

Säkringsredovisning
Eftersom Alecta inte tillämpar säkringsredovisning innebär denna del i standarden ingen påverkan på rapporteringen.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder
IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder träder i kraft för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2018 eller senare och ersätter då samtliga tidigare utgivna standarder och tolkningar som hanterar intäkter. IFRS 15 innehåller en samlad modell för intäktsredovisning avseende kundkontrakt som inte omfattas av andra standarder såsom IAS 17 Leasing, IFRS 4 Försäkringskontrakt och IFRS 9 Finansiella instrument. Utgångspunkten i standarden är avtal om försäljning av en vara eller tjänst mellan två parter. Inledningsvis ska ett kundavtal identifieras, vilket hos säljaren genererar en tillgång (rättigheter, ett löfte om erhållande av ersättning) och en skuld (åtagande, ett löfte om överföring av varor/tjänster). Enligt modellen ska en intäkt redovisas då ett åtagande att leverera utlovade varor eller tjänster till kunden uppfylls. EU har godkänt standarden.

Alecta har genomfört en analys av effekterna av IFRS 15 och bedömningen är att standarden har en viss påverkan på intäkterna i Alectas direktägda fastigheter och fastighetsbolag. Efter genomförd analys av fastigheternas intäktsflöden är bedömningen att vidaredebitering av hyresgästanpassning och försäljning av fastigheter och/eller bolag anses omfattas av IFRS 15. Vidaredebiteringar av drift anses vara underordnat hyresavtalet och omfattas av IAS 17. Avseende försäljning av fastighet/bolag bör enligt IFRS 15 intäkter realiseras på tillträdesdagen då köparen erhåller kontroll över fastigheten /bolaget vilket överensstämmer med den princip som Alecta tillämpar. Analysen av genomförda hyresgästanpassningar under 2017 visar att effekterna av en övergången till IFRS 15 inte får väsentlig påverkan på rapporteringen i vare sig moderbolaget eller koncernen.

IFRS 16 Leasing
IASB publicerade i januari 2016 den nya standarden för leasingredovisning, IFRS 16. Standarden innebär för leasetagaren att i stort sett samtliga leasingavtal ska redovisas i balansräkningen. Undantagna är leasingavtal med en leasingperiod som är tolv månader eller kortare samt leasingavtal som uppgår till mindre värden. Redovisningen för leasegivare är i princip oförändrad. Ikraftträdandedatum är den 1 januari 2019 med möjlighet till tidigare tillämpning.

Den nya standarden bedöms få en viss påverkan på Alectas finansiella rapportering. Det är främst hyra av dator- och kontorsutrustning, bilar och kontorslokaler som kan komma att omfattas av standarden.

IFRS 17 Insurance Contract (Ej antagen av EU)
Den 18 maj 2017 publicerades standarden för redovisning av försäkringskontrakt. Standarden berör alla bolag med försäkringskontrakt som redovisar under IFRS. Standarden träder i kraft den 1 januari 2021 om den godkänns av EU.

Finansinspektionen meddelade den 20 november 2017 vid ett möte med försäkringsbranschen att IFRS 17 inte kommer att införas i juridisk person eftersom det krockar med annan lagstiftning. Finansinspektionen överväger dessutom att ta bort kravet på full IFRS i koncernen för onoterade försäkringsbolag. Vad som kommer i stället är i dagsläget oklart.

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts.*

Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen inkluderar driftnettot från förvaltningsfastigheter, ränteintäkter, räntekostnader, utdelningar på aktier och andelar, valutaresultat, realisationsvinster och realisationsförluster samt orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångar med avdrag för driftskostnader för kapitalförvaltningen. Realisationsvinster och realisationsförluster redovisas netto per tillgångsslag under Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader. Även orealiserade vinster och förluster redovisas netto per tillgångsslag. Orealiserade resultat består av årets förändring av skillnaden mellan anskaffningsvärde och verkligt värde. Vid försäljning återförs ackumulerade orealiserade värdeförändringar som orealiserat resultat. Årets värdeförändringar, såväl realiserade som orealiserade, redovisas över resultaträkningen i den period de uppstår. Kapitalavkastningen redovisas i not 5, 6, 9 och 10.

Placeringstillgångar

Allmänt

Placeringstillgångar utgörs av balansposterna Byggnader och mark, Placeringar i koncernföretag och gemensamt styrda företag samt Andra finansiella placeringstillgångar.

Redovisning av affärshändelser

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde redovisas efter anskaffningstidpunkten till verkligt värde. Anskaffningsvärdet för placeringstillgångar är exklusive transaktionskostnader avseende finansiella instrument. Köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas i balansräkningen på affärsdagen. Ej likviderade affärer per balansdagen redovisas som fordran respektive skuld till motparten under övriga fordringar och övriga skulder. Köp och försäljning av byggnader och mark redovisas i balansräkningen på tillträdesdagen.

Transaktionskostnader

Transaktionskostnader som är direkt hänförliga till köp och försäljning av finansiella placeringstillgångar redovisas över resultaträkningen och ingår i realisationsresultatet, netto i posten Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader. Transaktionskostnader hänförliga till köp och försäljning av byggnader och mark samt tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde redovisas som en ökning av anskaffningsvärdet respektive som en minskning av realisationsresultatet.

Vid förvärv av bolag som klassificeras som rörelseförvärv redovisas transaktionskostnaderna över resultaträkningen och ingår i posten Kapitalavkastning, kostnader.

Andra finansiella placeringstillgångar

Alecta identifierar och klassificerar sina finansiella placeringstillgångar vid första redovisningstillfället i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Även derivat redovisas i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen i och med att de definitionsmässigt betraktas som att de innehas för handel. Kategoriseringen grundar sig i att Alecta förvaltar och utvärderar samtliga placeringstillgångar till verkligt värde. Ett undantag är en mindre portfölj med lån som redovisas till upplupet anskaffningsvärde. Värderingen av finansiella tillgångar som handlas på en aktiv marknad baseras på observerbara marknadsdata. Verkligt värde för finansiella tillgångar som inte handlas på en aktiv marknad fastställs med hjälp av etablerade värderingstekniker. I not 22 lämnas upplysningar om verkligt värde för varje klass av finansiella instrument i tabellformat utifrån en hierarki med tre olika nivåer av verkligt värde.

Likvida medel

Likvida medel utgör en finansiell tillgång och klassificeras i kategorin lånefordringar och kundfordringar. Likvida medel benämns kassa och bank både i koncernen och i moderbolaget.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av kapitalvärdet av bolagets garanterade åtaganden för gällande försäkringsavtal och består av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador. Avsättningarna är beräknade enligt vedertagna aktuariella principer. Det innebär att avsättningarna nuvärdeberäknas och att beräkningarna baseras på aktsamma försäkringstekniska antaganden om bland annat ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. I de försäkringstekniska avsättningarna ingår även pensionsåtaganden för anställda hos Alecta i enlighet med FTP-planen.

Pensioner inom Alectakoncernen

Samtliga pensionsplaner inom koncernen redovisas som premiebestämda planer. Detta innebär att avgiften redovisas som en kostnad i den period förmånerna intjänas vilket oftast sammanfaller med tidpunkten då avgiften betalas.

Kassaflöden

Kassaflöden redovisas enligt den indirekta metoden. Alecta redovisar kassaflöden från löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet med de anpassningar som krävs för försäkringsverksamheten. Då flöden inom försäkringsverksamheten till stor del placeras, redovisas placeringstillgångar som en integrerad del av den löpande verksamheten. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden, det vill säga samma som posten Kassa och bank i balansräkningen. Kortfristiga placeringar ingår inte i likvida medel utan redovisas som placeringstillgångar. Erhållna eller betalda räntor samt erhållna utdelningar redovisas som kassaflöde från den löpande verksamheten.

Lagar och regler i moderbolaget

Moderbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisningsområdet. Den finansiella rapporteringen för moderbolaget följer Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2015:12, samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 redovisning för juridiska personer. I moderbolaget används ÅRFL:s tvingande uppställningsformer för resultat- och balansräkningar, till skillnad mot koncernen där uppställningen gjorts enligt IAS/IFRS-regler.

Då koncernen följer IAS/IFRS-standarder så som antagna av EU kommer redovisningen av vissa resultat- och balansposter i moderbolaget att skilja sig från den redovisning som tillämpas i koncernen. Nedan anges de väsentligaste skillnaderna.

Byggnader och mark

I moderbolaget redovisas såväl förvaltnings- och rörelsefastigheter till verkligt värde. I koncernen redovisas rörelsefastigheter till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar.

Aktier och andelar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag upptas till anskaffningsvärde i moderbolaget men elimineras i koncernredovisningen.

Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag

Koncerninterna lån och fordringar upptas till upplupet anskaffningsvärde i moderbolaget men elimineras i koncernredovisningen.

Konsolideringsfond

Livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst ska ha en konsolideringsfond för avsättning av belopp som får användas till förlusttäckning. Konsolideringsfonden ingår i moderbolagets eget kapital och består av kollektiv konsolidering, diskretionära delar och andra reserver. Detta skiljer sig från koncernens sammanställning av eget kapital.

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget, *forts.*

Bokslutsdispositioner, obeskattade reserver, koncernbidrag
Skattelagstiftningen i Sverige ger företag möjlighet att minska årets beskattningsbara inkomst genom avsättning till obeskattade reserver i balansräkningen, via resultaträkningsposten Bokslutsdispositioner.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna.

Moderbolaget redovisar såväl erhållna som lämnade koncernbidrag från respektive till dotterbolag som bokslutsdisposition.

Avkastningsskatt
I moderbolagets resultaträkning redovisas avkastningsskatten tillsammans med inkomstskatten under rubriken Skatt. I koncernredovisningen ingår avkastningsskatten i rörelseresultatet.

Företagsförvärv
Vid förvärv av fastighetsbolag redovisas i moderbolaget alla förvärvskostnader som en ökning av anskaffningsvärdet för aktier och andelar.

NOT 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Upprättande av de finansiella rapporterna och tillämpning av olika redovisningsstandarder baseras ofta på ledningens och styrelsens uppskattningar och bedömningar. Dessa grundar sig oftast på historisk erfarenhet men även på andra faktorer, inklusive förväntningar på framtida händelser. Ledningen utvärderar löpande gjorda uppskattningar och bedömningar. Verkligt utfall kan avvika från gjorda uppskattningar och bedömningar.

De uppskattningar och bedömningar som Alecta anser har störst inverkan på resultatet och/eller tillgångar och skulder presenteras nedan alternativt i anslutning till respektive not enligt tabellen.

Försäkringstekniska avsättningar
För att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna krävs kvalificerade bedömningar med antaganden om bland annat dödlighet, sjuklighet, räntor, kostnader och skatt. Värdering av försäkringstekniska avsättningar beskrivs i redovisningsprinciperna i not 36 och 37. Känsligheten i de antaganden som ligger till grund för värderingen av de försäkringstekniska avsättningarna beskrivs i not 3. Information om nuvarande antaganden finns i not 36 och not 37.

Finansiella instrument
Vid värdering av finansiella instrument till verkligt värde används i första hand noterade priser på aktiva marknader. För innehav som saknar priser från aktiva marknader används värderingstekniker som beskrivs i not 22. Värdering av finansiella instrument beskrivs i redovisningsprinciperna i respektive not. Känslighetsanalys framgår av not 3.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar	Not	
Försäkringstekniska avsättningar	36, 37	Väsentliga uppskattningar och bedömningar
Finansiella instrument	22	Väsentliga uppskattningar och bedömningar
Förvaltningsfastigheter	15	Förvaltnings- och rörelsefastigheter
Immateriella anläggningstillgångar	13	Immateriella anläggningstillgångar
Inkomstskatt	12	Inkomstskatt
Uppskjuten skatt	12	Inkomstskatt

NOT 3 Risker och riskhantering

I förvaltningsberättelsen på sidan 40 beskrivs övergripande Alectas riskhantering och riskorganisation. I denna not beskrivs mer detaljerat Alectas olika riskkategorier.

Risk för förlust

Riskkategorin avser risk för konsekvenser i form av exempelvis förlust av anseende eller ekonomisk förlust. Konsekvenserna kan uppkomma om Alecta misslyckas i hanteringen av risker i de nedan beskrivna riskkategorierna.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisker är risker förenade med Alectas försäkringsprodukter och försäkringsbestånd och rör till exempel prissättning, beräkning av försäkringstekniska avsättningar och beräkning och fördelning av överskottsmedel. Beräkningarna baseras på försäkringstekniska antaganden, huvudsakligen om dödlighet, sjuklighet, driftskostnader och ränta, där varje antagande utgör en risk.

För att fastställa säkerheten i de försäkringstekniska antagandena analyseras årligen Alectas redovisade resultat ur ett försäkringstekniskt perspektiv. Detta görs genom att verkligt utfall för dödlighet, sjuklighet, driftskostnader och kapitalavkastning ställs mot de antaganden som tillämpats. Antagandena revideras när analysen visar att detta är nödvändigt. Ändrade antaganden kan medföra förändring av de försäkringstekniska avsättningarna och/eller i premiesättningen. Alectas försäkringskollektiv är stora och diversifierade varför koncentrationsriskerna i dessa är försumbara.

Den självständiga kontrollfunktionen Risk har under 2017 genomfört en granskning av Alectas försäkringsrisker vilken bland annat omfattat en granskning av Alectas försäkringstekniska antaganden och beräkningar.

Dödlighetsrisk

Dödlighetsrisk är risken för att de försäkrades genomsnittliga livslängd blir en annan än vad som har antagits. Risken är olika beroende på om försäkringen är en dödsfallsförsäkring eller en livsfallsförsäkring. En dödsfallsförsäkring innebär att försäkringssumman betalas ut när den försäkrade dör. Alectas försäkringar familjepension, familjeskydd och TGL är dödsfallsförsäkringar. En livsfallsförsäkring betalas ut när den försäkrade uppnår den i avtalet angivna åldern. Ålderspension är en livsfallsförsäkring. En kombination av dödsfalls- och livsfallsförsäkring är till exempel ålderspension med återbetalningsskydd.

En minskad dödlighet innebär att de försäkrade lever längre än vad som antagits. En livsfallsförsäkring påverkas negativt av minskad dödlighet, det vill säga kostnaderna för livsfallsförsäkringar ökar på grund av att pensionerna ska betalas ut under längre tid än vad som har antagits. För dödsfallsförsäkringar gäller det motsatta.

Enligt gällande dödlighetsantaganden förväntas en man respektive kvinna född på 50-talet leva i 22,2 (22,2) respektive 23,9 år (23,9) från 65-årsdagen. Livslängdsökningen antas därefter till cirka 0,8 år (0,8) för varje efterföljande födelsedecennium.

En minskning av den antagna dödligheten med 20 procent innebär att den förväntade livslängden för dagens 65-åringar ökar med cirka 1,6 år (1,6) och att Alectas livförsäkringsavsättning ökar med cirka 5 procent (5).

Sjuklighetsrisk

Sjuklighetsrisk är risken för att den försäkrade förblir sjuk under längre tid eller till en högre ersättningsnivå än vad som antagits. Alectas sjuklighetsrisk återfinns i sjuk- och premiebefrielseförsäkringarna. Vid ett inträffat sjukfall görs en försäkringsteknisk avsättning med särskilda antaganden om framtida grad av arbetsoförmåga och sjukdomstid.

Om sannolikheten att sjukfallen upphör minskar med 20 procent vid varje framtida tidpunkt samtidigt som arbetsgraden minskar med 20 procent, ökar de försäkringstekniska avsättningarna för sjukpension och premiebefrielse med cirka 21 procent (21).

Driftskostnadsrisk

Driftskostnadsrisken består i att Alectas driftskostnader kan bli större än vad som har antagits vid premie- och förmånsberäkningen. Alecta arbetar löpande med uppföljning av driftskostnader för att dessa inte ska överstiga de antagna driftskostnaderna.

Ränterisk

Räntersken avser de antaganden om framtida avkastning som ligger till grund för premie- och förmånsberäkningen. De försäkringstekniska avsättningarna värderas huvudsakligen med den räntekurva som definierats i Finansinspektionens föreskrifter. I årsredovisningen uttrycks räntekurvan som en kassaflödesviktad genomsnittsränta. Räntans påverkan på Alectas resultat och solvensgrad beskrivs i känslighetsanalysen på sidan 61. Hanteringen av den totala räntersken för tillgångar och skulder beskrivs vidare i avsnittet Matchningsrisk på nästa sida.

Finansiella risker

Finansiella risker återfinns i placeringsverksamheten och utgörs av marknads-, kredit- och likviditetsrisker, matchningsrisk samt solvensrisk. Målet för placeringsverksamheten är att skapa en uthållig real avkastning, det vill säga en avkastning som stadigt överträffar såväl inflationen som utvecklingen av Alectas försäkringsåtaganden. Den självständiga kontrollfunktionen Risk har under 2017 genomfört en granskning av värdet av Alectas placeringstillgångar. Dessutom har delar av kapitalförvaltningens riskhantering granskats.

Marknadsrisk

Marknadsrisken är risken för att värdet på placeringarna påverkas negativt av förändringar i räntor, valutakurser eller priser på aktier, obligationer eller fastigheter. För att begränsa marknadsrisken och undvika koncentrationer i portföljen fördelar Alecta placeringarna mellan olika tillgångsslag och marknader:

Tillgångsfördelning

	Exponering		Andel av portföljen	
Tillgångsslag	2017	2016	2017	2016
Aktier	345 250	332 862	41,6 %	43,2 %
Räntebärande placeringar	419 809	383 172	50,6 %	49,7 %
Fastigheter	64 733	54 409	7,8 %	7,1 %
Totalt	**829 792**	**770 444**	**100,0 %**	**100 ,0 %**

Tabellen visar fördelningen enligt totalavkastningstabellens klassificering, se vidare sidan 32. En detaljerad uppdelning av tillgångsslagen redovisas i diagrammen på sidan 34.

För att säkerställa att Alecta i lägen med negativ marknadsutveckling klarar solvenskraven med god marginal sätter placeringsriktlinjerna ramar för risknivån. Olika derivatinstrument i form av bland annat ränte-, aktie- och valutaterminer samt ränte- och valutaswappar används för att minska riskerna vid stora kurssvängningar och för att göra förvaltningen mer kostnadseffektiv. Vidare valutakurssäkrar Alecta hela innehavet av utländska obligationer och fastigheter samt delar av det utländska aktieinnehavet. Den totala valutaexponeringen efter valutakurssäkring uppgick vid utgången av året till 12,4 procent (12,1) av placeringarna. Utan valutakurssäkring hade 42,1 procent (43,8) av tillgångarna varit exponerade för valutakurssvängningar.

Valutaexponering efter valutakurssäkring

	Andel av placeringsportföljen		Exponering	
	2017	2016	2017	2016
DKK	1,6 %	0 %	13 360	0
EUR	0,0 %	0,2 %	83	1 640
CHF	0,4 %	0,4 %	3 402	3 317
GBP	0,7 %	0,5 %	5 560	3 548
USD	9,2 %	9,2%	75 926	71 033
Övriga	0,5 %	1,8 %	4 481	13 505
Nettoexponering	**12,4 %**	**12,1 %**	**102 811**	**93 043**

NOT 3 Risker och riskhantering, *forts.*

Kreditrisk

Kreditrisk är risken för finansiella förluster på grund av att en emittent eller motpart kommer på obestånd. Alecta analyserar de kreditrisker som är förenade med olika typer av placeringar och sätter kreditlimiter för emittenter och motparter. Dessutom finns limiter för enhandsengagemang, det vill säga limiter som begränsar Alectas samlade innehav av aktier och räntebärande placeringar mot en och samma koncern. Risk & Performance kontrollerar dagligen att limiterna inte överträds.

Räntebärande placeringar görs huvudsakligen i värdepapper från låntagare med mycket god kreditvärdighet. Placeringar görs främst i obligationer klassificerade av ratingföretaget Standard & Poor's med rating BBB– eller högre. Utöver externa ratingar bedöms alla emittenter med hjälp av interna kreditratingmodeller.

Kreditexponering

	Obligationer och andra räntebärande värdepapper			
	Marknadsvärde		Andel	
	2017	2016	2017	2016
Rating Aaa/AAA	161 994	138 277	40,5 %	37,1 %
Rating Aa/AA	127 318	117 640	31,8 %	31,6 %
Rating A/A	54 513	54 525	13,6 %	14,6 %
Rating Baa/BBB	33 522	39 133	8,4 %	10,5 %
Rating Ba/BB	3 156	3 375	0,8 %	0,9 %
Utan rating	19 472	19 379	4,9 %	5,2 %
varav värdepapper utgivna av statligt ägda emittenter	*6 711*	*4 877*	*1,7 %*	*1,3 %*
Totalt	**399 975**	**372 328**	**100,0 %**	**100,0 %**

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för förlust på finansiella instrument på grund av att de inte omedelbart går att sälja utan att priset sänks eller att risken för att Alecta inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar. Alectas betalningsförpliktelser utgörs av försäkringsåtaganden och finansiella skulder, där cirka 95 procent av åtagandena har en löptid som överstiger fem år, se not 36 och 37. Alectas finansiella skulder är begränsade till de derivatkontrakt som används för att kurssäkra valuta- och ränterisker och har i regel en löptid under ett år. Det nominella värdet av derivatkontrakten återfinns i not 27. Det finns även en löptidsanalys över finansiella skulder i not 21. Likviditetsrisken bevakas genom detaljerade kassaflödesprognoser och begränsas genom att Alecta gör en stor del av sina placeringar i tillgångar med god likviditet. Av not 22 framgår att 360 miljarder kronor av Alectas placeringar utgörs av noterade aktier vilka är omsättningsbara inom en vecka. Resterande placeringar kan anses vara omsättningsbara inom ett år, vilket gör att likviditetsrisken bedöms vara försumbar.

Matchningsrisk

Matchningsrisk är risken för försämrad finansiell ställning till följd av att tillgångarnas och de försäkringstekniska avsättningarnas egenskaper skiljer sig från varandra. Värdet på försäkringsåtagandena och de räntebärande placeringarna beror på räntenivån. Vid en räntenedgång ökar åtagandena samt värdet på de räntebärande placeringarna. Eftersom åtagandena är större och har längre genomsnittlig löptid än de räntebärande placeringarna är en räntenedgång ogynnsam för Alecta. Åtagandenas löptid och tillgångsportföljens räntebindningstid återfinns i not 36 och 37 respektive 25.

För att begränsa matchningsrisken använder Alecta en ALM-analys, Asset Liability Management, vars syfte är att finna den sammansättning av placeringstillgångar som bäst svarar mot försäkringsåtaganden men även Alectas avkastningsmål. Analysen tar hänsyn till hur såväl placeringstillgångarna som de marknadsvärderade skulderna och därmed Alectas riskkapital påverkas av prisförändringar i de finansiella marknaderna. Grunden för besluten om placeringssammansättning är Alectas långsiktiga bedömningar av marknadsförutsättningarna i relation till Alectas åtaganden, mål och finansiella ställning. Besluten avrapporteras fortlöpande i styrelsens finansutskott.

Solvensrisk

Solvensrisk är risken för att Alecta inte har tillräckligt riskkapital för att med säkerhet kunna fullgöra sina garanterade åtaganden. Finansinspektionen mäter solvensrisken med sin trafikljusmodell. Alectas riskkapital visar med marginal så kallat grönt ljus. Alecta genomför dessutom dagligen ett eget stresstest som fångar de väsentliga finansiella riskerna och utgår från något strängare negativa marknadsscenarier än de som föreskrivs i trafikljusmodellen. Stresstestet mäter riskexponeringen och skulle ett gränsvärde nås vidtas åtgärder för att säkerställa Alectas solvens.

Känslighetsanalys

	Påverkan på			
	Solvensgraden (%-enheter)		Årets resultat/Eget kapital	
Koncernen	2017	2016	2017	2016
Räntenedgång 1 %-enhet	–11,0 %	–10,1 %	–25 717	–24 318
Aktiekursnedgång 10 %	–7,2 %	–7,1 %	–34 525	–33 286
Fastighetsvärdeminskning 10 %	–1,4 %	–1,2 %	–6 473	–5 441
Valutakursnedgång 10 %	–2,2 %	–2,0 %	–10 344	–9 363

Tabellen visar hur solvensgraden och årets resultat skulle påverkas av nedgångar i värdet på aktier, fastigheter och valutor samt av en sänkning av marknadsräntan, oavsett löptid och marknad. Sänkning av marknadsräntan ökar värdet på både åtagandena, med 42 346 miljoner kronor (40 971), och de räntebärande placeringarna, med 16 629 miljoner kronor (16 653).

Övriga risker

Förutom ovan nämnda risker har Alecta andra risker att hantera, exempelvis regelefterlevnadsrisker, hållbarhetsrisker och informationssäkerhetsrisker. En väsentlig metod för att motverka dessa risker, likväl som de ovan nämnda riskkategorierna, är att hålla kontroll på verksamhetens operativa risker, se nedan. Mer information om Alectas arbete med dessa risker återfinns i avsnittet Styrning och hållbarhet, sidan 102.

Operativa risker

En operativ risk definierar Alecta som risken för brister i verksamheten relaterade till personal, organisation och processer, IT-system eller säkerhet. Sådana brister kan orsaka risker inom andra riskkategorier. Exempelvis skulle bristande kompetens hos Alectas personal kunna orsaka att bolaget omedvetet exponeras för finansiella risker. De operativa riskerna motverkas av god intern kontroll. God intern kontroll uppnås exempelvis genom tydlig ansvarsfördelning, dokumenterade processer och rutiner samt effektiva kontroller.

Självutvärdering av risker

Med hjälp av en företagsgemensam självutvärderingsmetod identifierar och bedömer Alectas olika avdelningar årligen sina risker och kontroller inom olika riskkategorier. Förbättringsområden identifieras och beslut fattas om vilka riskreducerande och ekonomiskt, eller av andra skäl, motiverade åtgärder som ska vidtas. Arbetet med ständiga förbättringar i den dagliga verksamheten bidrar också till att reducera riskerna.

Incidenthantering

Trots det förebyggande arbetet med att identifiera och reducera risker kan incidenter inträffa. Dessa måste naturligtvis omgående tas om hand för att begränsa eventuell skada och förlust. Minst lika viktigt är det att lära

NOT 3 Risker och riskhantering, *forts.*

av det inträffade och vidta åtgärder för att försöka undvika att det händer igen. Därför diskuteras och rapporteras incidenter regelbundet på alla nivåer i Alecta.

NOT 4 Premieinkomst

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Löpande premier	31 279	28 093
Engångspremier	1 721	1 940
Premieskatt [1]	–105	–114
Fakturerade premier	**32 895**	**29 919**
Fribrevsuppräkning	1 487	3
Premiereduktion	4 132	3 635
Tilldelad återbäring	**5 619**	**3 638**
Total premieinkomst	**38 514**	**33 557**

[1] Beskattningsunderlaget utgör 95 procent (95) av mottagen premie för TGL. Skatten uppgår till 45 procent (45) av beskattningsunderlaget.

Redovisningsprincip

Premieinkomsten kan utgöras av inbetalda och tillgodoförda premier samt återbäring i form av fribrevsuppräkning och premiereduktion. Reducering sker för särskild premieskatt (avser TGL). Redovisning av premieinkomst skiljer sig åt beroende på om det avser premiebestämd eller förmånsbestämd försäkring. För de premiebestämda försäkringarna tillämpas kontantprincipen och för de förmånsbestämda försäkringarna tillämpas debiteringsprincipen vid redovisning av premieinkomst.

Premierna redovisas som inkomst och påverkar olika poster i balansräkningen beroende på om premien avser pensionsförsäkring eller riskförsäkring. För pensionsförsäkring görs en ökning av de försäkringstekniska avsättningarna på balansräkningens skuldsida. Däremot gäller för riskförsäkringarna att premierna allokeras via resultatet till eget kapital.

Beräkning av premier

Premierna avser att täcka Alectas åtaganden för försäkringarna. Bestämning av premien grundas på försäkringstekniska antaganden om ränta, dödlighet, sjuklighet och driftskostnader. Antaganden baseras på erfarenheter och observationer och är uppdelade på försäkringsbestånd. En pensionsförsäkring kan antingen vara förmånsbestämd eller premiebestämd. Vid förmånsbestämd försäkring är förmånen given enligt försäkringsavtalet och premien bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden. Premien fastställs individuellt för varje försäkrad. Vid premiebestämd försäkring är premien given enligt försäkringsavtalet och förmånen bestäms utifrån försäkringstekniska antaganden.

Premien för en riskförsäkring beräknas antingen individuellt för varje försäkrad eller kollektivt utjämnad över en grupp försäkrade och gäller för ett kalenderår i taget.

NOT 5 Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Hyresintäkter från byggnader och mark	1 702	2 569	638	904
Erhållna utdelningar	12 170	10 354	17 947	20 878
varav koncernföretag	–	–	*5 867*	*10 920*
Ränteintäkter m m	6 043	8 018	6 172	8 142
obligationer och andra räntebärande värdepapper	*5 815*	*7 815*	*5 815*	*7 815*
övriga ränteintäkter	*228*	*203*	*227*	*186*
övriga ränteintäkter, koncernföretag	–	–	*130*	*141*
Valutakursvinster, netto	–	4 245	–	2 776
Realisationsvinster, netto	13 088	10 283	9 872	7 191
byggnader och mark	*3 361*	*3 802*	*145*	*710*
aktier och andelar	*8 175*	*4 801*	*8 175*	*4 801*
obligationer och andra räntebärande värdepapper	*1 552*	*1 680*	*1 552*	*1 680*
Övrigt	14	13	–	–
Total kapitalavkastning, intäkter	**33 017**	**35 482**	**34 629**	**39 891**

NOT 6 Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Byggnader och mark	–	–	611	–
Aktier och andelar	30 148	4 158	30 124	4 119
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–	2 352	–	2 352
Övriga lån	8	137	9	137
Totalt orealiserade vinster på placeringstillgångar	**30 156**	**6 647**	**30 744**	**6 608**

NOT 7 Utbetalda försäkringsersättningar

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Utbetalda grundbelopp före värdesäkring	–17 513	–17 086
Erlagd premiebefrielse	–2 039	–1 882
Annullationer och återköp [1]	–568	–392
Driftskostnader vid skadereglering	–142	–134
Totalt utbetalda försäkringsersättningar	**–20 262**	**–19 494**

[1] I posten ingår utflyttat kapital om 550 miljoner kronor (376).

Redovisningsprincip

En ersättning kan antingen vara garanterad enligt det ingångna avtalet eller villkorad i form av till exempel pensionstillägg. De garanterade ersättningarna redovisas i resultaträkningen som en kostnad och minskar den försäkringstekniska avsättningen i balansräkningen med motsvarande belopp. En villkorad ersättning påverkar inte resultatet utan redovisas direkt mot eget kapital.

NOT 8 Driftskostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Administrationskostnader	–559	–560	–559	–560
Summa driftskostnader i försäkringsrörelsen	**–559**	**–560**	**–559**	**–560**
Skadereglering [1]	–142	–134	–142	–134
Kapitalförvaltning [2]	–180	–180	–170	–167
Fastighetsförvaltning [3]	–70	–74	–34	–44
Totala driftskostnader	**–951**	**–948**	**–905**	**–905**
Specifikation av totala driftskostnader				
Personalkostnader	–435	–429	–430	–419
Lokalkostnader	–21	–24	–22	–23
Avskrivningar	–26	–26	–26	–26
IT-kostnader	–216	–217	–215	–215
Fastighetsförvaltningskostnader	–70	–74	–34	–44
Valcentralskostnader	–133	–132	–133	–132
Övriga kostnader [4]	–98	–94	–93	–94
Förvaltningsersättningar	48	48	48	48
Totala driftskostnader	**–951**	**–948**	**–905**	**–905**

[1] Redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar i resultaträkningen, se not 7.
[2] Redovisas under Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen, se not 9.
[3] Redovisas under Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen (ingår i posten driftskostnader för byggnader och mark i not 9).
[4] Övriga kostnader består till stor del av kostnader för konsulter samt avgift till Finansinspektionen.

Redovisningsprincip

Med driftskostnader avses kostnader för anställd eller inhyrd personal, lokalkostnader, IT-kostnader, planenliga avskrivningar på materiella och immateriella tillgångar, kostnader för förmedlingsavtalet med Collectum samt andra verksamhetsrelaterade kostnader. Kostnaderna redovisas när de uppstår. Driftskostnaderna delas in i följande funktioner: anskaffning, administration, skadereglering, kapitalförvaltning och fastighetsförvaltning. Anskaffnings- och administrationskostnader redovisas i posten Driftskostnader i resultaträkningen. Alecta betraktar inte av- och nedskrivningar av rörelsefastigheter som en driftskostnad i försäkringsrörelsen, de redovisas därför som en separat post i resultaträkningen.

Anskaffningskostnader

Med anskaffningskostnader avses de kostnader som företaget har haft för att anskaffa nya försäkringsavtal. Alecta aktiverar inte sina anskaffningskostnader då dessa uppgår till oväsentligt belopp.

Administrationskostnader

Administrationskostnader utgörs av de driftskostnader som Alecta har för att löpande administrera sina försäkringsavtal samt kostnader för stabsfunktioner, till exempel ekonomi och juridik.

Skadereglering

Kostnader för skadereglering avser kostnader för hantering av de avtal som är under utbetalning. De inkluderar även delar av IT-kostnader som stödjer skaderegleringsprocessen samt fördelade kostnader för att täcka delar av stabskostnaderna. Skaderegleringskostnaderna redovisas i resultaträkningen under posten Utbetalda försäkringsersättningar.

Kapitalförvaltning

Kostnader för kapitalförvaltningen redovisas under posten Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen. De utgörs dels av direkta kostnader, främst personal-, informations- och IT-kostnader, dels indirekta kostnader såsom andel av lokalkostnader och fördelade kostnader för stabsfunktioner.

Fastighetsförvaltning

I likhet med kostnader för kapitalförvaltningen redovisas kostnader för fastighetsförvaltningen under posten Kapitalavkastning, kostnader i resultaträkningen. En stor kostnadspost här är externa kostnader då en stor del av förvaltningen av fastigheterna utförs av externa leverantörer enligt uppdragsavtal.

NOT 9 Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Driftskostnader för byggnader och mark	–527	–990	–225	–324
Kapitalförvaltningskostnader [1]	–180	–180	–170	–167
Räntekostnader m m	–291	–808	–290	–808
obligationer och andra räntebärande värdepapper	*–259*	*–781*	*–258*	*–781*
övriga räntekostnader	*–32*	*–27*	*–32*	*–27*
övriga räntekostnader, koncernföretag	–	–	–	–
Depåbankskostnader	–24	–21	–24	–21
Av- och nedskrivningar	–	–	–4 599	–4 737
aktier i koncernföretag	–	–	*–4 599*	*–4 737*
Valutakursförluster, netto	–4 685	–	–5 863	-
Realisationsförluster, netto	–	–	0	–
byggnader och mark	–	–	–	–
övriga lån	–	–	*0*	–
Övrigt	–28	–28	–	–
Total kapitalavkastning, kostnader	**–5 735**	**–2 027**	**–11 171**	**–6 057**

[1] Förutom dessa kostnader har även externa arvoden om cirka 90 miljoner kronor (78) erlagts för investeringar i onoterade fastighetsfonder. Dessa arvoden har redovisats som negativ värdeförändring på innehavet och ingår därmed i nettobeloppet för orealiserade vinster på aktier och andelar under not 6.

NOT 10 Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Byggnader och mark	–1 053	–2 573	–	–729
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–3 385	–	–3 385	–
Totalt orealiserade förluster på placeringstillgångar	**–4 438**	**–2 573**	**–3 385**	**–729**

NOT 11 Avkastningsskatt

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Avkastningsskatt [1)]	–271	–298
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	0	0
Summa avkastningsskatt	**–271**	**–298**
[1)] Avkastningsskatt		
Kapitalunderlag [A)]	737 227	693 749
Skatteunderlag [B)]	3 686	4 024
Avkastningsskatt före avräkning [C)]	–553	–603
Avräkning för erlagd kupongskatt samt inkomstskatt och fastighetsskatt (utländska fastigheter) föregående år	282	305
Avkastningsskatt efter avräkning	**–271**	**–298**

Känslighetsanalys	Påverkan på avkastningsskatten före avräkning	
Koncernen	2017	2016
Kapitalunderlag +/– 10 %	–/+ 55	–/+ 60
Fördelningsprocent +/– 1 %-enhet	–/+ 6	–/+ 6
Genomsnittlig statslåneränta +/– 1 %-enhet	–/+ 1 106	–/+ 1 041

A) Beräkningen av kapitalunderlag för avkastningsskatt utgår från värdet av samtliga tillgångar vid ingången av 2017 efter avdrag för finansiella skulder vid samma tidpunkt. Underlaget justeras för övervärden på utländska och svenska indirekt ägda fastigheter. Av underlaget utgör 5 790 miljoner kronor (8 291) sådana övervärden. Kapitalunderlaget för avkastningsskatt, vilket omfattar pensionsprodukterna och familjeskydd, motsvarar 95,16 procent (94,90) av det totala underlaget. Andelen är framräknad utifrån eget kapital och försäkringstekniska avsättningar hänförligt till dessa produkter.

B) Skatteunderlag beräknas som kapitalunderlaget multiplicerat med den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före ingången av beskattningsåret, vilket ger en form av schablonavkastning. Genomsnittlig statslåneränta: 0,50 procent (0,58), vilket motsvarar det golv för statslåneräntan som infördes från och med 2017 vid beräkning av skatteunderlag.

C) Skattesats: 15 procent (15).

Redovisningsprincip

Avkastningsskatten omfattar pensionsprodukterna samt familjeskydd.

Koncern: Alecta har gjort bedömningen att det schablonresultat som utgör grunden för avkastningsskatt inte utgör ett beskattningsbart resultat så som det definieras i IAS 12. Följaktligen klassificeras avkastningsskatten inte som inkomstskatt utan redovisas som en kostnad inom rörelseresultatet i koncernens resultaträkning.

Moderbolag: I moderbolagets resultaträkning redovisas avkastningsskatten tillsammans med inkomstskatten under rubriken Skatt.

NOT 12 Skatt

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Aktuell skatt				
Svensk skatt på årets resultat [1)]	–24	–2	–	–
Utländsk skatt på direkt och indirekt ägda fastigheter	–1 626	–2 447	–1 626	–2 446
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	–	–4	–	–
Kupongskatt	–591	–575	–591	–575
Summa aktuell skatt	**–2 241**	**–3 028**	**–2 217**	**–3 021**
Uppskjuten skatt				
Förändring av uppskjutna skattefordringar/–skulder	1 633	4 136	1 860	4 407
Summa uppskjuten skatt	**1 633**	**4 136**	**1 860**	**4 407**
Inkomstskatt (koncernen)	**–608**	**1 108**	–357	1 386
Avkastningsskatt				
Avkastningsskatt [2)]			–271	–298
Justering av skatt hänförlig till tidigare år			0	0
Summa avkastningsskatt			**–271**	**–298**
Skatt på årets resultat (moderbolaget)			**–628**	**1 088**

1) I moderbolaget utgörs den inkomstskattepliktiga delen av produkterna sjukpension, premiebefrielse och TGL.

2) För beräkning av avkastningsskatt, se not 11.

	Koncernen		Moderbolaget	
Avstämning mellan teoretisk skattekostnad och redovisad skatt	2017	2016	2017	2016
Resultat före avkastnings– och inkomstskatt enligt resultaträkning	58 134	12 618	55 969	14 820
Avgår: Resultat i avkastningsbeskattad verksamhet, inklusive koncernjusteringar	–50 792	–7 818	–51 462	–13 872
Resultat i inkomstbeskattad verksamhet	**7 342**	**4 800**	**4 507**	**948**
Skatt enligt gällande skattesats 22 %	**–1 615**	**–1 056**	**–991**	**–209**
Skillnad i skattesats [A)]	–53	–183	–	–
Ej avdragsgilla kostnader	–1	–1	–50	–53
Ej skattepliktiga intäkter	386	395	75	129
Skattepliktiga intäkter som ej ingår i resultatet	–6	–55	–6	–60
Tilldelad premiereduktion	891	783	891	783
Effekt av förstagångsredovisning fastigheter	4	–49	–	–
Övrigt	0	–4	–	–
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	–76	0	–32	–3
Avräkningsbar utländsk skatt [B)]	638	2 517	1 973	3 820
Utländsk inkomstskatt	–185	–664	–1 626	–2 446
Kupongskatt	–591	–575	–591	–575
Redovisad inkomstskatt	**–608**	**1 108**	**–357**	**1 386**
Effektiv skatt	**–8 %**	**23 %**	**–8 %**	**146 %**

A) Avser USA.

B) Motsvaras av avräkningsbar utländsk skatt överstigande spärrbeloppet, avräkningsbar utländsk skatt betald under året samt motsvarande uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokförings-mässigt och skattemässigt värde på fastigheter i utlandet.

NOT 12 Skatt, *forts.*

	Koncernen				Moderbolaget			
	2017		2016		2017		2016	
	Skattefordran	Skatteskuld	Skattefordran	Skatteskuld	Skattefordran	Skatteskuld	Skattefordran	Skatteskuld
Uppskjuten skatt relaterad till:								
Temporära skillnader								
Byggnader och mark i Sverige		–1 226		–1 013		–48		–43
Byggnader och mark i utlandet		–155		–1 605		–		–1
Övriga finansiella placeringstillgångar		–1 337		–1 328		–1 337		–1 328
Överavskrivningar		–47		–33		–		–
Underskottsavdrag	837		940		837		936	
Avräkningsbar utländsk skatt [1]	6 060		5 535		5 911		3 938	
Uppskjutna skattefordringar– och skulder	**6 897**	**–2 765**	**6 475**	**–3 979**	**6 748**	**–1 385**	**4 874**	**–1 372**
Kvittning av fordringar och skulder	–1 388	–1 388	–1 378	1 378	–1 385	1 385	–1 372	1 372
Uppskjutna skattefordringar– och skulder, netto	**5 509**	**–1 377**	**5 097**	**–2 601**	**5 363**	**0**	**3 502**	**0**
varav förväntas regleras efter mer än 12 månader, belopp före kvittning	6 607	–2 765	6 189	–2 374	6 458	–1 385	4 589	–1 371

[1] Motsvaras av avräkningsbar utländsk skatt överstigande spärrbeloppet, avräkningsbar utländsk skatt betald under året samt motsvarande uppskjuten skatt på skillnaden mellan bokföringsmässigt och skattemässigt värde på fastigheter i utlandet.

	Koncernen		Moderbolaget	
Förändringar i uppskjutna skattefordringar och –skulder, netto	2017	2016	2017	2016
Ingående balans	2 496	–1 647	3 502	–905
Redovisat i årets resultat	1 633	4 136	1 860	4 407
Valutakursdifferenser	1	–2	–	–
Förändring genom rörelseförvärv/-avyttring	2	9	–	–
Utgående balans	**4 132**	**2 496**	**5 362**	**3 502**

Redovisningsprincip

Skatten beräknas individuellt för varje bolag i enlighet med gällande skatteregler. Med inkomstskatt avses aktuell skatt och uppskjuten skatt. I aktuell skatt ingår skatt på resultatet samt kupongskatt avseende erhållna utdelningar.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder samt underskottsavdrag och andra outnyttjade skatteavdrag. Vid tillgångsförvärv beaktas inte den temporära skillnaden som uppstår vid första redovisningen av tillgångar och skulder. Uppskjutna skattefordringar redovisas i den omfattning det är troligt att de kan komma att utnyttjas.

Alecta har rätt till avräkning av utländsk skatt vid beräkning av framtida avkastningsskatt och inkomstskatt. Därmed kommer Alecta att få en reduktion av framtida skattekostnader (avkastningsskatt respektive inkomstskatt) vilket innebär framtida ekonomiska fördelar. Alectas bedömning är att en tillgång ska redovisas om den framtida avräkningen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Redovisningen av framtida avräkning mot avkastningsskatt är inte särskilt reglerad i IFRS. Alectas bedömning är att rätten till framtida avräkning till sin karaktär liknar framtida avdrag från inkomstskatt enligt IAS 12. Fordran för framtida avräkning redovisas därför som en uppskjuten skattefordran även om den framför allt kommer att avräknas mot avkastningsskatt.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder nettoredovisas då det föreligger en legal kvittningsrätt och det avser skatter debiterade av samma skattemyndighet.

De verksamhetsgrenar inom moderbolaget som beskattas med inkomstskatt utgörs av sjukpension, premiebefrielse och TGL.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Inkomstskatt

Vid beräkning av underlag för inkomstskatt i moderbolaget måste en bedömning göras avseende fördelning av intäkter och kostnader mellan inkomstbeskattad och avkastningsbeskattad verksamhet. De använda principerna får direkt effekt på den beräknade inkomstskatten.

Uppskjuten skatt

Uppskjutna skattefordringar och skulder redovisas för temporära skillnader, outnyttjade underskottsavdrag samt andra outnyttjade skatteavdrag. Den redovisade uppskjutna skatten påverkas av antaganden och bedömningar, dels för att fastställa det redovisade värdet på olika tillgångar och skulder, dels beträffande framtida skattepliktiga vinster.

Alecta undersöker varje år om möjligheten finns att nya uppskjutna skattefordringar kan aktiveras och om nedskrivningsbehov föreligger för tidigare års skattemässiga underskottsavdrag eller outnyttjade skatteavdrag.

Alecta har rätt till avräkning av utländsk skatt vid beräkning av framtida avkastningsskatt och inkomstskatt. De framtida ekonomiska fördelarna som detta innebär redovisas som en uppskjuten skattefordran, även om avräkning till största del kommer att göras mot avkastningsskatt. Fordran redovisas när den framtida avräkningen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

NOT 13 Immateriella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	683	683	683	683
Årets investeringar	–	–	–	–
Årets utrangeringar	–	–	–	–
Utgående balans	**683**	**683**	**683**	**683**
Ackumulerade av- och nedskrivningar				
Ingående balans	–284	–259	–284	–259
Årets avskrivningar	–26	–25	–26	–25
Årets utrangeringar	–	–	–	–
Utgående balans avskrivningar	**–310**	**–284**	**–310**	**–284**
Ingående balans	–114	–114	–114	–114
Utgående balans nedskrivningar	**–114**	**–114**	**–114**	**–114**
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	**259**	**285**	**259**	**285**

Immateriella tillgångar utgörs av internt upparbetade utgifter för IT-utveckling, främst IT-utveckling av försäkringssystemet som togs i bruk i april 2008, och svarar för 680 miljoner kronor (680) av totalt anskaffningsvärde.

Redovisningsprincip

Immateriella tillgångar utgörs av direkta utgifter för egenutvecklade programvaror. Upparbetade immateriella tillgångar i koncernen värderas till anskaffningsvärde. De beräknas ge ekonomiska fördelar i framtiden. Alla upparbetade immateriella tillgångar som avser bolagets egenutvecklade programvaror redovisas endast om samtliga följande kriterier uppfylls: att det finns en identifierbar tillgång, att det är troligt att den tillgång som har upparbetats kommer att generera framtida ekonomiska fördelar, att bolaget har kontroll över tillgången och att tillgångens anskaffningsvärde kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Aktiverade utvecklingskostnader skrivs av linjärt enligt plan från tidpunkten för tillgångens produktionssättning. Avskrivningsplaner upprättas utifrån uppskattad nyttjandeperiod. Avskrivningstid för försäkringssystemets kärnsystem uppgår till 20 år och för försäkringssystemets kringliggande övriga funktioner till fem år. För övriga aktiverade utvecklingskostnader är avskrivningstiden tre år. I försäkringssystemets kärnsystem finns funktioner för hantering av Alectas långsiktiga försäkringsåtaganden. Avskrivningsmetod och nyttjandeperiod prövas vid varje bokslutstillfälle. En individuell prövning görs för varje tillgång. Avskrivningar redovisas som driftskostnad. Värdet på de immateriella tillgångarna prövas vid varje bokslutstillfälle genom att interna och externa indikationer på värdeminskning bedöms. Vid indikation om värdeminskning fastställs tillgångens återvinningsvärde. Om detta värde bedöms understiga det redovisade värdet skrivs tillgången ned till det lägre värdet.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Alecta har en väsentlig immateriell tillgång i form av upparbetade utvecklingskostnader för försäkringssystemet. Vid varje bokslutstillfälle görs en individuell prövning av värdet för respektive tillgång. Dessutom prövas avskrivningsmetod och nyttjandeperiod för tillgångarna.

NOT 14 Materiella anläggningstillgångar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Anskaffningsvärde				
Ingående balans	51	48	21	19
Årets anskaffningar	8	3	6	2
Årets avyttringar/utrangeringar	–4	–	–	–
Omräkningsdifferens	–	–	–	–
Utgående balans	**55**	**51**	**27**	**21**
Ackumulerade avskrivningar				
Ingående balans	–40	–15	–15	–13
Årets avskrivningar	–4	–25	–3	–2
Årets avyttringar/utrangeringar	3	–	–	–
Omräkningsdifferens	–	–	–	–
Utgående balans	**–41**	**–40**	**–18**	**–15**
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	**14**	**11**	**9**	**6**

Redovisningsprincip

Materiella tillgångar utgörs av datautrustning, maskiner och inventarier samt konst och värderas till anskaffningsvärden efter avdrag för ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar sker linjärt enligt plan utifrån bedömd nyttjandeperiod. Avskrivningstiden för datautrustning uppgår till tre år, avskrivningstiden för maskiner och inventarier uppgår till mellan tre och fem år. Ingen avskrivning sker på konst. Avskrivningsmetod och nyttjandeperiod prövas vid varje bokslutstillfälle. Vid varje bokslutstillfälle bedöms om det föreligger någon indikation på att en anläggningstillgång kan ha minskat i värde. Om så är fallet beräknas tillgångens återvinningsvärde. Om detta värde bedöms understiga det redovisade värdet skrivs tillgången ned till det lägre värdet.

NOT 15 Byggnader och mark

Förvaltningsfastigheter

Specifikation förändring verkligt värde, MKR

Koncernen 2017	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
Ingående balans	25 447	–	–	25 447
Ny-, till- och ombyggnad	3 212	–	–	3 212
Förvärv	140	–	–	140
Försäljning	–2 830	–	–	–2 830
Värdeförändring	2 247	–	–	2 247
Valutakursförändring	–	–	–	–
Utgående balans	**28 216**	**–**	**–**	**28 216**

Koncernen 2016	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
Ingående balans	22 136	15 269	5 140	42 545
Ny-, till- och ombyggnad	634	173	15	822
Förvärv	1 151	–	–	1 151
Försäljning	–121	–11 401	–3 756	–15 278
Värdeförändring	1 647	262	–695	1 214
Valutakursförändring	–	1 266	–577	689
Omklassificering till tillgångar som innehas för försäljning	–	–5 569	–127	–5 696
Utgående balans	**25 447**	**–**	**–**	**25 447**

Moderbolaget 2017	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
Ingående balans	10 614	–	127	10 741
Ny-, till- och ombyggnad	240	–	–	240
Förvärv	–	–	–	–
Försäljning	–272	–	–125	–397
Värdeförändring	700	–	–1	699
Valutakursförändring	–	–	–1	–1
Utgående balans	**11 282**	**–**	**–**	**11 282**

Moderbolaget 2016	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
Ingående balans	9 704	1 778	5 140	16 622
Ny-, till- och ombyggnad	142	–1	15	156
Förvärv	–	–	–	–
Försäljning	–121	–1 708	–3 755	–5 584
Värdeförändring	889	–209	–696	–16
Valutakursförändring	–	140	–577	–437
Utgående balans	**10 614**	**–**	**127**	**10 741**

Specifikation anskaffningsvärden [1)]

Moderbolaget	Sverige	USA	Storbritannien	Summa
2017	6 661	–	–	6 661
2016	6 510	–	82	6 592

[1)] Anskaffningsvärden i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs.

	Koncernen		Moderbolag	
Verkligt värde per sektor	**2017**	**2016**	**2017**	**2016**
Industri	163	295	163	295
Kontor	18 425	14 852	6 445	6 108
Bostäder	644	2 470	–	–
Handel	7 731	7 205	3 839	3 713
Övrigt	1 253	625	835	625
Totalt	**28 216**	**25 447**	**11 282**	**10 741**

	Koncernen	
Uthyrningsbar yta per sektor, kvm	**2017**	**2016**
Industri	17 146	30 053
Kontor	449 292	321 586
Bostäder	4 212	57 936
Handel	274 473	277 978
Övrigt	24 396	9 425
Totalt	**769 519**	**696 978**

	Koncernen	
Framtida leasingavgifter fördelat på förfallotidpunkt	**2017**	**2016**
Inom ett år	1 395	1 213
Senare än ett år men inom fem år	3 267	2 849
Senare än fem år	1 966	1 986
Totalt	**6 628**	**6 048**

Rörelsefastigheter

Koncernen	2017	2016
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	994	991
Årets anskaffningar	43	3
Utgående balans	**1 037**	**994**
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående balans	–139	–121
Årets avskrivningar	–19	–18
Utgående balans	**–158**	**–139**
Bokfört värde rörelsefastigheter	**879**	**855**

NOT 15 Byggnader och mark, *forts.*

Redovisningsprincip

Förvaltningsfastighet

Samtliga fastigheter i koncernen, förutom de egna rörelsefastigheterna, klassificeras och redovisas som förvaltningsfastigheter enligt IAS 40 då de innehas för att generera hyresintäkter eller värdestegring eller en kombination av dessa.

Förvaltningsfastigheterna värderas till verkligt värde vilket är det pris som vid värderingstidpunkten skulle erhållas vi försäljning av en tillgång i en ordnad transaktion mellan marknadsaktörer. I enlighet med IFRS 13 redovisas förvaltningsfastigheterna i nivå 3 i verkligt värdehierarkin vilket innebär att icke observerbara indata har använts. Under året har det inte förekommit någon förflyttning av fastigheter mellan olika värderingshierarkier. Alectas nuvarande användning av förvaltningsfastigheterna bedöms vara den bästa användningen och därmed bör värderingen av fastigheterna reflektera tillgångarnas maximala värde. Vinster och förluster som har uppkommit vid förändring av förvaltningsfastighetens verkliga värde har redovisats i resultaträkningen för den period i vilken vinsten eller förlusten uppkommit. Köp och försäljning av förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen på tillträdesdagen.

Alecta innehar också fastigheter som bebyggs eller exploateras för framtida användning som förvaltningsfastigheter. Dessa projektfastigheter värderas till verkligt värde och om verkligt värde inte går att bedömas vid uppförandet värderas denna förvaltningsfastighet till anskaffningsvärde till dess att dess verkliga värde kan värderas på ett tillförlitligt sätt. Projektfastigheter som redovisats till anskaffningsvärde uppgår till 2 863 miljoner kronor (634) av totalt redovisat värde om 28 216 miljoner kronor (25 447) i koncernen.

Rörelsefastighet

Alectas rörelsefastighet redovisas till verkligt värde i moderbolaget enligt ÅRFL och i balansräkningen klassificeras fastigheten som byggnader och mark. I koncernen klassificeras rörelsefastigheten enligt IAS 40 eftersom en större del av fastigheten innehas för tillhandahållandet av bolaget egna varor och tjänster. I koncernen redovisas rörelsefastigheten till anskaffningsvärde enligt IAS 16. Anskaffningsvärdet redovisas efter avdrag för ackumulerad avskrivning och eventuell ackumulerad nedskrivning. Rörelsefastigheterna delas in i komponenter och avskrivningsmetoden återspeglar när fastigheternas framtida ekonomiska fördelar väntas bli förbrukade. De faktiska drifts- och underhållskostnaderna för Alectas rörelsefastigheter redovisas under driftskostnader i resultaträkningen. Av- och nedskrivningar (inklusive återförda nedskrivningar) på rörelsefastigheter redovisas i sin helhet som av- och nedskrivningar på rörelsefastigheter i koncernens resultaträkning.

Tillgångar som innehas för försäljning

Alecta tog 2016 ett strategiskt beslutat att avyttra alla direktägda utländska fastigheter, vilket omfattade fastigheter i USA och Storbritannien. Försäljningen skedde i två steg där större delen av fastighetsinnehavet avyttrades under 2016 och resterande fastigheter avyttrades i början av 2017.

Per den 31 december 2016 redovisade Alectakoncernen tillgångar för 5 696 miljoner kronor som tillgångar som innehas till försäljning, varav tillgångar i moderbolaget uppgick till 127 miljoner kronor och tillgångar i dotterbolagen uppgick till 5 569 miljoner kronor. I moderbolaget ingick tillgångarna i posten placeringstillgångar. Ackumulerade valutakursdifferenser som har redovisats i övrigt totalresultat för koncernen och som är hänförliga till ovan utländska fastigheter uppgick till 831 miljoner kronor.

Per den 31 december 2017 redovisade Alectakoncernen tillgångar för 0 kronor som innehas till försäljning.

Väsentliga uppskattningar och bedömningar

Värderingsmetod

Alecta låter ett externt värderingsföretag marknadsvärdera samtliga fastigheter varje hel- och halvår. Värderingsföretaget grundar värdebedömningen på information om de enskilda fastigheternas specifika förutsättningar såsom nuvarande hyresförhållanden, driftskostnader och bedömda marknadshyror. I samband med den externa värderingen kvalitetssäkras information av Alecta.

Den sammantagna värderingen av Alectas fastighetsbestånd är baserad på varje enskild fastighets bedömda marknadsvärde. Marknadsvärdet konstitueras av den framtida nytta en förvärvare kan ha av fastigheten. Avgörande för detta är främst vad fastigheten får användas till samt i vilken utsträckning och på vilket sätt en förvärvare kan disponera fastigheten.

Marknadsvärdet för fastigheterna har normalt bedömts via kassaflödesanalyser som baseras på uppskattningar av respektive fastighets avkastningsförmåga. Metoden innebär en analys av förväntade framtida betalningsströmmar under en kalkylperiod om normalt tio år. I kalkylen görs en nuvärdesberäkning av dessa betalningsströmmar med en bedömd kalkylränta. De komponenter som bygger upp den nominella kalkylräntan är främst den bedömda inflationen, riskfria realräntan och ett risktillägg. Vid bedömning av risktillägget tas hänsyn till investeringens art, fastigheten, avtalsförhållanden och finansiella risker. Värdebedömningarna har utformats så att de uppfyller kraven enligt MSCI Svenskt Fastighetsindex.

Betydande värderingsantaganden

Värderingsmetoden som används innehåller ett flertal antaganden såsom bedömda marknadshyror, framtida kostnadsutveckling, långsiktig vakansgrad, inflation, kalkylräntor och avkastningskrav i restvärdebedömningen. En förändring i något av dessa antaganden påverkar värderingen. Nedan redovisas några viktiga värderingsantaganden.

Värderingsantaganden, viktade	2017	2016
Marknadshyra per kvadratmeter	2 218 kr	2 227 kr
Långsiktig vakansgrad	4,40 %	3,55 %
Avkastningskrav, initialt	4,09 %	4,21 %
Avkastningskrav, exit	4,63 %	4,62 %

Känslighetsanalys

De värdepåverkande parametrarna som används i värderingen ska spegla hur en presumtiv köpare på marknaden skulle resonera. För att ange osäkerheten i värdebedömningen har några antaganden valts ut som visar påverkan på värderingen i MKR vid en förändring.

Känslighetsanalys	Förändring	2017	2016
Marknadshyra	+/– 10 %	+/– 2 675	+/– 2 610
Fastighetskostnader	+/– 50 kr/kvm	+/– 716	+/– 686
Långsiktig vakansgrad	+/– 2 %	+/– 560	+/– 541
Avkastningskrav, exit	+/– 0,25 %	+/– 1 441	+/– 1 386

NOT 16 Aktier och andelar i koncernföretag [1)]

Moderbolaget	Organisationsnr	Säte	Antal aktier	Kapital-andel	Bokfört värde 2017	Bokfört värde 2016
Svenska företag						
Alecta AB	556597-9266	Stockholm	1 000	100 %	0	0
Alecta Köpcentrum AB	556943-7071	Stockholm	500	100 %	10	10
Alfab Nacka 12 AB [3)]	559006-1015	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Värmdö 1 AB	556687-7071	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Värmdö 2 AB	556743-0102	Stockholm	100 000	100 %	–	–
Alecta Retail Holding AB	556660-2594	Stockholm	1 000	100 %	124	125
Alfab Borås 1 AB	556708-2002	Stockholm	100 000	100 %	–	–
Alfab Järfälla 1 AB	556664-7599	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Jönköping 1 AB	556692-9385	Stockholm	1000	100 %	–	–
– Alfab Västerås 1 AB	556606-3656	Stockholm	100	100 %	–	–
Alfab Jönköping 4 AB	556188-6127	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Jönköping 5 AB	556658-9783	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Valutan 13 AB	556708-2713	Stockholm	100 000	100 %	–	–
Fastighet Ädel AB	556604-9275	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Fastighetsaktiebolaget Borås Filtret	556790-5525	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Fastighetsaktiebolaget Åkersberga Österåker Runö	556785-6389	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Fyrfast AB	556604-5513	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alecta Tjänstepensioner AB	556713-7160	Stockholm	1 000	100 %	0	0
Alfab Indirekt Holding AB	556931-5459	Stockholm	50 000	100 %	318	30
Kabelverket Holding AB	556587-1075	Stockholm	1 000	100 %	500	501
Alfab Brygghuset 2 AB [4)]	556981-3149	Stockholm	–	–	–	–
Alfab Göteborg 3 AB	556913-5717	Stockholm	500	100 %	–	–
Alfab Göteborg 4 AB	556718-6654	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Göteborg 5 AB	556690-0386	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Haninge 515 AB [4)]	556764-4462	Stockholm	–	–	–	–
Alfab Haninge 516 AB [4)]	556730-4174	Stockholm	–	–	–	–
Alfab Helsingborg 1 AB	559032-2128	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Mangelboden 1 AB [4)]	556942-6603	Stockholm	–	–	–	–
Alfab Malmö 1 AB[4)]	556655-4266	Stockholm	–	–	–	–
Alfab Stockholm 1 AB	556660-5530	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Vällingby 1 AB	556892-7858	Stockholm	500	100 %	–	–
– Alfab Vällingby 3 KB [4)]	969761-3603	Stockholm	–	–	–	–
Alfab Vällingby 2 AB	556892-7882	Stockholm	500	100 %	–	–
– Alfab Vällingby 4 KB [4)]	969761-3595	Stockholm	–	–	–	–
Alfab Västerport 1 AB	556690-0378	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Alfab Västerport 2 AB	556946-8944	Stockholm	500	100 %	–	–
Fastighets AB Kablaget	556577-4642	Stockholm	1 000	100 %	–	–
– Alecta Fastighetsutveckling AB	556577-4618	Stockholm	1 000	100 %	–	–
– Fastighets AB Kabelverket	556577-4568	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Vasaterminalen AB	556118-8722	Stockholm	2 022 000	100 %	–	–
– World Trade Center Stockholm AB	556273-0803	Stockholm	1 000	100 %	–	–
– WTC Parkering AB	556424-3920	Stockholm	1 000	100 %	–	–
Fastighetsbolaget Augustendal KB [3)]	916635-9084	Stockholm	–	99,9 %	401	–
Fastighetsbolaget Båthamnen KB [3)]	916626-5711	Stockholm	–	99,9 %	50	–
Fastighetsbolaget Ellensvik KB [3)]	916625-6991	Stockholm	–	99,9 %	152	–
Fastighetsbolaget Gustafshög KB [3)]	916625-6983	Stockholm	–	99,9 %	4	–
Fastighetsbolaget Klaraberg KB [3)]	916625-6975	Stockholm	–	99,9 %	242	–
Fastighetsbolaget Mässan KB [3)]	916626-5653	Stockholm	–	99,9 %	62	–
Fastighetsbolaget Oljekällaren KB [3)]	916626-5638	Stockholm	–	99,9 %	166	–
Fastighetsbolaget Philipin KB [3)]	916626-5679	Stockholm	–	99,9 %	295	–
Fastighetsbolaget Saluhallen KB [3)]	916626-5695	Stockholm	–	99,9 %	16	–
Kontorshotellet Nacka Strand KB [3)]	969646-7225	Stockholm	–	99,9 %	1	–
Alfab Helsingborg 2 KB	969775-2583	Stockholm	–	99,9 %	2	1
Naraden Göteborg 1 KB	969697-7892	Stockholm	–	99,9 %	317	311
Summa Sverige					**2 660**	**977**

[1)] Samtliga aktier är onoterade varför marknadsvärde inte anges. Bokförda värden anges inte för dotterbolag i underkoncerner.
[2)] Bolaget har likviderats under 2017.
[3)] Bolaget är förvärvat under 2017.
[4)] Bolaget är avyttrat under 2017.

NOT 16 Aktier och andelar i koncernföretag[1], *forts.*

Moderbolaget	Organisationsnr	Säte	Antal aktier	Kapital-andel	Bokfört värde 2017	Bokfört värde 2016
Utländska företag, USA						
Alecta Real Estate USA, LLC	DE ID 4078782	Delaware	–	100 %	1 249	5 842
Alecta Denver, LLC [2]	DE ID 4382120	San Francisco	–	–	–	–
Alecta Los Angeles, LLC [2]	DE ID 4784460	San Francisco	–	–	–	–
Alecta Real Estate Investment, LLC	DE ID 4223706	Delaware	–	100 %	–	–
– Alecta Real Estate Doral Plaza, LLC [2]	DE ID 3601054	San Francisco	–	–	–	–
– Alecta Real Estate Winsted, LLC	DE ID 3601057	Delaware	–	100 %	–	–
Alecta Timberland, LLC [2]	DE ID 4130208	San Francisco	–	–	–	–
– Springboard – OP CO, LLC [2]	DE ID 4834515	San Francisco	–	–	–	–
– Springboard – Wallace Falls, LLC [2]	DE ID 4830432	San Francisco	–	–	–	–
Alecta Value Add Investments, LLC	DE ID 5469880	Delaware	–	100 %	–	–
Birch Commercial Mortgage, LLC [2]	DE ID 4641524	San Francisco	–	–	–	–
Boylston Street Investors, LLC	DE ID 5405204	Delaware	–	100 %	–	–
Columbia & Eighth, LLC [2]	DE ID 5003417	San Francisco	–	–	–	–
Cupertino – Tantau, LLC	DE ID 4895201	Delaware	–	100 %	–	–
First Hill Northwest, LLC [2]	DE ID 4905415	San Francisco	–	–	–	–
Hillsboro Club, LLC [2]	DE ID 4951762	San Francisco	–	–	–	–
Hillsboro Terrace, LLC [2]	DE ID 4951765	San Francisco	–	–	–	–
Middlefield Circle, LLC [2]	DE ID 5071351	San Francisco	–	–	–	–
Moutain View Circle, LLC [2]	DE ID 5413213	San Francisco	–	–	–	–
SRP Valley, LLC	DE ID 5125176	Delaware	–	100 %	–	–
Townsend East, LLC [2]	DE ID 5225419	San Francisco	–	–	–	–
Walnut & Fifteenth, LLC [2]	DE ID 5235952	San Francisco	–	–	–	–
Summa USA					**1 249**	**5 842**
Totalt aktier och andelar i koncernföretag					**3 909**	**6 819**

[1] Samtliga aktier är onoterade varför marknadsvärde inte anges. Bokförda värden anges inte för dotterbolag i underkoncerner.
[2] Bolaget har likviderats under 2017.

Moderbolaget	Bokfört värde 2017	Bokfört värde 2016
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	11 556	11 441
Årets anskaffningar	1 320	1
Årets aktieägartillskott	289	100
Årets likvidationer	–	–
Årets resultatandelar	80	14
Utgående balans	**13 245**	**11 556**
Ackumulerade nedskrivningar		
Ingående balans	–4 737	0
Årets nedskrivningar	–4 599	–4 737
Årets likvidationer	–	–
Utgående balans	**–9 336**	**–4 737**
Totalt aktier och andelar i koncernföretag	**3 909**	**6 819**

Redovisningsprincip

Aktier och andelar i koncernföretag redovisas i moderbolaget till anskaffningsvärde efter avdrag för erforderliga nedskrivningar.

NOT 17 Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag

Moderbolaget	Bokfört värde 2017	Bokfört värde 2016
Anskaffningsvärde		
Ingående balans	10 380	10 655
Årets förändring	–1 108	–275
Totalt räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	**9 272**	**10 380**

Posten utgörs i sin helhet av långfristiga lån till fastighetsägande dotterbolag vilka värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Redovisningsprincip

Koncerninterna lån och fordringar är finansiella tillgångar som inte är noterade på en aktiv marknad. Tillgångarna klassificeras som lånefordringar och värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden.

NOT 18 Placeringar i gemensamt styrda företag (joint ventures)

2017-12-31 Moderbolaget	Land	Organisationsnr	Kapitalandel	Verkligt värde aktie	Redovisat värde lån	Ränteintäkter
Adapta Kongahälla AB	Sverige	556809-6324	50,00 %	77	275	–
Alfa SSM JV AB	Sverige	556840-4262	50,00 %	0	–	–
KB Alfa SSM	Sverige	969715-3998	49,00 %	166	46	3
Ancore Fastigheter AB	Sverige	556817-8858	50,00 %	1 259	–	–
Convea AB	Sverige	556912-4505	50,00 %	30	–	*0*
Fastighets AB Stenvalvet	Sverige	556803-3111	25,60 %	512	614	*52*
Global Business Gate JV AB	Sverige	559109-9030	50,00 %	0	–	–
Global Business Gate JV KB	Sverige	969781-4847	49,50 %	15	–	–
Heimstaden Bostad AB – Pref B	Sverige	556864-0873	55,04 %	6 545	–	56 [1]
Heimstaden Bostad AB – Stamaktie	Sverige	556864-0873	29,35 %	1 762	–	–
Logistikfastigheter Sverige AB	Sverige	559047-9738	50,00 %	254	103	2
Midstar Hotels AB	Sverige	559007-7979	49,90 %	936	–	–
Profi III Infracity AB	Sverige	556922-4198	39,30 %	176	269	*21*
Sollentuna Stinsen JV AB	Sverige	559085-9954	50,00 %	107	284	*31*
Stadsrum Fastigheter AB	Sverige	559028-9624	49,00 %	591	–	–
Swedish Airport Infrastructure AB	Sverige	559012-5182	50,00 %	0	–	–
Swedish Airport Infrastructure KB	Sverige	969775-2609	49,90 %	1 470	–	–
Summa moderbolaget				**13 900**	**1 591**	**165**
Koncernföretag						
Långeberga Logistik AB	Sverige	556928-2840	50,00 %	431	–	–
ARE-LEI Venture, LLC	USA	DE ID 5473708	95 %	1 022	–	–
Boylston Street Associates LLC	USA	DE ID 4906542	95 %	6	–	–
Totalt koncernen				**15 359**	**1 591**	**165**

[1] Heimstaden Bostad AB har under året omvandlat lån till aktier.

2016-12-31 Moderbolaget	Land	Organisationsnr	Kapitalandel	Verkligt värde aktie	Redovisat värde lån	Ränteintäkter
Alfa SSM JV AB	Sverige	556840-4262	50,00 %	0	–	–
KB Alfa SSM	Sverige	969715-3998	49,00 %	218	112	8
Ancore Fastigheter AB	Sverige	556817-8858	50,00 %	1 127	–	10
Convea AB	Sverige	556912-4505	50,00 %	156	51	0
Fastighets AB Stenvalvet	Sverige	556803-3111	25,60 %	390	522	45
Heimstaden Bostad AB	Sverige	556864-0873	23,04 %	940	1 828	42
Logistikfastigheter Sverige AB	Sverige	559047-9738	50,00 %	184	–	–
Midstar Hotels AB	Sverige	559007-7979	49,90 %	455	–	–
Profi III Infracity AB	Sverige	556922-4198	39,30 %	131	269	21
Sollentuna Stinsen JV AB	Sverige	559085-9954	50,00 %	100	584	2
Swedish Airport Infrastructure AB	Sverige	559012-5182	50,00 %	0	–	–
Swedish Airport Infrastructure KB	Sverige	969775-2609	49,90 %	1 124	–	–
Summa moderbolaget				**4 825**	**3 366**	**128**
Koncernföretag						
Långeberga Logistik AB	Sverige	556928-2840	50,00 %	119	289	16
ARE-LEI Venture, LLC	USA	DE ID 5473708	95 %	1 093	–	–
Boylston Street Associates LLC	USA	DE ID 4906542	95 %	8	–	–
Totalt koncernen				**6 045**	**3 655**	**144**

Redovisningsprincip

Alectas placeringar i gemensamt styrda företag är genom joint ventures. Ett joint venture är ett samarbetsarrangemang där Alecta har ett gemensamt bestämmande inflytande tillsammans med övriga samägare. Alectas placeringar består av aktier och andelar samt aktieägarlån till samägda fastighetsbolag.

Aktier och andelar i joint ventures redovisas som finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen i enlighet med IAS 28 p.18 och IFRS 9. I balansräkningen redovisas aktier och andelar i kategorin placeringstillgångar. Värdeförändringarna redovisas i resultaträkningen som orealiserade vinster eller förluster. Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten kapitalavkastning intäkter. Värderingsteknik för aktier och andelar beskrivs i not 22.

Lån i joint ventures avser aktieägarlån som värderas till upplupet anskaffningsvärde i enlighet med effektivräntemetoden och redovisas i kategorin lånefodringar. Upplupna ränteintäkter samt erhållna räntebetalningar redovisas som ränteintäkter i posten kapitalavkastning intäkter. Av not 19 framgår att verkligt värde motsvaras av upplupet anskaffningsvärde.

Information om transaktioner mellan Alecta och ovanstående joint ventures finns i not 51 Upplysningar om närstående.

NOT 19 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

Koncernen 2017-12-31 Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat-räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	15 359	–	–	15 359	15 359
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	1 591	1 591	1 591
Aktier och andelar	375 390	–	–	375 390	375 390
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	399 975	–	–	399 975	399 975
Övriga lån	2 039	–	58	2 097	2 097
Derivat	–	6 221	–	6 221	6 221
Fordringar avseende direkt försäkring	–	–	1 747	1 747	1 747
Övriga fordringar	–	–	1 696	1 696	1 696
Kassa och bank	–	–	2 731	2 731	2 731
Upplupna ränte- och hyresintäkter	–	–	8 170	8 170	8 170
Summa	**792 763**	**6 221**	**15 993**	**814 977**	**814 977**
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	–	–	7	7	7
Derivat	–	8 302	–	8 302	8 302
Övriga skulder	–	–	1 800	1 800	1 800
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	3 579	3 579	3 579
Summa	**–**	**8 302**	**5 386**	**13 688**	**13 688**

Koncernen 2016-12-31 Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat-räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	6 045	–	–	6 045	6 045
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	3 655	3 655	3 655
Aktier och andelar	346 171	–	–	346 171	346 171
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	372 328	–	–	372 328	372 328
Övriga lån	2 161	–	123	2 284	2 284
Derivat	–	7 944	–	7 944	7 944
Fordringar avseende direkt försäkring	–	–	1 599	1 599	1 599
Övriga fordringar	–	–	4 133	4 133	4 133
Kassa och bank	–	–	2 856	2 856	2 856
Upplupna ränte- och hyresintäkter	–	–	7 121	7 121	7 121
Summa	**726 705**	**7 944**	**19 487**	**754 136**	**754 136**
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	–	–	2	2	2
Derivat	–	8 552	–	8 552	8 552
Övriga skulder	–	–	4 372	4 372	4 372
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	2 194	2 194	2 194
Summa	**–**	**8 552**	**6 568**	**15 120**	**15 120**

NOT 19 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder, *forts.*

Moderbolaget 2017-12-31 Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat-räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	–	–	9 272	9 272	9 272
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	13 900	–	–	13 900	13 900
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	1 591	1 591	1 591
Aktier och andelar	374 944	–	–	374 944	374 944
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	399 975	–	–	399 975	399 975
Övriga lån	2 039	–	58	2 097	2 097
Derivat	–	6 221	–	6 221	6 221
Fordringar avseende direkt försäkring	–	–	1 747	1 747	1 747
Övriga fordringar	–	–	2 625	2 625	2 625
Kassa och bank	–	–	2 644	2 644	2 644
Upplupna ränte- och hyresintäkter	–	–	8 170	8 170	8 170
Summa	**790 858**	**6 221**	**26 107**	**823 186**	**823 186**
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	–	–	7	7	7
Derivat	–	8 302	–	8 302	8 302
Övriga skulder	–	–	3 254	3 254	3 254
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	3 570	3 570	3 570
Summa	**–**	**8 302**	**6 831**	**15 133**	**15 133**

Moderbolaget 2016-12-31 Finansiella tillgångar	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat-räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Lånefordringar och kundfordringar/ övriga finansiella tillgångar och skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Räntebärande värdepapper emitterade av, och lån till, koncernföretag	–	–	10 380	10 380	10 380
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	4 825	–	–	4 825	4 825
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	3 366	3 366	3 366
Aktier och andelar	345 710	–	–	345 710	345 710
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	372 328	–	–	372 328	372 328
Övriga lån	2 161	–	123	2 284	2 284
Derivat	–	7 944	–	7 944	7 944
Fordringar avseende direkt försäkring	–	–	1 599	1 599	1 599
Övriga fordringar	–	–	4 970	4 970	4 970
Kassa och bank	–	–	2 444	2 444	2 444
Upplupna ränte- och hyresintäkter	–	–	7 121	7 121	7 121
Summa	**725 024**	**7 944**	**30 003**	**762 971**	**762 971**
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	–	–	2	2	2
Derivat	–	8 552	–	8 552	8 552
Övriga skulder	–	–	5 139	5 139	5 139
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–	–	2 167	2 167	2 167
Summa	**–**	**8 552**	**7 308**	**15 860**	**15 860**

NOT 20 Nettoresultat per kategori av finansiella tillgångar och skulder

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultaträkningen				
aktier och andelar	35 181	23 383	35 181	23 383
räntebärande värdepapper	2 493	15 590	2 493	15 590
lån	237	119	237	119
Finansiella tillgångar och skulder innehav för handel				
derivat	10 445	–5 693	10 445	–5 693
Lånefordringar och kundfordringar	211	175	342	316
Övriga skulder	–29	–23	–29	–23
Summa nettoresultat [1)]	**48 538**	**33 551**	**48 669**	**33 692**
Byggnader och mark, netto	4 664	4 176	2 340	6 206
Kapitalförvaltnings- och depåbankskostnader	–204	–201	–194	–188
Övrigt, netto	2	3	2	3
Summa kapitalavkastning enligt resultaträkningar	**53 000**	**37 529**	**50 817**	**39 713**

[1)] Nettoresultatet inkluderar realiserade och orealiserade värdeförändringar samt räntor, utdelningar och valutakursresultat.

NOT 21 Löptidsanalys för finansiella skulder

Tid till förfall Koncernen 2017-12-31	< 3 mån	3 mån < 1 år	1–5 år	> 5 år	Summa
Ej likviderade värdepapperstransaktioner	–72	–	–	–	–72
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för derivat	–1 443	–	–	–	–1 443
Derivat brutto – utflöde	–255 046	–1 811	–29 442	–40 461	–326 760
Derivat brutto – inflöde	254 283	2 203	29 800	35 131	321 417
Övriga skulder	–292	–	–	–	–292
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–3 579	–	–	–	–3 579
Summa kassaflöde	**–6 149**	**392**	**358**	**–5 330**	**–10 729**

Tid till förfall Koncernen 2016-12-31	< 3 mån	3 mån < 1 år	1–5 år	> 5 år	Summa
Ej likviderade värdepapperstransaktioner	–397	–	–	–	–397
Skuld för erhållna kontantsäkerheter för derivat	–2 661	–	–	–	–2 661
Derivat brutto – utflöde	–240 842	–11 285	–23 824	–46 668	–322 619
Derivat brutto – inflöde	242 289	11 322	25 373	41 243	320 227
Övriga skulder	–1 316	–	–	–	–1 316
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	–2 194	–	–	–	–2 194
Summa kassaflöde	**–5 121**	**37**	**1 549**	**–5 425**	**–8 960**

Syftet med noten är att få en uppfattning om när de finansiella skulderna förfaller till betalning. Tabellen visar de faktiska kassaflöden som kommer att ske under respektive period, baserat på de återstående kontraktuella förfallotiderna. Beloppen som presenteras i förfallotider är odiskonterade kassaflöden. För derivat redovisas kassaflödena brutto, det vill säga både utflöden och inflöden, i syfte att få en bättre förståelse för flödena. För derivat med rörlig ränta har senast kända räntesats använts för approximation av framtida kassaflöden. För beskrivning av likviditetsrisk se not 3 Risker och riskhantering.

NOT 22 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde

I enlighet med upplysningskraven i IFRS 13 ska finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde kategoriseras i tre nivåer utifrån den värderingsteknik som använts. Värdering ska ske enligt den värderingsteknik som är lämplig under omständigheterna och användning av relevant observerbar information ska maximeras så långt det är möjligt. Syftet är att hitta den värderingsteknik som på bästa sätt uppskattar det pris som de finansiella tillgångarna kan säljas eller de finansiella skulderna kan överlåtas till mellan marknadsaktörer under aktuella marknadsförhållanden.

De tre nivåerna av värderingskategorier är:

Nivå 1: Värdering med priser noterade på en aktiv marknad
En värdering till verkligt värde med priser noterade på en aktiv marknad används om noterade priser finns lätt och regelbundet tillgängliga och under förutsättning att dessa priser representerar verkliga och regelbundet förekommande marknadstransaktioner. Exempel på finansiella tillgångar som klassificeras i denna nivå är börsnoterade aktier, statsobligationer och svenska bostadsobligationer.

Priser för dessa finansiella tillgångar erhålls dagligen genom leverantörer av indexpriser som hämtas från respektive börs vilka i förekommande fall omvärderas till dagligt noterade valutakurser (kl. 17.00) från prisleverantören WM Company.

Nivå 2: Värdering med stöd av observerbar information
För de finansiella tillgångar och skulder som saknar priser noterade på en aktiv marknad sker en värdering till verkligt värde baserad på så mycket tillgänglig marknadsinformation som möjligt. Exempel på marknadsinformation som används vid värdering är:

- Marknadsnoteringar av räntesatser, kreditspreadar och valutakurser
- Marknadsinformation om priser på liknande finansiella instrument
- Marknadsinformation om priser på nyligen genomförda transaktioner i samma eller liknande finansiella instrument.

Exempel på finansiella tillgångar och skulder som klassificeras i denna nivå är räntebärande instrument i form av svenska och utländska företagsobligationer, strukturerade obligationer och samtliga OTC-derivat i form av ränteswappar, valutaderivat och kreditderivat.

För räntebärande instrument används dagliga priser från de externa prisleverantörerna Thomson Reuters och Bloombergs. I enlighet med avtal har Alecta möjlighet att erhålla en genomlysning av leverantörens värderingsunderlag för att säkerställa kvaliteten i lämnade priser.

För OTC-derivat fastställs verkligt värde dagligen i Alectas finanssystem i enlighet med marknadspraxis genom en nuvärdesberäkning av respektive derivats framtida kassaflöden i baserat på marknadsnoteringar avseende räntesatser, kreditspreadar och valutakurser.

Nivå 3: Värdering som inte baseras på observerbar information
För de finansiella tillgångar som har värderats till verkligt värde utan tillgång till på marknaden observerbar information klassificeras i nivå 3. Här redovisas även finansiella tillgångar värderade till verkligt värde som kan vara baserade på viss observerbar information men där Alecta saknar möjlighet att genomföra en genomlysning av använd värderingsteknik.

Exempel på finansiella tillgångar i denna nivå är huvudsakligen fastighetsrelaterade investeringar i form av fonder, delägda fastighetsbolag (s.k joint ventures) och utlåning till fastighetsägande bolag. Verkligt värde för dessa tillgångar erhålls från fondförvaltaren eller de fastighetsägande bolagen efter det att underliggande fastigheter blivit föremål för en extern värdering.

Principer för omklassificering mellan nivåer
Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde klassificeras till någon av dessa tre värderingskategorier i samband med förvärvet och behåller därefter normalt sin klassificering tills dessa är avyttrade. Under vissa förutsättningar kan dock en finansiell tillgång omklassificeras till

	Verkligt värde för finansiella instrument 2017-12-31			
Koncernen	Värdering med priser noterade på en aktiv marknad Nivå 1	Värdering med stöd av observerbar information Nivå 2	Värdering som inte baseras på observerbar information Nivå 3	Redovisat värde 2017-12-31
Tillgångar				
Aktier och andelar	360 080	–	15 310	375 390
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	15 359	15 359
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	243 295	156 680	–	399 975
Övriga lån	–	–	2 039	2 039
Derivat	–	6 221	–	6 221
Summa tillgångar	**603 375**	**162 901**	**32 708**	**798 984**
Skulder				
Derivat	–	8 302	–	8 302
Summa skulder	**–**	**8 302**	**–**	**8 302**
Moderbolaget				
Tillgångar				
Aktier och andelar	360 079	–	14 865	374 944
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	13 900	13 900
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	243 295	156 680	–	399 975
Övriga lån	–	–	2 039	2 039
Derivat	–	6 221	–	6 221
Summa tillgångar	**603 374**	**162 901**	**30 804**	**797 079**
Skulder				
Derivat	–	8 302	–	8 302
Summa skulder	**–**	**8 302**	**–**	**8 302**

NOT 22 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde, *forts.*

en annan nivå efter förvärvstidpunkten. Följande principer gäller för sådan omklassificering:

Princip för omklassificering mellan nivå 1 och nivå 2
För omklassificering från nivå 1 till nivå 2 krävs att de finansiella instrumenten inte längre handlas på en aktiv marknad men att de finansiella instrumenten fortfarande kan värderas i enlighet med beskrivningen för nivå 2. På motsvarande sätt kan en omklassificering från nivå 2 till nivå 1 ske om finansiella instrument i nivå 2 blir föremål för notering på en aktiv marknad.

Varken under 2017 eller 2016 har något finansiellt instrument flyttats från nivå 1 till 2 eller från nivå 2 till nivå 1.

Princip för omklassificering mellan nivå 2 och nivå 3
En omklassificering från nivå 2 till nivå 3 blir aktuell om ett finansiellt instrument inte längre kan värderas till verkligt värde baserat på observerbar marknadsinformation. På motsvarande sätt kan finansiella instrument i nivå 3 bli föremål för flytt till nivå 2 om observerbar marknadsinformation blir tillgänglig och en extern prisleverantör kan utföra en värdering till verkligt värde baserat på denna information.

Under 2017 har inget finansiellt instrument flyttats från nivå 2 till nivå 3 eller från nivå 3 till nivå 2. Under 2016 skedde en flytt av en obligation från nivå 3 till nivå 2 med anledning av att observerbar information blev tillgänglig. Däremot skedde ingen flytt från nivå 2 till nivå 3.

Princip för omklassificering mellan nivå 1 och 3
En omklassificering från nivå 1 till nivå 3 sker om ett finansiellt instrument avnoteras från en aktiv marknad och det saknas tillräcklig marknadsinformation som möjliggör en värdering i nivå 2. På motsvarande sätt kan en omklassificering från nivå 3 till nivå 1 ske om finansiella instrument i nivå 3 blir föremål för notering på en aktiv marknad.

Under 2017 och 2016 har inget finansiellt instrument flyttats från nivå 1 till nivå 3 eller från nivå 3 till nivå 1.

Känslighetsanalys avseende finansiella instrument i nivå 3
Enligt IFRS 13 ska även en känslighetsanalys presenteras för de finansiella instrument som är värderade till verkligt värde enligt nivå 3. Känslighetsanalysen ska innehålla en förklarande beskrivning av hur känslig värderingen är för förändringar i den information som inte är observerbar.

Tillgångarna i nivå 3 består huvudsakligen av finansiella instrument med fastigheter som underliggande tillgång men också till en mindre del av onoterade riskkapitalinvesteringar.

Då vi för dessa finansiella instrument saknar möjlighet till en genomlysning av vilken ej observerbar information som externa prisleverantörer, fondförvaltare eller fastighetsbolag har använt i sin värdering till verkligt värde så är en känslighetsanalys förenad med viss osäkerhet. För fastighetsrelaterade investeringar är det dock rimligt att anta att dessa påverkas av ungefär samma värdepåverkande faktorer som direktägda fastigheter, vilket är förändringar i driftsnetto och avkastningskrav, medan riskkapitalinvesteringarna främst påverkas av aktiemarknadsrisk.

Känslighetsanalys aktier och andelar, joint ventures och övriga lån
Verkligt värde för dessa nivå 3-tillgångar uppgår till 32 709 miljoner kronor varav fastighetsrelaterade tillgångar uppgår till 28 791 miljoner kronor och onoterade riskkapitalinvesteringar till 3 918 miljoner kronor. En känslighetsanalys med antagen förändring av avkastningskravet om 0,5 procentenheter eller en förändring av driftnetto om 10 procent för fastighetsrelaterade investeringar skulle påverka verkligt värde med 2 879 miljoner kronor respektive 3 031 miljoner kronor medan en aktiekursförändring med 10 procent för onoterade riskkapitalinvesteringar skulle påverka verkligt värde med cirka 392 miljoner kronor.

	Verkligt värde för finansiella instrument 2016-12-31			
Koncernen	Värdering med priser noterade på en aktiv marknad Nivå 1	Värdering med stöd av observerbar information Nivå 2	Värdering som inte baseras på observerbar information Nivå 3	Redovisat värde 2016-12-31
Tillgångar				
Aktier och andelar	337 401	–	8 770	346 171
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	6 045	6 045
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	204 770	167 558	–	372 328
Övriga lån	–	–	2 161	2 161
Derivat	–	7 944	–	7 944
Summa tillgångar	**542 171**	**175 502**	**16 976**	**734 649**
Skulder				
Derivat	–	8 552	–	8 552
Summa skulder	**–**	**8 552**	**–**	**8 552**
Moderbolaget				
Tillgångar				
Aktier och andelar	337 401	–	8 308	345 709
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	–	–	4 825	4 825
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	204 770	167 558	–	372 328
Lån med säkerhet i fast egendom	–	–	–	–
Övriga lån	–	–	2 161	2 161
Derivat	–	7 944	–	7 944
Summa tillgångar	**542 171**	**175 502**	**15 294**	**732 967**
Skulder				
Derivat	–	8 552	–	8 552
Summa skulder	**–**	**8 552**	**–**	**8 552**

NOT 23 Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserade på nivå 3 [1)]

	Verkligt värde vid utgången av 2017				
Koncernen	Aktier och andelar	Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga lån	Summa
Ingående balans 2017	8 770	6 045	–	2 161	16 976
Köp	5 598	8 542	–	–	14 140
Försäljning	–689	–77	–	–201	–967
Vinster och förluster					
Realiserade vinster/förluster sålt hela innehavet	*–53*	*1*	–	*68*	*16*
Realiserade vinster/förluster sålt en del av innehavet	*41*	–	–	–	*41*
Orealiserade vinster/förluster	*1 965*	*929*	–	*9*	*2 903*
Orealiserade valutaeffekter	*–322*	*–81*	–	*2*	*–401*
Flytt från nivå 3	–	–	–	–	–
Flytt till nivå 3	–	–	–	–	–
Utgående balans 2017	**15 310**	**15 359**	**–**	**2 039**	**32 708**
Summa orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen för finansiella instrument som innehas vid utgången av perioden	1 590	848	–	89	2 527
Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden	1 631	849	–	79	2 559
Moderbolaget					
Ingående balans 2017	8 309	4 825	–	2 161	15 295
Köp	5 571	8 227	–	–	13 798
Försäljning	–686	–77	–	–201	–964
Vinster och förluster					
Realiserade vinster/förluster sålt hela innehavet	*–53*	*1*	–	*68*	*16*
Realiserade vinster/förluster sålt en del av innehavet	*41*	–	–	–	*41*
Orealiserade vinster/förluster	*1 973*	*924*	–	*9*	*2 906*
Orealiserade valutaeffekter	*–290*	–	–	*2*	*–288*
Flytt från nivå 3	–	–	–	–	–
Flytt till nivå 3	–	–	–	–	–
Utgående balans 2017	**14 865**	**13 900**	**–**	**2 039**	**30 804**
Summa orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen för finansiella instrument som innehas vid utgången av perioden	1 630	924	–	89	2 643
Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden	1 671	925	–	79	2 675

[1)] Definition av nivå 3 framgår av not 22 Värderingskategorier.

NOT 23 Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserade på nivå 3[1], *forts.*

	Verkligt värde vid utgången av 2016				
Koncernen	Aktier och andelar	Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Övriga lån	Summa
Ingående balans 2016	7 863	4 058	1 210	1 880	15 011
Köp	1 387	2 020	–	249	3 656
Försäljning	–157	–1 025	–	–39	–1 221
Vinster och förluster					
Realiserade vinster/förluster sålt hela innehavet	*–407*	–	–	–	*–407*
Realiserade vinster/förluster sålt en del av innehavet	–	*82*	–	*1*	*83*
Orealiserade vinster/förluster	*289*	*900*	–	*137*	*1 326*
Orealiserade valutaeffekter	*–205*	*10*	–	*–67*	*–262*
Flytt från nivå 3	–	–	–1 210	–	–1 210
Flytt till nivå 3	–	–	–	–	–
Utgående balans 2016	**8 770**	**6 045**	**–**	**2 161**	**16 976**
Summa orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen för finansiella instrument som innehas vid utgången av perioden	–222	992	–	71	841
Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden	–323	992	–	71	740

Moderbolaget					
Ingående balans 2016	7 525	2 292	1 210	1 880	12 907
Köp	1 370	1 671	–	249	3 290
Försäljning	–157	–	–	–39	–196
Vinster och förluster					
Realiserade vinster/förluster sålt hela innehavet	*–407*	–	–	–	*–407*
Realiserade vinster/förluster sålt en del av innehavet	–	–	–	*1*	*1*
Orealiserade vinster/förluster	*204*	*862*	–	*137*	*1 203*
Orealiserade valutaeffekter	*–227*	–	–	*–67*	*–294*
Flytt från nivå 3	–	–	–1 210	–	–1 210
Flytt till nivå 3	–	–	–	–	–
Utgående balans 2016	**8 308**	**4 825**	**–**	**2 161**	**15 294**
Summa orealiserade vinster och förluster redovisade i resultaträkningen för finansiella instrument som innehas vid utgången av perioden	–329	862	–	71	604
Vinster och förluster redovisade som kapitalavkastning under perioden	–430	862	–	71	503

[1] Definition av nivå 3 framgår av not 22 Värderingskategorier.

NOT 24 Aktier och andelar

	2017		2016	
Koncernen	Verkligt värde	Anskaff-ningsvärde	Verkligt värde	Anskaff-ningsvärde
Svenska noterade aktier	158 938	99 486	146 898	91 464
Svenska onoterade aktier	166	1	486	260
Utländska noterade aktier	201 141	152 935	190 502	165 506
Utländska onoterade aktier	15 145	10 572	8 285	5 738
Summa	**375 390**	**262 994**	**346 171**	**262 968**
Moderbolaget				
Svenska noterade aktier	158 938	99 486	146 898	91 464
Svenska onoterade aktier	166	1	486	260
Utländska noterade aktier	201 141	152 935	190 502	165 506
Utländska onoterade aktier	14 699	10 276	7 824	5 434
Summa	**374 944**	**262 698**	**345 710**	**262 664**

En förteckning över samtliga aktier finns på alecta.se.

Redovisningsprincip

Aktier och andelar värderas till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället. Värderingsteknik för aktier och andelar beskrivs i not 22. Ackumulerade värdeförändringar för aktier utgörs av skillnaden mellan anskaffningsvärdet och verkligt värde. Utdelningar redovisas som erhållna utdelningar i posten Kapitalavkastning, intäkter.

NOT 25 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2017		2016	
Koncernen och moderbolaget	Verkligt värde	Upplupet anskaff-ningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaff-ningsvärde
Svenska staten	60 079	55 712	58 962	53 356
Svenska bostadsinstitut	97 679	97 189	74 638	74 119
Övriga svenska emittenter	55 577	54 309	54 566	53 091
Utländska stater	115 541	106 899	99 084	89 287
Övriga utländska emittenter	71 099	70 157	85 078	83 066
Summa	**399 975**	**384 266**	**372 328**	**352 919**

Verkligt värde för räntebärande värdepapper överstiger respektive understiger det belopp som ska infrias på förfallodagen med 24 854 (29 646) respektive 428 (460) miljoner kronor. Under posterna Svenska staten och Utländska stater redovisas även statsgaranterade innehav.

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Räntebindningstider		
0–1 år	136 383	119 239
>1–5 år	135 375	123 140
>5–10 år	72 126	88 760
>10 år	56 091	41 188
Summa	**399 975**	**372 327**

Redovisningsprincip

Obligationer och andra räntebärande papper värderas till verkligt värde via resultaträkningen vid första redovisningstillfället. Värderingsteknik för obligationer och andra räntebärande värdepapper beskrivs i not 22. Ackumulerade värdeförändringar för räntebärande instrument utgörs av skillnaden mellan upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde. Med upplupet anskaffningsvärde avses det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av framtida betalningar. Anskaffningsräntan är den ränta som periodiseras över det finansiella instrumentets löptid. Därmed beaktas eventuella över- och underkurser vid förvärvet som periodiserats över instrumentets återstående löptid. Periodisering av över- och underkurser, upplupna ränteintäkter samt erhållna kupongbetalningar redovisas som ränteintäkter i posten Kapitalavkastning, intäkter.

NOT 26 Övriga lån

Koncernen och moderbolaget	2017 Verkligt värde	2017 Anskaffningsvärde	2016 Verkligt värde	2016 Anskaffningsvärde
Övriga lån	2 097	1 654	2 284	1 849
Summa	**2 097**	**1 654**	**2 284**	**1 849**

Redovisningsprincip

Alectas övriga lån består i huvudsak av fastighetsrelaterade vinstandelslån. Vinstandelslånen klassificeras som finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde via resultaträkningen.

NOT 27 Derivat

Koncernen och moderbolaget	2017 Verkligt värde Nominellt värde	2017 Verkligt värde Tillgångar	2017 Verkligt värde Skulder	2016 Verkligt värde Nominellt värde	2016 Verkligt värde Tillgångar	2016 Verkligt värde Skulder
Aktierelaterade instrument	**–15 189**	**–**	**–**	**–5 512**	**–**	**–**
Terminer	*–15 189*	*–*	*–*	*–5 512*	*–*	*–*
Ränterelaterade instrument	**166 606**	**4 396**	**4 960**	**168 603**	**5 217**	**5 485**
Swappar	*148 979*	*4 396*	*4 960*	*173 861*	*5 217*	*5 483*
Terminer	*17 627*	*–*	*–*	*–6 599*	*–*	*–*
CDS	*–*	*–*	*–*	*1 341*	*–*	*2*
Valutarelaterade instrument	**206 723**	**1 825**	**3 342**	**204 958**	**2 727**	**3 067**
Terminer/ swappar	*206 723*	*1 825*	*3 342*	*204 958*	*2 727*	*3 067*
Summa	**358 140**	**6 221**	**8 302**	**368 049**	**7 944**	**8 552**

Hantering av säkerheter för derivat beskrivs i not 28 Finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal.

För en beskrivning av användning av derivat, se avsnitt Marknadsrisk i not 3 Risker och riskhantering.

Redovisningsprincip

Ett derivat är ett finansiellt instrument vars värde beror på prisutvecklingen på ett annat, underliggande, instrument. Alecta använder sig av derivat för att effektivisera förvaltningen och för att reducera finansiella risker. Derivat kategoriseras som att de innehas för handel och tas upp i balansräkningen till verkliga värden och värdeförändringar redovisas över resultaträkningen. Derivatkontrakt med positiva verkliga värden redovisas som finansiella placeringstillgångar medan derivatkontrakt med negativa verkliga värden redovisas som skuld i balansräkningen. I resultaträkningen återfinns derivat tillsammans med underliggande instrument och nettoresultatet redovisas i not 20. Alecta tillämpar inte säkringsredovisning.

NOT 28 Finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal

Koncernen och moderbolaget 2017–12–31	Redovisade finansiella tillgångar i balansräkningen	*varav belopp som inte kvittas men som omfattas av bindande ramavtal om nettning eller liknande avtal vid obestånd*	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontanta säkerheter	Nettobelopp [3]
Tillgångar					
Derivat [4]	8 611	–7 791	–	–1 443	0
Utlåning av värdepapper [1]	2 322	–	–2 369	–	0

	Redovisade finansiella skulder i balansräkningen	*varav belopp som inte kvittats men som omfattas av bindande ramavtal om nettning eller liknande avtal vid obestånd*	Lämnade finansiella säkerheter [2]	Lämnade kontanta säkerheter	Nettobelopp [3]
Skulder					
Derivat [4]	10 775	–7 791	–4 885	–262	0

Koncernen och moderbolaget 2016–12–31	Redovisade finansiella tillgångar i balansräkningen	*varav belopp som inte kvittas men som omfattas av bindande ramavtal om nettning eller liknande avtal vid obestånd*	Erhållna finansiella säkerheter	Erhållna kontanta säkerheter	Nettobelopp [3]
Tillgångar					
Derivat [4]	10 189	–8 597 [5]	–245	–2 661	0 [5]
Utlåning av värdepapper [1]	–	–	–	–	–

	Redovisade finansiella skulder i balansräkningen	*varav belopp som inte kvittats men som omfattas av bindande ramavtal om nettning eller liknande avtal vid obestånd*	Lämnade finansiella säkerheter [2]	Lämnade kontanta säkerheter	Nettobelopp [3]
Skulder					
Derivat [4]	10 667 [5]	–8 597 [5]	–1 434	–2 225	0

[1] Utlåning av räntebärande värdepapper beskrivs i not 45 överföring av finansiella tillgångar.
[2] Lämnade säkerheter redovisas även i not 44 Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter.
[3] I enlighet med IFRS 7 kan nettobeloppet aldrig bli lägre än 0.
[4] Upplupna ränteintäkter på 2 390 miljoner kronor (2 245) och upplupna räntekostnader på 2 473 miljoner kronor (2 115) ingår i beloppen.
[5] Justering har skett jämfört med årsredovisningen 2016.

Upplysning om finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal

Syftet med noten är att upplysa om Alectas möjlighet att nettoredovisa (kvitta) tillgångar och skulder vid en obeståndssituation hos endera parten samt upplysa om de säkerheter som utväxlats för den nettotillgång/skuld som kvarstår mellan parterna efter nettoredovisning.

Derivat och utlånade räntebärande värdepapper redovisas brutto i balansräkningen. För dessa finansiella instrument finns bindande avtal om nettning i händelse av obestånd hos endera part. Samtliga värden i tabellen ovan är redovisade till verkligt värde.

Derivat

Per den 31 december fanns derivatkontrakt med ett positivt värde om 8 611 miljoner kronor och derivatkontrakt med negativt värde om 10 775 miljoner kronor. Alla Alectas derivatkontrakt omfattas av ISDA-avtal vilket innebär en legal rätt att nettoredovisa derivatkontrakten om en obeståndssituation skulle uppstå. Har en obeståndssituation inte uppkommit sker ingen nettoredovisning.

Förutom rätt till nettoredovisning finns CSA-avtal som reglerar daglig utväxling av säkerheter under derivatkontraktens löptid. För de motparter där summan av samtliga derivatkontrakt är positiv erhåller Alecta motsvarande säkerhet och i de fall summan av samtliga derivatkontrakt är negativ ställer Alecta motsvarande säkerhet. I enlighet med dessa CSA-avtal har Alecta erhållit 1 443 miljoner kronor i kontanter där summan av samtliga derivatkontrakt är positiv. Alecta har på motsvarande sätt ställt 4 885 miljoner kronor i räntebärande värdepapper i form av svenska bostadsobligationer samt franska och amerikanska statsobligationer och 262 miljoner kronor i kontanter där summan av samtliga derivatkontrakt är negativ.

NOT 29 Fordringar avseende direkt försäkring

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Fordringar hos försäkringstagare	1 747	1 599
Summa	**1 747**	**1 599**

Avser huvudsakligen fordran på Collectum som hanterar Alectas kundfordringar mot försäkringskunder i den förmånsbestämda planen.

Redovisningsprincip

Fordringar avseende direkt försäkring redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

NOT 30 Övriga fordringar

Koncernen	2017	2016
Likvidfordringar vid försäljning av placeringstillgångar	1 067	438
Beslutad aktieutdelning	48	58
Mervärdesskatt	42	18
Fordran PRI Pensionsgaranti	185	178
Ställda säkerheter för derivat [1]	262	2 225
Övrigt	134	1 234
Summa [3]	**1 738**	**4 151**
Moderbolaget		
Likvidfordringar vid försäljning av placeringstillgångar	1 067	438
Skatt i Sverige	54	727
Skatt i utlandet	916	831
Uppskjuten skatt [2]	5 363	3 502
Beslutad aktieutdelning	48	58
Mervärdesskatt	1	0
Fordran på dotterbolag	982	907
Fordran PRI Pensionsgaranti	185	178
Ställda säkerheter för derivat [1]	262	2 225
Övrigt	81	1 164
Summa	**8 959**	**10 030**

[1] Se även not 28.
[2] Se även not 12.
[3] Justering jämfört med årsredovisningen 2016 genom omklassificering av Skatt i utlandet från Övriga fordringar till Aktuell skatt.

Redovisningsprincip

Övriga fordringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

NOT 31 Upplupna ränte- och hyresintäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna ränteintäkter	8 173	7 124	8 173	7 124
Summa	**8 173**	**7 124**	**8 173**	**7 124**

Redovisningsprincip

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avser utgifter för kommande räkenskapsår och intäkter som har intjänats under räkenskapsåret men inte erhållits eller fakturerats på balansdagen. Alectas förutbetalda kostnader och upplupna intäkter avser till största delen ej förfallna ränteintäkter på placeringstillgångar.

NOT 32 Eget kapital exklusive garantifond

Koncernen	Omräknings-reserv	Diskretionära delar [1]	Särskilda värde-säkringsmedel [2]	Balanserade vinst-medel inklusive årets resultat	Totalt
Ingående balans 2016	**1 653**	**60 943**	**10 559**	**227 612**	**300 767**
Årets resultat				13 428	13 428
Fördelad återbäring					
Förmånsbestämd	–	*6 758*	–	*–6 758*	–
Premiebestämd	–	*8 199*	–	*–8 199*	–
Tilldelad återbäring					
Pensionstillägg förmånsbestämd	–	*–2 213*	–	–	*–2 213*
Tilläggsbelopp premiebestämd	–	*–95*	–	–	*–95*
Fribrevsuppräkning förmånsbestämd	–	*–3*	–	–	*–3*
Premiereduktion	–	*–3 635*	–	–	*–3 635*
Kollektiv riskpremie [4]	–	–	–109	–	–109
Avkastning garantifond föregående år [3]	–	–	–	*–107*	*–107*
Avkastning garantifond innevarande år [3]	–	–	–	–95	–95
Övriga förändringar					
Avgifter	–	–	*10*	*–10*	–
Ränta	–	*244*	*–22*	*–222*	–
Effekt av förändring i marknadsränta	–	*577*	–	*–577*	–
Periodens valutakursförändring	*1 304*	–	–	–	*1 304*
Ackumulerade kursdifferenser omklassificerade till resultatet	*–1 470*	–	–	–	*–1 470*
Övrigt [5]	–	80	7	–73	14
Utgående balans 2016	**1 487**	**70 855**	**10 445**	**224 999**	**307 786**
Ingående balans 2017	**1 487**	**70 855**	**10 445**	**224 999**	**307 786**
Årets resultat				57 255	57 255
Fördelad återbäring					
Förmånsbestämd		*13 957*		*–13 957*	–
Premiebestämd		*12 311*		*–12 311*	–
Tilldelad återbäring					
Pensionstillägg förmånsbestämd		*–2 156*			*–2 156*
Tilläggsbelopp premiebestämd		*–117*			*–117*
Fribrevsuppräkning förmånsbestämd		*–1 267*		*–220*	*–1 487*
Premiereduktion		*–4 131*			*–4 131*
Kollektiv riskpremie [4]			–112		–112
Övriga förändringar					
Avgifter			*15*	*–15*	–
Ränta		*251*	*–51*	*–200*	–
Effekt av förändring i marknadsränta		*–106*		*106*	–
Periodens valutakursförändring	*–179*				*–179*
Ackumulerade kursdifferenser omklassificerade till resultatet	*–1 179*				*–1 179*
Övrigt [5]		–209	1	130	–78
Utgående balans 2017	**129**	**89 388**	**10 298**	**255 787**	**355 602**

[1] Medel som beroende på olika beslut har fördelats på Alectas försäkrade och försäkringstagare. De är en del av Alectas riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelas. Formellt sett kan Alecta återta medlen. Av 89 388 miljoner kronor (70 855) är 1 468 miljoner kronor (1 468) medel avsedda för kostnadstäckning av åtgärder inom ITP-planen, där kollektivavtalsparterna har givits rätt att anvisa användning. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag.

[2] Medel som tillförts Alecta för användning till värdesäkring av utgående pensioner eller annat pensionsfrämjande ändamål, alternativt till avsättning till stiftelse med ändamål att värdesäkra pensioner. Överstyrelsen beslutar om användning av medlen.

[3] Överföring av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut av överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016. Se not 35.

[4] Premien för premiebefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.

[5] Posten består av förräntning, arvsvinster och beståndsförändringar.

NOT 32 Eget kapital exklusive garantifond, *forts.*

Redovisningsprincip

Omräkningsreserv

Omräkning av utländska dotterföretags balansräkning sker till balansdagens valutakurser och omräkning av utländska dotterföretags resultaträkningar görs till genomsnittskurs. Valutakursdifferenser som uppstår vid valutaomräkning redovisas i Övrigt totalresultat och överförs till koncernens omräkningsreserv. Valutor som omräknats är amerikanska dollar, engelska pund och euro.

Diskretionära delar

De diskretionära delarna i eget kapital består av preliminärt fördelad återbäring till försäkringstagarna och de försäkrade. I fördelad återbäring till de försäkrade ingår pensionstillägg och fribrevsuppräkning för förmånsbestämda pensionsprodukter samt preliminärt fördelad återbäring för premiebestämd försäkring. Fördelad återbäring till försäkringstagarna utgörs av premiereduktion för riskförsäkringar. I fördelad återbäring till försäkringstagarna och de försäkrade ingår också medel avsedda för kostnadstäckning av åtgärder inom ITP-planen, där kollektivavtalsparterna givits rätt att anvisa användning. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag. Fördelning av överskott är reglerad i bolagets konsolideringspolicy i de försäkringstekniska riktlinjerna. Då överskottet är preliminärt och inte garanterat, betraktas detta som riskkapital och ingår i bolagets konsolideringsfond. Överskottet tilldelas i samband med utbetalning enligt de interna regelverk som finns och redovisas direkt mot eget kapital.

Särskilda värdesäkringsmedel

Särskilda värdesäkringsmedel är medel som tillförts Alecta för användning till värdesäkring av utgående pensioner respektive till annat pensionsfrämjande ändamål, alternativt till avsättning till stiftelse med ändamål att värdesäkra pensioner. Överstyrelsen beslutar om användningen av medlen för dessa ändamål. Särskilda värdesäkringsmedel inräknas inte i det kollektiva konsolideringskapitalet. Förändringsposterna redovisas direkt mot eget kapital.

Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat

I posten ingår kollektiv konsolidering samt årets resultat. I kollektiv konsolidering redovisas övrigt riskkapital, som inte är fördelat.

NOT 33 Konsolideringsfond

Moderbolaget	Kollektiv konsolidering	Diskretionära delar Fördelad återbäring till försäkrade och försäkringstagare [1]	Andra reserver Särskilda värdesäkringsmedel [2]	Totalt
Ingående balans 2016	**170 419**	**60 943**	**10 560**	**241 922**
Föregående års vinstdisposition	51 074	–	–	51 074
Fördelad återbäring				
Förmånsbestämd	*–6 758*	*6 758*	–	–
Premiebestämd	*–8 199*	*8 199*	–	–
Tilldelad återbäring				
Pensionstillägg förmånsbestämd	–	*–2 213*	–	*–2 213*
Tilläggsbelopp premiebestämd	–	*–95*	–	*–95*
Fribrevsuppräkning förmånsbestämd	–	*–3*	–	*–3*
Premiereduktion	–	*–3 635*	–	*–3 635*
Avkastning på garantifonden föregående år [3]	–107	–	–	–107
Avkastning på garantifonden innevarande år [3]	*–95*	–	–	*–95*
Avgifter	–10	–	10	–
Ränta	–222	244	–22	–
Kollektiv riskpremie [4]	–	–	–109	–109
Effekt av förändring i marknadsränta	–577	577	–	–
Övriga förändringar [5]	–72	80	6	14
Utgående balans 2016	**205 453**	**70 855**	**10 445**	**286 753**
Ingående balans 2017	**205 453**	**70 855**	**10 445**	**286 753**
Föregående års vinstdisposition	15 908	–	–	15 908
Fördelad återbäring				
Förmånsbestämd	*–13 957*	*13 957*	–	–
Premiebestämd	*–12 311*	*12 311*	–	–
Tilldelad återbäring				
Pensionstillägg förmånsbestämd	–	*–2 156*	–	*–2 156*
Tilläggsbelopp premiebestämd	–	*–117*	–	*–117*
Fribrevsuppräkning förmånsbestämd	*–220*	*–1 267*	–	*–1 487*
Premiereduktion	–	*–4 131*	–	*–4131*
Avkastning på garantifonden föregående år [3]	–	–	–	–
Avkastning på garantifonden innevarande år [3]	–	–	–	–
Avgifter	–15	–	*15*	–
Ränta	–200	251	–51	–
Kollektiv riskpremie [4]	–	–	–112	–112
Effekt av förändring i marknadsränta	106	–106	–	–
Övriga förändringar [5]	130	–209	1	–78
Utgående balans 2017	**194 894**	**89 388**	**10 298**	**294 580**

[1] Medel som beroende på olika beslut har fördelats på Alectas försäkrade och försäkringstagare. De är en del av Alectas riskkapital och blir inte garanterade förrän de tilldelas. Formellt sett kan Alecta återta medlen. Av 89 388 miljoner kronor (70 855) är 1 468 miljoner kronor (1 468) medel avsedda för kostnadstäckning av åtgärder inom ITP-planen, där kollektivavtalsparterna har givits rätt att anvisa användning. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag.

[2] Medel som tillförts Alecta för användning till värdesäkring av utgående pensioner eller annat pensionsfrämjande ändamål, alternativt till avsättning till stiftelse med ändamål att värdesäkra pensioner. Överstyrelsen beslutar om användning av medlen.

[3] Överföring av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut av överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016. Se not 35.

[4] Premien för premiebefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.

[5] Posten består av förräntning, arvsvinster och beståndsförändringar.

Redovisningsprincip

Konsolideringsfond

Livförsäkringsbolag som inte får dela ut vinst ska ha en konsolideringsfond för avsättning av belopp som får användas till förlusttäckning. Om bolagsordningen så anger får fonden även användas för annat ändamål. Konsolideringsfonden ingår i eget kapital och består av kollektiv konsolidering, diskretionära delar och andra reserver.

NOT 34 Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår överstyrelsen att 2017 års vinst för moderbolaget om 55 340 835 771 kronor kronor överförs till konsolideringsfonden. Styrelsen och verkställande direktören föreslår överstyrelsen att godkänna de av styrelsen fattade besluten om återbäring som framgår av avsnittet Överskottsfördelning i förvaltningsberättelsen, sidorna 35–36.

Se även Förslag till vinstdisposition i förvaltningsberättelsen på sidan 36.

NOT 35 Garantifond

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Ingående balans	–	1 867
Avkastning för föregående år [1]	–	107
Avkastning aktuellt år [1]	–	94
Informationsmedel	–	–105
Kollektivavtalsgarantin	–	–8
Överföring till Garantistiftelsen	–	–1 955
Utgående balans	**–**	**–**

[1] Avkastning efter avdrag för faktisk kapitalförvaltningskostnad och skatt. Överföringen av avkastning mellan konsolideringsfonden och garantifonden har fram till för räkenskapsåret 2015 gjorts påföljande år efter beslut i överstyrelsen. Avkastningen för 2016 tillgodoräknades garantifonden i samband med dess upplösning den 12 december 2016.

Garantifonden upplöstes den 12 december 2016. Medlen överfördes till en fristående stiftelse, Garantistiftelsen, med samma ändamål som garantifonden.

NOT 36 Livförsäkringsavsättning

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Ingående balans	**449 546**	**413 563**
Årets förändring	28 652	25 504
Premier	*32 287*	*28 679*
Utbetalningar	*–16 652*	*–16 048*
Förräntning	*14 064*	*13 563*
Frigjorda driftskostnader	*–638*	*–681*
Avkastningsskatt	*–542*	*–414*
Dödlighetsresultat	*48*	*–106*
Övrig förändring	*85*	*511*
Ändrat ränteantagande	–2 409	20 560
Differens mellan premie- och FTA-antaganden	–13 364	–8 726
Ändrat driftskostnadsantagande	722	–
Ändrat antagande för flytt	–	160
Ändrat antagande för omdisponering	–2 074	2 009
Ändrade familjepensionsantaganden	499	–3 524
Utgående balans	**461 572**	**449 546**

Följande beräkningsantaganden har använts vid beräkning av livförsäkringsavsättning per den 31 december 2017:

- Ränteantagande: Den genomsnittliga räntefoten är 2,27 procent (2,24) per 31 december 2017. Hur räntan fastställs beskrivs i not 3.
- Dödlighetsantagande: Generationsdödlighet tillämpas. Det antas att en 65-årig man respektive kvinna som är född på 1950-talet lever i ytterligare 22,2 (22,2) respektive 23,9 år (23,9).
- Familjepensionsantagande: Könsberoende antaganden om familjesammansättning tillämpas.
- Driftskostnadsantagande: Framtida driftskostnader är beaktade som nuvärdet av framtida förväntade kostnader inklusive kostnadsökningar till följd av inflation. Driftskostnadsuttag sker även i samband med premiebetalning.
- Avdrag för avkastningsskatt: Framtida avkastningsskatt är beaktad som nuvärdet av den avkastningsskatt som Alecta förväntas betala på tillgångar motsvarande nuvärdet av garanterade åtaganden.

Räntekänslighet

- För långa löptider tillämpas en fast terminsränta, vilket gör att den genomsnittliga räntefoten inte rör sig lika kraftigt som de långa marknadsräntorna. Om marknadsräntorna sjunker med 1 procentenhet så sjunker den genomsnittliga räntefoten med 0,6 procentenheter vilket ökar livförsäkringsavsättningen med 47,5 miljarder kronor.

FÖRVÄNTAT DISKONTERAT NETTOKASSAUTFLÖDE FÖR ÅLDERSPENSION, FAMILJEPENSION OCH URSPRUNGLIG ITPK

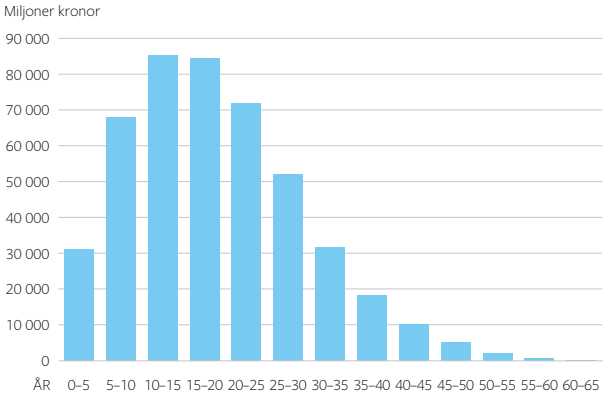

Redovisningsprincip

Livförsäkringsavsättning

Livförsäkringsavsättning beräknas som kapitalvärdet av förväntade framtida garanterade pensionsutbetalningar, driftskostnader, avkastningsskatt och avtalade framtida premier.

Förändring i livförsäkringsavsättning

Förändring i livförsäkringsavsättning speglas av faktiska händelser under perioden i form av premieinbetalningar och utbetalningar i samband med försäkringsfall. Livförsäkringsavsättningar förändras även av periodens förräntning, antagna driftskostnader, dödlighetsresultat samt resultatet av utnyttjad flytträtt och fribrevsläggning. Utöver detta påverkas livförsäkringsavsättningar av eventuella justeringar i beräkningsmetod och antaganden. Exempel på antaganden som används vid beräkning av livförsäkringsavsättningar är diskonteringsränta, dödlighet och driftskostnad. Förändring i avsättningarna redovisas som en resultatpost i resultaträkningen.

NOT 37 Avsättning för oreglerade skador

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Ingående balans	**16 727**	**14 314**
Årets förändring	608	2 150
Avsättning för nya skador	*5 899*	*5 865*
Avvecklingsresultat	*–2 608*	*–1 198*
Utbetalningar	*–2 865*	*–2 752*
Förräntning	*186*	*154*
Frigjorda driftskostnader	*–57*	*–72*
Övrig förändring	*53*	*153*
Ändrat ränteantagande	–93	368
Ändrat driftskostnadsantagande	–	–105
Utgående balans	**17 242**	**16 727**

Följande beräkningsantaganden har per den 31 december 2017 använts vid beräkning av avsättning avseende pågående ersättningsfall med sjukpension och premiebefrielse, vilka utgör den dominerande delen av avsättningen:

- Ränteantagande: Räntefoten är 1,09 procent (1,00) per 31 december 2017. Hur räntan fastställs beskrivs i not 3.
- Sjuklighetsantagande: Antaganden om sannolikheten för att kvarstå som sjuk vid en given tidpunkt samt om förändringar i förmånsnivåer och arbetsoförmågegrad.
- Driftskostnadsantagande: Framtida driftskostnader är beaktade genom ett tillägg på förväntade pensionsutbetalningar. Driftskostnadsuttag sker även i samband med premieinbetalning.
- Värdesäkring: Det antas att förmåner som är kopplade till utvecklingen av pris- respektive inkomstbasbeloppet (garanterad värdesäkring) ökar med 2 respektive 3 procent per år.

Räntekänslighet

- Om marknadsräntorna sjunker med 1 procentenhet ökar avsättningen med 0,7 miljarder kronor.

FÖRVÄNTAT DISKONTERAT NETTOKASSAUTFLÖDE FÖR SJUK- OCH PREMIEBEFRIELSEFÖRSÄKRINGAR

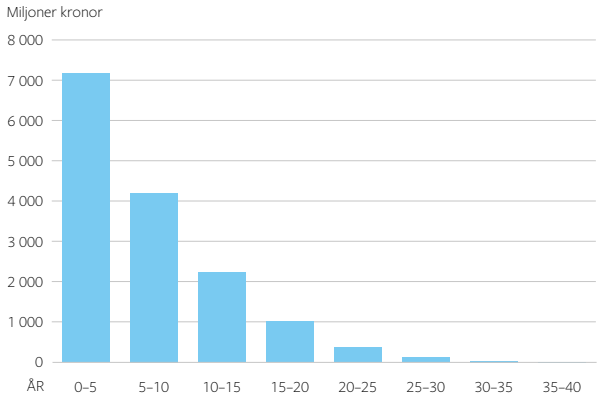

Redovisningsprincip

Avsättning för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador ska täcka framtida kostnader för försäkringsersättningar som uppstår vid arbetsoförmåga. Den försäkringstekniska avsättningen fastställs när rätt till ersättning uppstår. En del av avsättningen för oreglerade skador avser inträffade men inte rapporterade skador och grundar sig uteslutande på bolagets erfarenheter av eftersläpning i rapporteringen av sjukfall. Eftersläpningen i rapporteringen av sjukfall är vanligen begränsad till ett års tid.

Förändring i avsättning för oreglerade skador

Beräkningen av avsättning för oreglerade skador baseras på Alectas försäkringsbestånd och försäkringstekniska antaganden enligt Alectas försäkringstekniska beräkningsunderlag. Förändringar i beståndet eller i antagandena leder till en förändring av avsättningen för oreglerade skador. Denna förändring redovisas som en resultatpost i resultaträkningen.

NOT 38 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Avsättning för pensioner	4	9	4	8
	4	**9**	**4**	**8**

Avsättningen är till största delen hänförlig till medarbetare som är födda 1955 eller tidigare, vilka enligt FTP-avtalet har möjlighet att gå i pension på eget initiativ från och med 62 års ålder. Se not 1 och not 48.

Redovisningsprincip

Samtliga pensionsplaner inom koncernen redovisas som premiebestämda. FTP-avtalet ger medarbetare födda 1955 eller tidigare möjligheten att gå i pension på eget initiativ från och med månaden efter det att de fyllt 62 år. I de fall möjligheten utnyttjas betalar Alecta en engångspremie för att täcka den tillkommande pensionsförmånen. En ofonderad avsättning görs med 100 procent av den förväntade premien för de anställda som har meddelat Alecta sin avsikt att utnyttja möjligheten. För övriga anställda som har möjlighet till tidigare pensionering görs en ofonderad avsättning med antagandena att förmånen tjänas in linjärt till 62 års ålder och att 60 procent (60) kommer att utnyttja möjligheten.

NOT 39 Övriga avsättningar

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Värdesäkring för pensioner för tidigare anställda	18	15	18	15
Avsättningar fastighet	11	7	5	7
	29	**22**	**23**	**22**

Redovisningsprincip

En avsättning är en skuld som är oviss vad gäller förfallotid och/eller belopp. En avsättning redovisas i balansräkningen när det uppstår en befintlig förpliktelse som följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt att en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras. En förpliktelse kan vara både formell och informell. Om dessa villkor inte är uppfyllda redovisas ingen avsättning i balansräkningen, i stället uppstår en eventualförpliktelse om kriterierna är uppfyllda för en eventualförpliktelse. Avsättningar omprövas vid varje bokslutstillfälle. Avsättningen tas i anspråk endast för de utgifter som avsättningen ursprungligen var avsedd för.

NOT 40 Skulder avseende direkt försäkring

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Skulder till försäkringstagare	6	2
Preliminärskatt pensioner	689	670
Övrigt	11	11
Summa	**706**	**683**

Redovisningsprincip

Skulder avseende direkt försäkring redovisas till upplupet anskaffningsvärde.

NOT 41 Övriga skulder

Koncernen	2017	2016
Likvidskuld vid köp av placeringstillgångar	72	398
Erhållna säkerheter för derivat [1]	1 443	2 661
Leverantörsskulder	248	188
Fastighetsskatt	91	95
Mervärdesskatt	12	8
Övrigt	37	1 125
Summa	**1 903**	**4 475**

Samtliga skulder förfaller till betalning tidigare än ett år efter balansdagen.

Moderbolaget	2017	2016
Skulder till dotterbolag	1 550	849
Likvidskuld vid köp av placeringstillgångar	72	398
Erhållna säkerheter för derivat [1]	1 443	2 661
Leverantörsskulder	162	113
Fastighetsskatt	45	46
Mervärdesskatt	12	8
Övrigt	27	1 118
Summa	**3 311**	**5 193**

[1] Se även not 28.

NOT 42 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
Upplupna räntekostnader	3 562	2 115	3 562	2 115
Upplupna fastighetskostnader	72	107	44	43
Upplupna personalkostnader	136	198	131	136
Förutbetalda hyresintäkter	370	277	157	139
Övrigt	17	79	8	52
Summa	**4 157**	**2 776**	**3 902**	**2 485**

Redovisningsprincip

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter avser kostnader för räkenskapsåret som verksamheten har dragit på sig men som inte har betalats eller fakturerats på balansdagen och inkomster som har betalats eller fakturerats men inte intjänats på balansdagen. Alectas upplupna kostnader och förutbetalda intäkter avser till största delen fastighetskostnader, hyresintäkter, personalkostnader och räntekostnader.

NOT 43 Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar	811 221	754 457
utöver erforderlig pantsättning	*332 408*	*288 184*
	811 221	**754 457**
Byggnader och mark	20 947	22 834
Aktier och andelar i gemensamt styrda företag (joint ventures)	13 900	4 825
Lån till gemensamt styrda företag (joint ventures)	1 594	3 380
Aktier och andelar	374 944	345 710
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	397 257	373 454
Övriga lån	2 098	2 288
Derivat	–2 163	–478
Kassa och bank	2 644	2 444
Summa	**811 221**	**754 457**

Tabellen ovan visar de tillgångar som är registerförda för skuldtäckning i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2011:20.

NOT 44 Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Ställda säkerheter till clearinghus avseende derivathandel		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 734	2 192
Kassa och bank	168	155
Ställda säkerheter avseende derivathandel i enlighet med CSA-avtal		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 483	1 145
Kassa och bank	262	2 225
Summa	**7 647**	**5 717**

Ställda säkerheter avseende derivathandel i enlighet med CSA-avtal beskrivs i not 28 Finansiella instrument som omfattas av nettningsavtal.

NOT 45 Överföringar av finansiella tillgångar

Koncernen och moderbolaget	2017	2016
Utlånade räntebärande värdepapper	2 322	–
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	2 369	–

Redovisningsprincip

Utlånade räntebärande värdepapper består av svenska statsobligationer och redovisas enligt gällande redovisningsprinciper i balansräkningen till verkligt värde. Erhållna säkerheter för utlånade räntebärande värdepapper består av svenska stats- och bostadsobligationer och redovisas inte i balansräkningen. Ersättning för utlånade räntebärande värdepapper som erhållits under 2017 redovisas som en ränteintäkt i posten Kapitalavkastning, intäkter, se not 5. Vid utgången av 2016 fanns det ingen utlåning av räntebärande värdepapper.

NOT 46 Eventualförpliktelser

Koncernen	2017	2016
Återstående belopp att investera i placeringstillgångar	9 328	1 057
Borgensåtaganden	825	752
Summa	**10 153**	**1 809**
Moderbolaget		
Återstående belopp att investera i placeringstillgångar	9 237	906
Skulder i kommanditbolag	103	12
Summa	**9 340**	**918**

Eventualförpliktelser är en sammanfattande beteckning för sådana garantier, ekonomiska åtaganden och eventuella förpliktelser som inte tas upp i balansräkningen.

Återstående belopp att investera i placeringstillgångar avser åtagande att vid anmodan tillföra kapital till onoterade fastighetsrelaterade investeringar och onoterade riskkapitalinvesteringar.

Majoriteten av Alectas borgensåtaganden avser lån i samband med utveckling av bostadsrätter.

Alecta är inom ramen för den normala affärsverksamheten, part i ett antal tvister varav de flesta avser mindre belopp. Alectas bedömning är att dessa tvister inte förväntas få någon betydande negativ effekt på koncernens finansiella ställning.

NOT 47 Avstämning av totalavkastningstabell mot finansiella rapporter

Koncernen	2017	2016
Marknadsvärde enligt totalavkastningstabell [1)]	**829 792**	**770 444**
Tillgångar som inte klassificeras som placeringar	7 259	8 486
Poster från skuldsidan i balansräkningen som är avdragna i totalavkastningstabellen	14 039	14 371
Värderingsskillnader	–159	–95
Övrigt	–2	–
Summa tillgångar enligt balansräkning	**850 929**	**793 206**

Koncernen	2017	2016
Totalavkastning enligt totalavkastningstabell	**51 980**	**38 136**
Poster från resultaträkning (not 5, 6, 9, 10) som inte är med i totalavkastningstabellen	830	930
Valutaeffekter i utländska dotterbolag, bokförda mot eget kapital i redovisningen	238	–1 271
Värderingsskillnader utgående balans	–159	–95
Värderingsskillnader ingående balans	95	36
Övrigt	16	–207
Totalavkastning enligt resultaträkning [2)]	**53 000**	**37 529**

1) Se sidan 32.
2) Not 5, 6, 9 och 10 i resultaträkningen.

NOT 48 Medelantal anställda samt löner och ersättningar

	2017			2016		
Medelantal anställda [1)]	Antal anställda	Varav kvinnor	Varav män	Antal anställda	Varav kvinnor	Varav män
Moderbolag						
Sverige	343	202	141	352	208	144
Storbritannien [2)]	0	0	0	2	1	1
Totalt moderbolag	**343**	**202**	**141**	**354**	**209**	**145**
Dotterbolag						
Sverige	25	17	8	26	18	8
USA [2)]	3	2	1	10	7	3
Totalt dotterbolag	**28**	**19**	**9**	**36**	**25**	**11**
Totalt koncernen	**371**	**221**	**150**	**390**	**234**	**156**

	2017		2016	
Fördelning kvinnor och män i ledande positioner	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Moderbolag				
Styrelse	4	11	4	11
Verkställande direktör	–	1	–	1
Andra ledande befattningshavare	3	5	2	5
Totalt moderbolag	**7**	**17**	**6**	**17**
Dotterbolag				
Styrelse	–	6	–	6
Andra ledande befattningshavare	1	1	1	1
Totalt dotterbolag	**1**	**7**	**1**	**7**
Totalt koncernen	**8**	**24**	**7**	**24**

Löner, ersättningar och arvoden till verkställande direktör, ledande befattningshavare, styrelse och övriga anställda [3)]

	2017				2016			
Tusen kronor	Löner, arvoden och andra ersättningar	Sociala kostnader	Pensions-kostnader	Totalt	Löner, arvoden och andra ersättningar	Sociala kostnader	Pensions-kostnader	Totalt
Moderbolag								
Verkställande direktör och ledande befattningshavare [4)]	28 008	10 591	7 380	45 979	23 389	8 609	6 813	38 811
Styrelse [5)]	3 003	759	–	3 762	2 747	647	–	3 394
Övriga anställda	238 737	66 873	52 038	357 648	239 178	73 393	46 994	359 565
Totalt moderbolag	**269 748**	**78 223**	**59 418**	**407 389**	**265 314**	**82 649**	**53 807**	**401 770**
Dotterbolag								
Sverige								
Övriga anställda	10 660	3 302	872	14 834	10 113	3 039	807	13 959
USA								
Ledande befattningshavare [6)]	5 107	66	748	5 921	42 167	875	1 268	44 310
Övriga anställda [6)]	4 303	184	647	5 134	33 785	1 354	1 409	36 548
Totalt dotterbolag	**20 070**	**3 552**	**2 267**	**25 889**	**86 065**	**5 268**	**3 484**	**94 817**
Totalt koncernen	**289 818**	**81 775**	**61 685**	**433 278**	**351 379**	**87 917**	**57 291**	**496 587**

1) Avser medelantal anställda oavsett tjänstgöringsgrad.
2) Alla anställda har slutat per 2017-05-31 i samband med att de utländska kontoren avvecklades.
3) Noten speglar kostnadsförda löner, ersättningar och arvoden hänförliga till respektive verksamhetsår.
4) Utgörs av företagsledningen 2017. För företagsledningens nuvarande sammansättning se sidorna 120–121.
5) Till styrelsen utgår styrelsearvode och utskottsarvode som fastställs av överstyrelsen, därtill får en ledamot ersättning för valberedningsarbete.
6) Förändringen jämfört med föregående år beror på nedläggning av verksamheten i USA efter försäljning av samtliga direktägda fastigheter.

NOT 48 Medelantal anställda samt löner och ersättningar, *forts.*

Löner, ersättningar, arvoden och förmåner till ledande befattningshavare och styrelse

	2017					
Tusen kronor	Löner, arvoden och andra ersättningar [1]	Rörlig ersättning [1, 5]	Förmåner [4]	Total ersättning	Sociala kostnader	Pensions-kostnad
Moderbolag						
Verkställande direktör						
Magnus Billing	5 924	–	76	6 000	2 478	2 444
Vice verkställande direktör						
Per Frennberg [2]	5 833	1 612	7	7 452	2 701	1 484
Katarina Thorslund	2 369		18	2 387	887	564
Ledande befattningshavare						
Ledande befattningshavare [3]	10 678	1 452	39	12 169	4 525	2 888
Totalt verkställande direktör och ledande befattningshavare	**24 804**	**3 064**	**140**	**28 008**	**10 591**	**7 380**
Styrelseordförande						
Erik Åsbrink	594	–	–	594	60	–
Övriga styrelseledamöter (exkl vd)						
Hanna Brandt Gonzalez	185	–	–	185	58	–
Cecilia Fahlberg	219	–	–	219	69	–
Anna-Karin Hatt	185	–	–	185	58	–
Per Hedelin	199	–	–	199	63	–
Peter Jeppsson	185	–	–	185	58	–
Martin Linder	185	–	–	185	58	–
Petra Hedengran	94	–	–	94	30	–
Richard Malmborg	185	–	–	185	58	–
Anders Weihe	94	–	–	94	30	–
Kaj Thorén	276	–	–	276	28	–
Magnus von Koch	185	–	–	185	58	–
Christer Ågren	219	–	–	219	69	
Övriga styrelseledamöter (exkl vd) som har avgått						
Jonas Milton	106	–	–	106	33	–
Lars Wedenborn	*92*	–	–	*92*	*29*	–
Totalt styrelse	**3 003**	**–**	**–**	**3 003**	**759**	**–**
Totalt moderbolag	**27 807**	**3 064**	**140**	**31 011**	**11 350**	**7 380**

1) Löner, arvoden och andra ersättningar, rörlig ersättning samt avgångsvederlag summerat till totala löner, arvoden och andra ersättningar som kostnadsförts med avseende på verksamhetsår 2017.
2) Per Frennberg var vice verkställande direktör till och med den 31 maj 2017 och anställd till och med den 19 november 2017. I löner, arvoden och andra ersättningar ingår ett avgångsvederlag om totalt 3 132 000 kronor, motsvarande 12 månadslöner, varav 2 740 000 kronor kommer att utbetalas under 2018. Avräkning av förmåner i annan eventuell anställning ska göras mot avgångsvederlaget.
3) Med andra ledande befattningshavare avses sju befattningar (fem) som tillsammans med verkställande direktören och vice verkställande direktören har utgjort Alectas företagsledning från augusti 2017. Under perioden januari till maj 2017 uppgick andra ledande befattningshavare till fem. Från juni 2017 ingår tillförordnad chef Kapitalförvaltning i andra ledande befattningshavare och från augusti 2017 utökades företagsledningen med en person. För företagsledningens sammansättning se sidorna 120-121. Kostnaden avser de personer som någon gång under året varit ledande befattningshavare.
4) Förmåner som kan förekomma är tjänstebil, bolåneränta, hushållstjänster och sjukvårdsförsäkring.
5) Avser reserverad rörlig ersättning hänförlig till kapitalförvaltningens incitamentsprogram. En redogörelse för Alectas ersättningar, inklusive rörlig ersättning, enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) kommer att publiceras på alecta.se under april 2018.

NOT 48 Medelantal anställda samt löner och ersättningar, *forts.*

Löner, ersättningar, arvoden och förmåner till ledande befattningshavare och styrelse

	2016					
Tusen kronor	Löner, arvoden och andra ersättningar [1]	Rörlig ersättning [1, 4]	Förmåner [3]	Total ersättning	Sociala kostnader	Pensions-kostnad
Moderbolag						
Verkställande direktör						
Staffan Grefbäck t o m 2016-04-17	1 950	–	19	1 969	777	651
Magnus Billing fr o m 2016-04-18	4 047	–	10	4 057	1 608	1 372
Vice verkställande direktör						
Per Frennberg	3 288	1 251	18	4 557	1 382	1 414
Katarina Thorslund	2 193	–	17	2 210	809	474
Ledande befattningshavare						
Ledande befattningshavare [2]	10 461	–	135	10 596	4 033	2 902
Totalt verkställande direktör och ledande befattningshavare	**21 939**	**1 251**	**199**	**23 389**	**8 609**	**6 813**
Styrelseordförande						
Erik Åsbrink	579	–	–	579	59	–
Övriga styrelseledamöter (exkl vd)						
Hanna Brandt Gonzalez	92	–	–	92	29	–
Cecilia Fahlberg	214	–	–	214	67	–
Anna-Karin Hatt	92	–	–	92	29	–
Per Hedelin	181	–	–	181	57	–
Peter Jeppsson	92	–	–	92	29	–
Martin Linder	92	–	–	92	29	–
Jonas Milton	209	–	–	209	65	–
Richard Malmborg	181	–	–	181	57	–
Lars Wedenborn	181	–	–	181	57	–
Kaj Thorén	261	–	–	261	27	–
Magnus von Koch	181	–	–	181	57	–
Christer Ågren	214	–	–	214	67	–
Övriga styrelseledamöter (exkl vd) som har avgått						
Gunilla Dahmm	89	–	–	89	9	–
Karl Olof Stenqvist	*89*	–	–	*89*	*9*	–
Totalt styrelse	**2 747**	**–**	**–**	**2 747**	**647**	**–**
Totalt moderbolag	**24 686**	**1 251**	**199**	**26 136**	**9 256**	**6 813**

1) Löner, arvoden och andra ersättningar, rörlig ersättning samt avgångsvederlag summerat till totala löner, arvoden och andra ersättningar som kostnadsförts med avseende på verksamhetsår 2017.
2) Med andra ledande befattningshavare avses fem befattningar (åtta) som tillsammans med verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna har utgjort Alectas företagsledning från september 2016. Under perioden januari till augusti 2016 uppgick andra ledande befattningshavare till åtta. Kostnaden avser de personer som någon gång under året varit ledande befattningshavare.
3) Förmåner som kan förekomma är tjänstebil, bolåneränta, hushållstjänster och sjukvårdsförsäkring.
4) Avser reserverad rörlig ersättning hänförlig till kapitalförvaltningens incitamentsprogram. En redogörelse för Alectas ersättningar, inklusive rörlig ersättning, enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12) publicerades på alecta.se under april 2017.

NOT 48 Medelantal anställda samt löner och ersättningar, *forts.*

Ersättningar till styrelse, verkställande direktör och ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter har utgått arvode enligt överstyrelsens beslut. De av överstyrelsen beslutade arvodena avser tiden till nästa ordinarie överstyrelsemöte. Ersättningen under 2017 till verkställande direktören och ledande befattningshavare utgjordes av grundlön, övriga förmåner såsom tjänstebil, ränteförmån, sjukvårdsförsäkring, hushållstjänster och pensionskostnader samt sociala kostnader. Per Frennberg, vice verkställande direktör till och med den 31 maj 2017, har inom ramen för Kapitalförvaltningens incitamentsprogram erhållit rörlig ersättning. Tony Persson, tillförordnad chef för Kapitalförvaltning från och med den 1 juni 2017, har inom ramen för Kapitalförvaltningens incitamentsprogram också erhållit rörlig ersättning.

Ersättningen till verkställande direktören fastställs av styrelsen och revideras en gång per år. Ersättning till ledande befattningshavare bestäms av verkställande direktören och ska godkännas av styrelsen.

Med andra ledande befattningshavare avses åtta personer som tillsammans med verkställande direktören har utgjort Alectas företagsledning. För företagsledningens nuvarande sammansättning se sidorna 120–121.

I enlighet med FFFS 2015:12 Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag, kommer kompletterande uppgifter om ersättningar att presenteras på alecta.se under april 2018.

Pensioner, avgångsvederlag och övriga förmåner till verkställande direktör, vice verkställande direktörer och övriga ledande befattningshavare

Verkställande direktören har ett pensionsavtal som innebär att 35 procent av månadslönen månatligen ska avsättas till pensioner inklusive avsättningar till FTP-planen. Den del av avsättningen som överstiger avsättning enligt FTP-planen får användas till ålderspension, efterlevandepension och sjukpension enligt eget önskemål om fördelning. Pensionsålder för verkställande direktören är 65 år. Vid uppsägning från bolagets sida tillämpas en tid av sex månader, med avgångsvederlag om tolv månadslöner. Full avräkning av förmåner i eventuell annan anställning sker under tid motsvarande avgångsvederlaget. Avtalet kan av den verkställande direktören sägas upp med iakttagande av en uppsägningstid om sex månader.

Vice verkställande direktören omfattas av FTP-planen. För vice verkställande direktör Katarina Thorslund gäller enligt tidigare avtal en uppsägningstid om 18 månader med full avräkning av förmåner i eventuell annan anställning. Avtalet kan av den vice verkställande direktören sägas upp med iakttagande av en uppsägningstid om sex månader.

Ledande befattningshavare omfattas av FTP-planen. Två befattningshavare har FTP2 och resterande har FTP1. Vid uppsägning från bolagets sida tillämpas sex månaders uppsägningstid med avgångsvederlag om tolv månadslöner. Full avräkning av förmåner i eventuell annan anställning sker under tid motsvarande avgångsvederlaget. Sedan början av 2013 finns möjligheten för anställda på Alecta att löneväxla, det vill säga att byta lön mot tjänstepensionspremie. Löneväxling är kostnadsneutralt för Alecta. Denna möjlighet omfattar samtliga anställda på Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt.

Incitamentsprogram

Inom Alecta fanns under 2017 incitamentsprogram för investeringspersonal inom Kapitalförvaltningen samt till anställda i ett dotterbolag med restaurang- och konferensverksamhet. Det finns även ett generellt incitamentsprogram för rörlig ersättning som avser samtliga anställda förutom företagsledning, medarbetare inom Internrevision, Risk, Compliance samt de medarbetare inom Kapitalförvaltningen som redan omfattas av det särskilda incitamentsprogrammet för investeringspersonal. Utfallet i det generella incitamentsprogrammet styrs av måluppfyllelse kopplat till affärsplanen för 2017, och det maximala utfallet uppgår till 12 TKR per medarbetare i form av en förstärkt tjänstepensionspremie. För 2017 uppfylldes alla tre målen fullt ut vilket gav ett utfall om 12 TKR (10) per medarbetare till en kostnad för Alecta om cirka 4 miljoner kronor (4) inklusive sociala kostnader.

Kapitalförvaltningens incitamentsprogram för investeringspersonal har en utvärderingsperiod på tre år. Styrelsen har fastställt tak för möjligt utfall och de mål som uppnådda prestationer ska sättas i relation till. Viktiga faktorer som styr utfallet av rörlig ersättning är totalavkastningen på placeringstillgångarna, konkurrentrelativ avkastning samt avkastningen från den aktiva förvaltningen inom tillgångsslagen för aktier, räntebärande instrument och fastigheter. Utfallet per individ är också beroende av hur individuellt fastställda mål har uppfyllts. För 2017 har 15,9 miljoner kronor exklusive sociala kostnader reserverats som rörlig ersättning till investeringspersonal. För 2016 uppgick intjänad rörlig ersättning till 15,2 miljoner kronor exklusive sociala kostnader.

I incitamentsprogrammet för dotterbolag med restaurang- och konferensverksamhet har 0,5 miljoner kronor exklusive sociala kostnader tjänats in för 2017. För 2016 blev det inget utfall.

Pensionsplaner

Samtliga anställda på Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt i Sverige omfattas av tjänstepensionsplanen, FTP 17. Planen består av två delar, FTP 1 och FTP 2. Medarbetare som är födda 1972 och senare omfattas av FTP 1, medan medarbetare födda 1971 och tidigare omfattas av FTP 2. FTP 1 omfattar premiebestämd ålderspension med eller utan återbetalningsskydd, familjeskydd, sjukpension och premiebefrielseförsäkring. Premien för ålderspension är 4,7 procent av bruttolönen på lönedelar upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30,3 procent på lönedelar över 7,5 inkomstbasbelopp. Medarbetare som är födda 1971 eller tidigare och har en lön överstigande tio inkomstbasbelopp kan välja att tillhöra FTP 1. FTP 2 är en förmånsbestämd pensionsplan vilket innebär att medarbetaren garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av slutlönen. FTP 2 omfattar ålderspension, familjepension, FTPK, sjukpension, familjeskydd, premiebefrielseförsäkring och särskild barnpension.

Pensionsförpliktelserna tryggas genom inbetalning av fastställda försäkringspremier under anställningstiden. Enligt IAS 19 ska förmånsbestämda pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare (så kallade multi employer plans) som huvudregel redovisas som förmånsbestämda pensionsplaner. Om det saknas tillräcklig information för att fastställa arbetsgivarens andel av förpliktelserna och förvaltningstillgångarna ska redovisningen i stället ske som om pensionsplanen var premiebestämd. Alecta redovisar hela FTP-planen som en premiebestämd plan eftersom förutsättningarna för redovisning av de förmånsbestämda delarna av planen i enlighet med huvudregeln i IAS 19 inte är uppfyllda. Detta innebär att kostnaden redovisas i samband med att förmånen intjänas. Försäkringspremien för förmånsbestämd ålders- och familjepension i FTP 2 uppgick till 21,3 miljoner kronor under 2017 och förväntas uppgå till 28,0 miljoner kronor under 2018. Försäkringspremien utgör cirka 0,09 procent av de totala premierna för förmånsbestämd ålders- och familjepension som betalas till Alecta av kundföretagen. Premien beräknas per försäkrad och förmånsslag, med Alectas antaganden om ränta, driftskostnader och avkastningsskatt.

Alectas kollektiva konsolideringsnivå för förmånsbestämda försäkringar var vid utgången av året 154 procent (149). Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av marknadsvärdet på Alectas tillgångar i procent av försäkringsåtagandena beräknade enligt Alectas försäkringstekniska metoder och antaganden, vilka inte överensstämmer med IAS 19. Alectas konsolideringspolicy för de förmånsbestämda försäkringarna anger att den kollektiva konsolideringsnivån normalt ska tillåtas variera mellan 125 och 155 procent med målnivån 140 procent. Om konsolideringsnivån understiger 125 procent eller överstiger 155 procent, ska åtgärder vidtas i syfte att skapa förutsättningar för att den kollektiva konsolideringen återgår till normalintervallet inom tre år, under förutsättning att detta inte bedöms försvåra Alectas

NOT 48 Medelantal anställda samt löner och ersättningar, *forts.*

framtida förmåga att fullgöra sina försäkringsåtaganden eller att värdesäkra pension under utbetalning. Vid låg konsolidering kan en åtgärd vara att höja det avtalade priset för nyteckning och utökning av befintliga förmåner. Vid hög konsolidering kan en åtgärd vara att införa premiereduktioner.
I FTP 2 finns en möjlighet för de medarbetare som är födda 1955 eller tidigare att gå i pension på eget initiativ från och med månaden efter det att de fyller 62 år. Avsättningen redovisas under posten Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser, se not 38.

Inom dotterbolagen finns endast premiebestämda planer. Planerna tryggas främst genom inbetalda försäkringspremier från respektive koncernföretag och i vissa fall även av de anställda. Vissa koncernföretag tillhandahåller även olika typer av sjukvårdsförsäkringar.

Pensionsavsättningar
Beräkning av pensionsavsättningar för Alectas anställda görs i moderbolaget enligt tryggandelagen och med antaganden enligt Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2007:31.

NOT 49 Upplysning om revisors arvode

	Koncernen		Moderbolaget	
	2017	2016	2017	2016
EY				
Lagstadgad revision	3,4	3,1	3,4	3,1
Revisionsverksamhet utöver lagstadgad revision	0,6	–	0,6	–
Skatterådgivning	1,2	2,9	–	0,2
Övriga tjänster	0,1	2,2	0,1	0,3
Totalt EY	**5,3**	**8,2**	**4,1**	**3,6**

NOT 50 Leasing

Alecta har ingått avtal om operationell leasing avseende lokaler, kontorsutrustning och bilar. Förfallotidpunkter för det sammanlagda beloppet av framtida minimileaseavgifter för icke uppsägningsbara leasingavtal per den 31 december 2017 fördelar sig enligt nedan.

	Koncernen		Moderbolaget	
Förfallotidpunkt	2017	2016	2017	2016
Inom ett år	6,1	4,8	3,1	4,8
Senare än ett år men inom fem år	13,5	2,1	8,1	2,1
Senare än fem år	–	–	–	–
Totalt	**19,6**	**6,9**	**11,2**	**6,9**
Totala leasingavgifter under perioden	**7,4**	**9,6**	**4,5**	**6,8**
varav minimileaseavgifter	7,4	9,6	4,5	6,8

Hyreskontrakt i utlandet vidareuthyrs och leasingintäkten under 2017 uppgick till 1,5 miljoner kronor, beräknas uppgå till 2,6 miljoner kronor inom ett år och totalt 4,6 miljoner kronor senare än ett år men inom fem år.

NOT 50 Leasing, *forts.*

Redovisningsprincip

Leasingavtal där i allt väsentligt alla risker och förmåner som förknippas med ägandet faller på leasegivaren klassificeras som operationella leasingavtal. Koncernens samtliga hyresavtal är utifrån detta att betrakta som operationella leasingavtal. Leasingavgiften för operationell leasing periodiseras linjärt över leasingperioden. Hyresavtalen avseende koncernens förvaltningsfastigheter klassificeras i sin helhet som operationella hyresavtal, se not 15. Hyresintäkterna periodiseras linjärt så att endast den del av hyrorna som belöper på perioden redovisas som intäkt.

NOT 51 Upplysningar om närstående

Noten innehåller beskrivningar av transaktioner mellan Alecta och närstående enligt definitionen i IAS 24, Upplysningar om närstående. Alecta betraktar följande juridiska och fysiska personer som närstående enligt denna definition:

- samtliga bolag inom Alectakoncernen
- styrelseledamöter och företagsledning
- nära familjemedlemmar till styrelseledamöter och företagsledning
- Svenskt Näringsliv, PTK och deras medlemsorganisationer/-förbund
- intressebolag och joint ventures
- valcentralerna Collectum och Fora (där Collectum har Svenskt Näringsliv och PTK som huvudägare och Fora har Svenskt Näringsliv som hälftenägare).
- AMF och AFA som båda har Svenskt Näringsliv som hälftenägare.

Transaktioner med närstående ska i likhet med övriga transaktioner hanteras på affärsmässiga villkor. Vid transaktionerna ska särskilt beaktas den interna regeln om hantering av intressekonflikter, samt etikpolicyn, som båda är beslutade av Alectas styrelse.

Verksamheten i Alecta bedrivs enligt ömsesidiga principer. Den vinst eller förlust som uppkommer i bolaget ska återföras till försäkringstagarna och de försäkrade. Verksamheten drivs utan vinstsyfte och vinstutdelning. Dotterbolagen betraktas framför allt som kapitalplaceringar med syfte att ge bästa avkastning till ägarna.

Transaktioner mellan Alecta och dotterbolagen

De transaktioner som sker från Alecta till dotterbolagen avser utlåning eller aktieägartillskott i samband med att dotterbolagen gör investeringar. Transaktioner från dotterbolagen till Alecta avser främst återbetalning av lån och räntebetalningar samt utdelningar. Aktier och andelar i koncernföretag framgår av not 16.

Transaktioner med styrelseledamöter, företagsledning och nära familjemedlemmar till dessa

Ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter redovisas i not 48. Ersättningar till närståendes familjekrets har inte förekommit under 2017.

NOT 51 Upplysningar om närstående, *forts.*

Transaktioner med Svenskt Näringsliv och PTK

Svenskt Näringsliv och PTK är centralorganisationer på den svenska privata arbetsmarknaden. Organisationer och förbund som är medlemmar i respektive centralorganisation ingår i de valkooperationer som för delägarnas räkning utser ledamöter i Alectas överstyrelse och därmed indirekt även i Alectas styrelse. Inga transaktioner mellan Alecta och Svensk Näringsliv och PTK har ägt rum under 2017.

Tidigare år har utbetalning av informationsmedel för ITP och TGL gjorts från garantifonden, se not 35. Under 2016 överförde Svensk Näringsliv och några av dess medlemsorganisationer försäkringsbestånd från annan försäkringsgivare till Alecta. Beståndsöverföringarna uppgick till 500 miljoner kronor och genomfördes på affärsmässiga villkor.

Transaktioner med intressebolag och joint ventures

Joint ventures definieras som företag där Alecta har ett gemensamt bestämmande inflytande tillsammans med övriga samägare. Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt är samägare i ett antal gemensamt styrda fastighetsbolag i Sverige och USA. I USA ägs andelarna via det helägda dotterbolaget Alecta Real Estate USA, LLC. Förteckning över joint ventures finns i not 18.

Transaktionerna mellan Alecta och dessa joint ventures avser utlåning, aktieägartillskott och räntebetalningar och framgår av tabellen nedan. För närvarande finns inga investeringar i intressebolag.

Transaktioner med valcentralerna Collectum och Fora

Transaktionerna mellan Alecta och valcentralerna Collectum och Fora grundar sig på upprättade förmedlingsavtal, enligt vilka valcentralerna utför en rad arbetsuppgifter inom ramen för ITP-planen respektive Avtalspension SAF-LO. Collectum och Fora erhåller förmedlingsersättning från Alecta för det arbete man utför i enlighet med förmedlingsavtalen. Transaktionerna med valcentralerna framgår av tabellen nedan. Förmedlingsersättningen har belastat årets driftskostnader och framgår av not 8.

			Erhållen ersättning		Betald ersättning	
	Närstående	Transaktioner	2017	2016	2017	2016
Upplysningar om transaktioner mellan moderbolaget, Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt och närstående parter	Svenska koncernbolag	Ränteintäkter	118	141	–	–
		Resultatandelar	80	14	–	–
		Management fee	9	6	–	–
	Utländska koncernbolag	Utdelningar	5 788	10 906	–	–
		Lämnade aktieägartillskott	–	–	289	100
	Svenskt Näringsliv och PTK	Informationsmedel för ITP och TGL	–	–	–	105
	Valcentraler (Collectum och Fora)	Premiebetalningar	29 386	27 148	–	–
		Förmedlingsersättning	–	–	133	132
	Joint ventures	Ränteintäkter	165	144	–	–
			35 546	**38 359**	**422**	**337**

			Fordringar		Skulder	
	Närstående	Balanser	2017	2016	2017	2016
Upplysningar om moderbolagets, Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt utestående fordringar på och skulder till närstående parter per 31 december	Svenska koncernbolag	Långfristiga fordringar	9 272	10 380	–	–
		Fordringar/skulder koncernföretag	–	–	568	57
		Upplupna räntekostnader	–	–	0	0
	Valcentraler (Collectum och Fora)	Fordringar	1 744	1 589	–	–
	Joint ventures	Lånefordringar	1 591	3 655	–	–
		Upplupna ränteintäkter	3	14	–	–
			12 610	**15 638**	**568**	**57**

NOT 52 Väsentliga händelser efter balansdagen

Förnyat förtroende som förvalsbolag inom ITP 1

I mitten av november lämnade Alecta in en offert till upphandlingen av förvaltare av tjänstepension ITP 1 och i början av mars 2018 meddelade Collectum resultatet av upphandlingen. Alecta har i konkurrens med andra pensionsbolag fått förnyat förtroende som förvalsbolag i ytterligare fem år, under perioden 1 oktober 2018 till 30 september 2023.

I samband med upphandlingen blir Alecta Optimal Pension ännu bättre, bland annat genom att den redan låga avgiften sänks ytterligare, till 0,09 procent, och avgiftstaket sänks från 900 kronor till 600 kronor per år.

Styrelsens undertecknande

Vi försäkrar härmed att, såvitt vi känner till, årsredovisningen och koncernredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och att ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som har skapats av årsredovisningen och koncernredovisningen.

Stockholm den 15 mars 2018

Erik Åsbrink
Ordförande

Cecilia Fahlberg Pihlgren
Förste vice ordförande

Christer Ågren
Andre vice ordförande

Hanna Brandt-González
Ledamot

Anna-Karin Hatt
Ledamot

Per Hedelin
Ledamot

Petra Hedengran
Ledamot

Peter Jeppsson
Ledamot

Magnus von Koch
Ledamot

Martin Linder
Ledamot

Richard Malmborg
Ledamot

Kaj Thorén
Ledamot

Anders Weihe
Ledamot

Birgitta Pernkrans
Arbetstagarrepresentant

Mikael Persson
Arbetstagarrepresentant

Magnus Billing
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 19 mars 2018.

Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till överstyrelsen i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt
org.nr 502014-6865

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt för år 2017. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 30–97 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lag om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

Värdering av placeringstillgångar

Per den 31 december 2017 uppgick placeringstillgångar till 830 miljarder SEK i koncernen, vilket utgör 98 % av totala tillgångar. I moderbolaget uppgick de till 823 miljarder SEK, vilket utgör 97 % av moderbolagets totala tillgångar. Av placeringstillgångar värderas 827 miljarder SEK till verkligt värde i koncernen respektive 808 miljarder SEK i moderbolaget. Finansiella instrument till verkligt värde delas in i olika nivåer i en verkligtvärdehierarki (nivå 1, 2 och 3), där nivå 1 utgörs av finansiella instrument för vilka det finns noterade (ojusterade) priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. För finansiella instrument i värderingsnivå 2 kan vissa uppskattningar och bedömningar behöva göras i samband med fastställande av verkligt värde, även om inslagen av uppskattningar och bedömningar är betydligt lägre än vad som krävs för värdering av finansiella instrument i nivå 3. Per den 31 december 2017 återfinns 603 miljoner SEK av placeringstillgångar som värderas till verkligt värde i värderingsnivå 1, 163 miljoner SEK i nivå 2 och 61 miljoner SEK i nivå 3. För moderbolaget återfinns 603 miljoner SEK av placeringstillgångar som värderas till verkligt värde i värderingsnivå 1, 163 miljoner SEK i nivå 2 och 42 miljoner SEK i nivå 3. Upplysningar om värdering av placeringstillgångar återfinns i not 1 Redovisningsprinciper och not 22 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde. Vidare återfinns information i not 19 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder samt i not 23 Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserade på nivå 3. Upplysningar finns även i not 15 Byggnader och mark och not 24–28. Givet balanspostens storlek i förhållande till totala tillgångar, samt att värderingen av finansiella instrument i nivå 2 och nivå 3 kräver att ledningen till viss del gör uppskattningar och bedömningar, har värdering av placeringstillgångar ansetts vara ett särskilt betydelsefullt område i vår revision. Vi har utvärderat bolagets process för värdering av finansiella instrument och andra placeringstillgångar, använda värderingsmetoder och, när så tillämpligt, bedömt rimligheten i ledningens uppskattningar och bedömningar vid beräkning av verkliga värden. Vi har testat ett urval av nyckelkontroller i värderingsprocessen och självständigt värderat ett urval av finansiella instrument och andra placeringstillgångar. Resultatet av denna värdering har jämförts med bolagets egen värdering och skillnader har analyserats. Vi har även granskat huruvida lämnade upplysningar i de finansiella rapporterna angående placeringstillgångar är ändamålsenliga.

Värdering av livförsäkringsavsättningar

Per den 31 december 2017 uppgick livförsäkringsavsättningar till 461 572 miljoner SEK i koncernen vilket utgör 93 % av totala skulder. I moderbolaget uppgick de till 461 572 miljoner SEK vilket utgör 93 % av moderbolagets skulder. Upplysningar om livförsäkringsavsättningar återfinns i not 1 Redovisningsprinciper, not 2 Väsentliga uppskattningar och bedömningar som påverkar redovisningen, not 3 Risker och riskhantering samt i not 36 Livförsäkringsavsättning.

Livförsäkringsavsättningar ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna av försäkringsersättningar. Avsättningen för framtida ersättningar beräknas med hjälp av statistiska metoder. Givet balanspostens storlek i förhållande till totala skulder, samt att värderingen kräver att ledningen gör bedömningar och antaganden,

har värdering av livförsäkringsavsättningar ansetts vara ett särskilt betydelsefullt område i vår revision. Vi har utvärderat bolagets process för reservsättning och bedömt om väsentliga risker täcks av befintliga kontroller. Vidare har vi utvärderat lämpligheten i metoder och antaganden som använts och gjort självständiga beräkningar av avsättningar gällande de försäkringsklasserna med högst bedömningsinslag. I vår revision har vi använt våra interna aktuarier för att bistå oss i de granskningsåtgärder vi utfört avseende försäkringstekniska avsättningar.

Vi har även granskat huruvida lämnade upplysningar i de finansiella rapporterna angående livförsäkringsavsättningar är ändamålsenliga.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–29 och 101–124. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, även enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Revisionsberättelse, *forts.*

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan eller när, i ytterst sällsynta fall, vi bedömer att en fråga inte ska kommuniceras i revisionsberättelsen på grund av att de negativa konsekvenserna av att göra det rimligen skulle väntas vara större än allmänintresset av denna kommunikation.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att överstyrelsen disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen och bolagsordningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen eller bolagsordningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen och bolagsordningen.

Ernst & Young AB, Box 7850, 103 99 Stockholm, utsågs till Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigts revisor av överstyrelsen den 10 april 2014 och har varit bolagets revisor sedan 1 januari 2014.

Stockholm den 19 mars 2018
Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till överstyrelsen i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt, org.nr 502014-6865

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2017, och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen. Hållbarhetsrapportens omfattning definieras på sidan 3.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Stockholm den 19 mars 2018
Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Granskningsrapport

Till överstyrelsen i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt, org.nr 502014-6865

Vi har i egenskap av lekmannarevisorer granskat verksamheten i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt för år 2017.

Granskningen har utförts i enlighet med försäkringsrörelselagen och god sed i Sverige. Det innebär att vi har planerat och genomfört granskningen för att i rimlig grad försäkra oss om att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Vår granskning har inte föranlett några anmärkningar.

Stockholm den 20 mars 2018

Niklas Hjert Lars Jansson

Styrning

Styrningsavsnittet beskriver de funktioner och processer som är mest centrala i styrningen av Alecta. Avsnittet om styrning samt efterföljande hållbarhetsnoter är avsedda att komplettera redovisningen av Alectas mest väsentliga hållbarhetsfrågor på sidorna 12–29.

Styrning och organisation

Grunden för vårt arbete är en god styrning. Alecta är ett ömsesidigt pensionsbolag vilket betyder att vi ägs av kunderna – de försäkrade och deras arbetsgivare. Alectas högsta beslutande instans är överstyrelsen som består av företrädare för våra kunder. Överstyrelsen, som beskrivs mer utförligt på sidan 119, utser Alectas styrelse som har det övergripande ansvaret för styrningen av Alecta, inklusive bolagets hållbarhetsarbete.

Styrelsen ansvarar för att besluta om Alectas strategiska vägval och långsiktiga mål för verksamheten. Ansvaret omfattar bland annat att säkerställa att Alectas företagsstyrningssystem, riskhanteringssystem och system för intern kontroll är ändamålsenliga. Styrelsen fastställer också övergripande styrdokument för verksamheten, inklusive hållbarhetspolicy.

Styrelsen har inom sig utsett olika utskott med uppgift att bereda och besluta i särskilda frågor. På sidan 118 finns mer ingående information om styrelsens uppgifter och arbetsformer samt om de tre utskott – presidiet, finansutskottet och revisionsutskottet – som styrelsen inrättat inom sig.

Vd och företagsledningens ansvar

Styrelsen utser Alectas vd och anger ramarna för arbetet. Vd ansvarar för den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och ska säkerställa att verksamheten är inrättad så att bolaget följer gällande lagar och regler. Vd ska också se till att styrelsen löpande får rapporter om utvecklingen i Alecta, resultat och ställning och information om viktiga händelser i verksamheten. Vd:s övergripande beslut inom den löpande förvaltningen bereds normalt i företagsledningen, som utöver vd består av åtta av cheferna för Alectas avdelningar och staber.

Uppföljning och interna regler

Alla som arbetar i Alecta har ett ansvar för att bidra till en god intern kontroll och ska följa Alectas interna regler. De interna reglerna beslutas av styrelse eller vd och revideras vid behov, dock minst en gång per år. Alla medarbetare informeras om förändringar i de interna regelverken genom sina chefer och har också ett eget ansvar att hålla sig uppdaterade om de interna regler som berör dem via Alectas intranät. I den obligatoriska introduktionsutbildningen för nya medarbetare ingår bland annat information om de etiska reglerna.

En förutsättning för effektiv styrning är att utfallet regelbundet följs upp och återrapporteras. På så sätt anpassas styrningen efter nya behov eller förutsättningar. Avdelningscheferna ansvarar för att en ändamålsenlig uppföljning görs och att kontroller finns inom deras respektive ansvarsområden. Controller följer löpande upp verksamhetens utfall och måluppfyllelse i förhållande till affärs- och verksamhetsplaner.

ANSVAR INOM STYRNING OCH UPPFÖLJNING

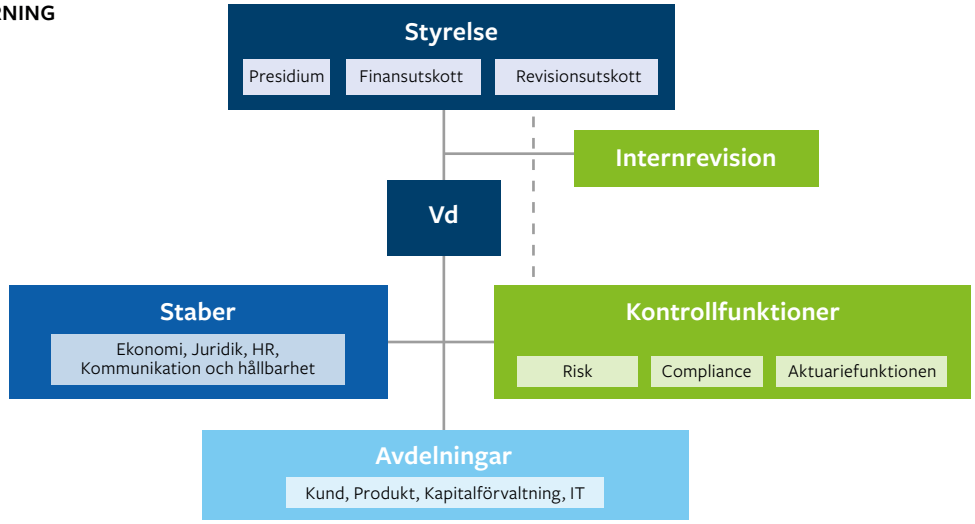

Modell med tre försvarslinjer

I syfte att säkerställa adekvat riskhantering och efterlevnad av lagar, föreskrifter och interna styrdokument är Alectas riskhantering och interna kontroll uppbyggd enligt en modell med tre försvarslinjer.

Första försvarslinjen – riskhantering i verksamheten

Alectas operativa enheter och stödfunktioner har ansvaret för de risker som uppstår i deras respektive verksamheter och ska identifiera, utvärdera, kontrollera och internt rapportera risker. De operativa enheterna och stödfunktionerna ska säkerställa att det finns tydliga processer och rutiner som tillsammans med interna styrdokument styr hur Alecta ska agera i olika avseenden.

Andra och tredje försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner

Kontrollfunktionerna Compliance, Risk och Aktuariefunktionen (andra försvarslinjen) samt Internrevision (tredje försvarslinjen) ansvarar för en oberoende och självständig företagsövergripande uppföljning inom sina respektive ansvarsområden. Dessa funktioner arbetar riskbaserat och prioriterar därmed sina aktiviteter och kontroller inom de områden där Alectas risker är störst. Riskhantering är en integrerad del i Alectas styrning. För att skydda kunder och andra intressenter ställs höga krav på hur riskerna kontrolleras och hanteras. Mer information om risker och riskhantering finns i förvaltningsberättelsen på sidan 40.

Compliance kontrollerar och bedömer regelbundet om Alectas verksamhet, vidtagna åtgärder och beslutade rutiner är i enlighet med gällande regelverk och ser till att medarbetare och styrelse får information och utbildning om reglerna. Compliance bevakar dessutom kommande regelverk som berör den tillståndspliktiga verksamhet som står under Finansinspektionens tillsyn. Aktuariefunktionen samordnar och svarar för kvaliteten i de försäkringstekniska beräkningarna samt bistår styrelsen och vd i frågor som rör aktuariella metoder, beräkningar och bedömningar.

Förutom ovanstående funktioner finns det exempelvis ett personuppgiftsombud som säkerställer att Alecta följer de lagar som reglerar personuppgifter och agerar kontaktperson gentemot Datainspektionen. Ombudet utses av vd och rapporterar till vd, och två utsedda personuppgiftssamordnare bistår ombudet.

Hållbarhetsnoter

Avsnittet med hållbarhetsnoter innehåller framför allt beskrivningar av processer med koppling till ramverket för hållbarhetsredovisning, GRI. Här redovisas även data som kompletterar uppgifterna på sidorna 12–29, och i några avseende data som täcker hela koncernen.

Hållbarhetsarbete hos Alecta

Vårt hållbarhetsarbete bygger på tre delar:

- grundläggande legitimitetsfrågor och riskminimering
- effektiv och värdeskapande kärnverksamhet
- ambition om att göra ett positivt avtryck i samhället.

Under 2017 har vi förtydligat vilka områden som är relevanta för vår verksamhet och ser över hur vi kan arbeta mer systematiskt och följa upp relevanta nyckeltal och indikatorer. Utöver de områden som tidigare identifierats i väsentlighetsanalysen och som i huvudsak kommuniceras på sidorna 12–29, har några kompletteringar gjorts, exempelvis för direkt miljöpåverkan och inköp vilket har lyfts av flera intressenter som en viktig hygienfråga i hållbarhetsarbetet.

Styrning av hållbarhet i löpande verksamhet

Inom Alecta finns en övergripande hållbarhetsansvarig som rapporterar till chefen för Kommunikation och hållbarhet som sitter i företagsledningen. Inom kapitalförvaltningen finns en ansvarig för ansvarsfulla investeringar som arbetar heltid med hållbarhetsfrågor. Dessa tre ingår i den arbetsgrupp för hållbarhet som finns i Alecta tillsammans med ytterligare representanter från Kommunikation, HR, Ekonomi, Compliance och Kapitalförvaltning. Hållbarhetsansvarige ska bidra till ökad tydlighet om Alectas prioriteringar och koordinera hållbarhetsarbetet i Alecta i form av gemensamma mål, verktyg och redovisning.

Inom kapitalförvaltningen finns en Ägargrupp som består av vd, ägaransvarig, chef Kapitalförvaltning, chef aktier samt chef extern kommunikation. Alectas ägaransvarige driver ägarstyrningsarbetet med fokus på vårt deltagande i valberedningar, bolagsstämmor samt dialoger med styrelser. Det omfattar även arbete med att utveckla god praxis inom bolags- och ägarstyrning. Ägargruppen har regelbundna möten och är ett forum för uppföljning av hållbarhetsarbetet inom kapitalförvaltningen.

Samtliga verksamhetsrelaterade inköp hanteras inom HR på Alecta, med undantag för avdelningarna Kapitalförvaltning och IT som upphandlar tjänster direkt. Hållbarhet och miljöarbete är alltid en del i anbudsförfarandet när Alecta köper in varor och tjänster.

Styrdokument för hållbarhet inom Alecta

I slutet av 2017 antog styrelsen en övergripande hållbarhetspolicy för Alecta som ger uttryck för vilka områden som är i fokus för organisationens hållbarhetsåtaganden. Hållbarhetspolicyn och Alectas ägarpolicy finns tillgängliga på alecta.se, övriga styrdokument som beskrivs på nästa sida är interna.

Hållbarhetspolicy
Alectas hållbarhetspolicy ska ge interna och externa intressenter en övergripande uppfattning om vad hållbarhet innebär i Alectas verksamhet. Policyn fungerar som ett brett ramverk över de områden vi vill bidra och påverka inom, med fokus på vår kärnverksamhet. Policyn uttrycker också vårt stöd till Global Compact och dess tio principer inom miljö, mänskliga rättigheter, arbetsrätt och korruption. Hållbarhetspolicyn är ett paraply till andra mer konkreta styrdokument, exempelvis riktlinjer för miljö och hållbarhet inom Alecta fastigheter eller uppförandekoden.

Uppförandekod
Alectas uppförandekod består av fyra delar och beskrivs nedan:

Etikpolicy
Beskriver hur vårt arbete, affärsrelationer och placeringar ska präglas av ett etiskt förhållningssätt. I etikpolicyn regleras även visselblåsarfunktionen samt sekretess.

Hantering av intressekonflikter
Identifierar risken för intressekonflikter och beskriver hur vi ska hantera intressekonflikter eller situationer då det kan vara svårt att vara objektiv.

Klagomålshantering
Beskriver hur vi ska ta hand om eventuella klagomål från våra kunder.

Behandling av personuppgifter
Beskriver hur vi ska arbeta för att leva upp till personuppgiftslagens krav och skydda både kunder och medarbetares personliga integritet från kränkningar.

Exempel på övriga styrdokument för hållbarhet:

Ägarpolicy
Beskriver Alectas agerande som aktiv ägare med inflytande i svenska aktiemarknadsbolag. Ägarpolicyn klargör Alectas ställningstagande i hållbarhetsfrågor med utgångspunkt i att de bolag som Alecta investerar i ska följa de internationella konventioner och överenskommelser som svenska staten har undertecknat.

Placeringsriktlinjer
Beskriver inriktning och ramar för kapitalförvaltningens risktagande.

Riskhantering
Det övergripande styrdokumentet som beskriver Alectas riskhantering med fokus på god riskkontroll och ändamålsenlig riskhantering.

Informationssäkerhet
Beskriver vad vi ska tänka på när vi hanterar och sprider muntlig och skriftlig information.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism
Beskriver hur Alecta ska agera för att skydda sig mot att utnyttjas för sådana syften.

Inköp och upphandling
Beskriver rutiner och ansvarsfördelning för inköp och upphandling med fokus på effektivitet och kvalitet. Vid inköp ska leverantörernas hållbarhetsarbete beaktas.

Mångfaldspolicy
Beskriver Alectas ansvar att ge alla medarbetare på Alecta samma möjlighet till utveckling och inflytande, med nolltolerans mot kränkande behandlingar och diskriminering.

Arbetsmiljö
Beskriver Alectas övergripande syn på arbetsmiljö och ansvarsfördelningen i arbetsmiljöfrågor.

Gåvor och andra förmåner
Ger vägledning till hur medarbetare ska agera vid gåvor och andra förmåner. Utgår från Institutet Mot Mutors näringslivskod.

Miljö och hållbarhet i Alecta Fastigheter
Beskriver de övergripande riktlinjerna och prioriteringarna för miljö- och hållbarhetsarbetet inom Alectas fastighetsverksamhet.

Hållbarhetsnoter, *forts.*

Intressenter och löpande dialog

Alectas viktigaste intressenter är våra kunder, som också är våra ägare. Dialog är ett viktigt verktyg i att uppnå trygga och nöjda kunder. Med så många individer som kunder och med vårt uppdrags karaktär har vi en stark förankring i samhället. Under de senaste åren har Alecta prioriterat att kommunicera tydligare och vara aktiv i dialogen med omvärlden, för att inhämta intryck, för att dela med oss av våra erfarenheter och vår aktiva investeringsmodell, och för att vara med och påverka.

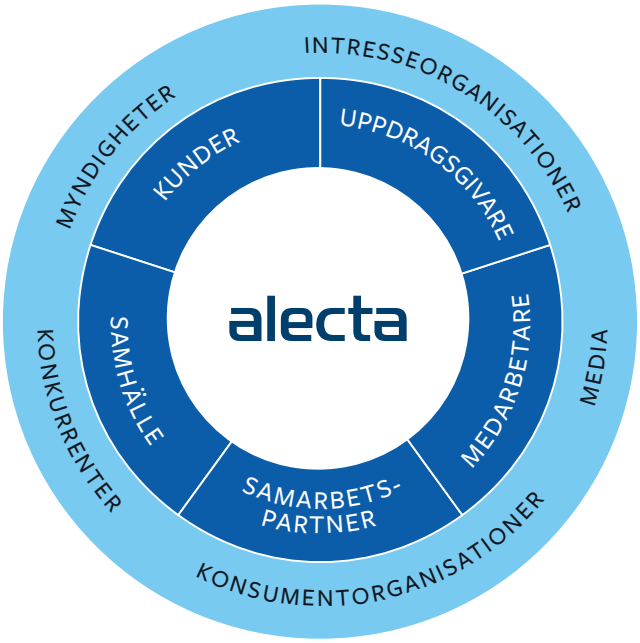

Fokuserad intressentdialog

Under slutet av 2017 inledde Alecta riktade intressentdialoger med ett utvalt antal intressenter med god insyn i hållbarhetsfrågor. Dessa representerar viktiga intressenter för Alecta, bland annat från företagskundsidan, parterna och branschen.

Dialogerna syftar till att kalibrera att områdena i redovisningen motsvarar intressenternas förväntningar, och att få inspel i utvecklingen av Alectas hållbarhetsarbete. I dialogen framkommer det att störst vikt läggs vid hållbara och ansvarsfulla investeringar samt Alectas roll som ett stabilt bolag i trygghetssystemet.

Det är också tydligt att miljö och relationer med leverantörer är viktiga signalfrågor, trots att intressenterna uppfattar påverkan som begränsad. Alecta förväntas ha väl fungerande rutiner för att undvika anseenderisker med koppling till miljö och inköp.

KUNDER – privat- och företagskunder

Aktuella frågor:
Trygg pension, låga kostnader, effektiv kapitalförvaltning, affärsetiskt agerande

Dialogkanaler:
Kundtjänst, undersökningar, mailkontakter, företagsbesök

Alectas arbete:
Tydliga mål för effektivitet och avkastning, ökad transparens, medlemskap i Global Compact

UPPDRAGSGIVARE – arbetsmarknadens parter

Aktuella frågor:
Ansvarsfulla investeringar, hållbarhetspolicy, avgifter, avkastning

Dialogkanaler:
Styrelsen, utskott, seminarier, upphandling

Alectas arbete:
Certifieringsarbete i kapitalförvaltningen, ökad transparens

MEDARBETARE

Aktuella frågor:
Kompetensutveckling och karriär, jämställdhet, arbetsmiljö, miljöpåverkan, affärsetiskt agerande och ansvarsfulla investeringar

Dialogkanaler:
Medarbetarundersökningar, intranät, internseminarier, vd-träffar och olika mötesformer som frukostar och loungeträffar

Alectas arbete:
Kompetensplaner, mångfaldsplan, tydliga mål

SAMARBETSPARTNER OCH LEVERANTÖRER

Framför allt kollektivavtalsområdenas valcentraler, tjänsteleverantörer inom IT, fastighet och kapitalförvaltning, PRI Pensionsgaranti

Aktuella frågor:
Upphandling, miljö och hållbarhet

Dialogkanaler:
Förhandlingar och avtal, samarbetsforum

Alectas arbete:
Översyn av hållbarhetsfrågor i avtal och upphandlingsprocesser

SAMHÄLLSAKTÖRER

Aktuella frågor:
Kunskap om tjänstepensioner, stabil pensionsförvaltning, klimatfrågan, hållbar finansmarknad, ägarrollen

Dialogkanaler:
Föreläsningar på högskolor, branschdialoger, möten med politiker, seminarier, mediedebatt

Alectas arbete:
Delta i debatten om pensioner, samarbeta inom Gilla Din Ekonomi, engagemang i EU:s expertgrupp för en hållbar finansmarknad

Väsentlighetsanalys

Under 2017 har Alectas hållbarhetsarbete kartlagts i syfte att tydligare strukturera arbetet och uppföljningen, och det har gjorts mot bakgrund av tidigare genomförda väsentlighetsanalyser och intressentdialoger. Andra inspel kommer från omvärldsbevakning, erfarenhetsutbyte inom branschen och som svar på externa granskningar. Som ett resultat har den tidigare väsentlighetsanalysen kompletterats med miljö och inköp som ett område utanför väsentlighetsanalysen men med förväntningar om hög transparens.

VÄSENTLIGT OMRÅDE

	RISK	AVGRÄNSNING*	VÅRT ARBETE	NYCKELTAL	Sidhänvisning
Bra pension till en låg kostnad	• Förlust av förvalsroll för Alecta • Kunder flyttar från Alecta • Skada på Alectas varumärke/anseende • Ökade kostnader för samhället	Påverkan utanför organisationen – påverkar kunderna.	Vi undviker komplicerade lösningar, är kostnadsmedvetna och drar nytta av stordriftsfördelar så att vi kan vi erbjuda de lägsta avgifterna i branschen. För privatpersoner som sparar i premiebestämd pension har avgiften en stor betydelse för hur stor pensionen slutligen blir.	• Driftskostnader • CEM-ranking	14–15
Ekonomiskt värde för många	• Regleringar som missgynnar kunderna • Alectas legitimitet ifrågasätts • Allmänt lägre uppfattat värde av kollektivavtal • Ökade kostnader för samhället	Påverkan inom och utanför organisationen då det kommer kunderna, samhället och medarbetarna till godo.	Genom att leverera en stabil och bra tjänstepension skapar Alecta ett värde för hela trygghetssystemet och samhällsekonomin. Därför har vi starkt fokus på våra övergripande affärsmål som är trygga och nöjda kunder, hög kostnadseffektivitet samt god avkastning och finansiell ställning. Vi arbetar också med kunskapsspridning och påverkan för att fler ska förstå hur olika val kan påverka pensionen.	• Skapat och fördelat värde (GRI 201-1) • NKI • Avkastning	16–20, 110
Ansvarsfulla investeringar	• Ekonomisk skada för Alecta och därmed för Alectas kunder som är våra ägare • Negativa effekter på samhälle och miljö • Skada på Alectas varumärke/anseende	Påverkan utanför organisationen genom de bolag och fastigheter som Alecta investerar i.	Vi arbetar nära och i dialog med bolagen vi har investerat i samt deltar i valberedningsarbetet. Vi granskar bolagens verksamhet utifrån de hållbarhetsperspektiv som bland annat anges i Alectas ägarpolicy. Fastighetsinnehavet har en stor direkt miljöpåverkan som Alecta arbetar aktivt för att minimera.	• Andel bolag i dialogen (GRI FS10) • Andel kapital som screenas (GRI FS11)	22–26
Kompetens-utveckling	• Högre personalomsättning på Alecta • Försämrad konkurrenskraft för Alecta • Alecta mindre attraktiv arbetsgivare • Ökad ohälsa bland Alectas medarbetare	Påverkan internt i organisationen genom ökad kunskap och medarbetarnöjdhet samt utanför organisationen främst genom ökad kundnytta.	Vi arbetar kontinuerligt med kompetensutveckling i syfte att säkerställa en fortsatt hög kompetensnivå inom samtliga avdelningar på Alecta. Vi arbetar med obligatoriska kompetensplaner, kunskapsseminarier, introduktionskurser till nyanställda samt regelbunden genomlysning av ITP-kompetensen.	• Utbildningstimmar (GRI 404-1) • Utvärdering och uppföljning (GRI 404-3)	28–29

* Avgränsning anges i enlighet med GRI:s ramverk där den väsentliga påverkan sker inom eller utom organisationen.

Hållbarhetsnoter, *forts.*

VÄSENTLIGT OMRÅDE

	RISK	AVGRÄNSNING*	VÅRT ARBETE	NYCKELTAL	Sidhänvisning
God regel-efterlevnad	• Alecta förlorar tillstånd eller drabbas av sanktioner • Skada på Alectas varumärke/anseende • Minskat allmänt förtroende för välfärdssystemet och det finansiella systemet	Påverkan sker internt eftersom det är grunden för vår verksamhet.	Ett pensionsbolag verkar i en noggrant reglerad miljö och regelverken uppdateras kontinuerligt. Vi lägger högsta vikt vid att följa lagar, föreskrifter, interna regler och god sed för att våra kunder ska känna sig trygga.	• Böter eller sanktioner (GRI 419-1)	16–20, 102-105, 110
Hög kund-integritet	• Integritetskränkning av individer • Ekonomisk skada för Alecta • Skada på Alectas varumärke/anseende	Påverkan inom organisationen i arbetet med kunduppgifter och utanför organisationen med påverkan på kunders integritet.	Alecta hanterar stora mängder känsliga personuppgifter och andra kunddata. Vi gör vårt yttersta för att i alla lägen skydda våra kunders uppgifter.	• Klagomål gällande brister i kund-integritet (GRI 418-1)	17, 110

OMRÅDEN MED SÄRSKILD FÖRVÄNTAN PÅ TRANSPARENS

	RISK	AVGRÄNSNING	VÅRT ARBETE	NYCKELTAL	Sidhänvisning
Inköp och miljö	• Skada på Alectas varumärke/anseende • Bristande trovärdighet	Påverkan inom organisationen och utanför med möjlighet att engagera leverantörer.	Alecta inkluderar frågor om miljö och hållbarhet i alla upphandlingar, och ser över åtgärder för att minska direkt miljöpåverkan från verksamheten. Under 2018 planerar Alecta att utveckla processerna ytterligare.	• Eventuella nyckeltal beslutas under 2018, i redovisningen beskrivs styrdokument och rutiner.	111

* Avgränsning anges i enlighet med GRI:s ramverk där den väsentliga påverkan sker inom eller utom organisationen.

Samarbeten och medlemskap

Utöver de medlemskap med koppling till hållbarhet som beskrivits tidigare i redovisningen deltar Alecta i följande initiativ eller organisationer med koppling till hållbarhet:

CDP (tidigare Carbon Disclosure Project)

Genom att stödja CDP:s arbete vill investerare driva på bolagens transparens och miljöredovisning samt få bolag att arbeta aktivt för att minska miljöpåverkan.

Hållbart värdeskapande

Samarbete bland de största svenska institutionella investerarna med syfte att lyfta fram vidden av att företag arbetar strukturerat med hållbarhetsfrågor.

Institutionella ägares förening (IÄf)

Föreningens syfte är att bidra till en god utveckling av självreglering på den svenska aktiemarknaden, exempelvis genom vidareutveckling av Svensk kod för bolagsstyrning. Medlemmarna är institutionella ägare. Alectas ägaransvarige är medlem i föreningens styrelse.

The Montreal Pledge

Initiativ där investerare förbinder sig att mäta och redovisa klimatavtrycket i sina investeringar.

SNS

SNS är ett forum för dialog och utbyte om centrala samhällsfrågor baserat på kunskap och forskning. Medlemmarna kommer från näringsliv, politik, offentlig förvaltning och forskning.

Svensk Försäkring

Alecta deltar i olika referensgrupper inom branschorganisationen Svensk Försäkring, bland annat referensgrupperna för Hållbarhet och Gröna obligationer. Inom dessa bidrar Alecta med synpunkter på remissförslag och dialog med myndigheter, exempelvis Finansinspektionen och Finansdepartementet.

Sweden Green Building Council

Medlemsorganisationen Sweden Green Building Council bidrar till erfarenhetsutbyte mellan aktörer som är verksamma inom samhällsbyggnad. Organisationen bidrar med verktyg och utbildningar samt annat stöd för utveckling av hållbarhetsarbete.

Swesif

Swesif är en medlemsorganisation för aktörer som arbetar för eller med hållbara investeringar i Sverige, och vill bidra till att sprida och öka kunskapen om hållbara investeringar. Alecta är aktiva i styrelsen och i seminarieutskottet genom hållbarhetsansvarige i kapitalförvaltningen.

UN PRI

FN:s principer för ansvarsfulla investeringar är ett globalt initiativ för institutionella investerare. Genom undertecknandet förbinder sig Alecta att integrera initiativets sex principer gällande ansvarsfulla investeringar i verksamheten.

Forskningssamarbeten

Alecta deltar i och bidrar till olika akademiska forskningsstudier, bland annat en studie om sjukfrånvaro som Karolinska Institutet ansvarar för. Alecta stöttar även Handelshögskolans forskning.

Gilla Din Ekonomi

Gilla Din Ekonomi är ett nätverk av myndigheter, organisationer och företag. Målet är att öka den privatekonomiska folkbildningen genom olika utbildningsinsatser. Alectas pensionsekonom bidrar aktivt i utbildningsinitiativet.

MinPension

Pensionsportalen MinPension är ett resultat av ett samarbete mellan olika aktörer inom pensionssektorn och drivs och finansieras till hälften av staten, till hälften av pensionsbolagen. Där kan användare logga in och se sin pension, genom att flera aktörer levererar in information till samma portal.

Hållbarhetsnoter, *forts.*

Övriga upplysningar och nyckeltal

Vissa indikatorer eller data presenteras endast i urval i den främre delen av redovisningen, sidan 12–29. Mer fullständig information, samt jämförelse över tid redovisas i följande avsnitt.

GRI Medarbetarinformation (102-8)

ANSTÄLLNINGS-FORMER	2017		2016		2015	
Koncernen	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Antal medarbetare den 31 december	219	145	232	157	236	156
varav i Sverige	*219*	*145*	*224*	*153*	*226*	*152*
varav i utlandet	*0*	*0*	*8*	*4*	*10*	*4*
Tillsvidareanställda	217	145	230	157	234	156
varav heltid	*185*	*134*	*194*	*146*	*190*	*143*
varav deltid	*32*	*11*	*36*	*11*	*44*	*13*
Visstidsanställda	2	0	2	0	2	0
Antal konsulter	9	27	9	21	11	26

Övrig medarbetarstatistik

MEDARBETARSTATISTIK Koncernen	2017	2016	2015
Antal medarbetare den 31 december	364	389	392
Medelålder samtliga medarbetare	47	48	48
Personalomsättning [1]	7,3 %	6,0 %	5,6 %
Sjukfrånvaro [1]	3,4 %	3,7 %	3,2 %
Andel som omfattas av kollektivavtal [1, 2]	100 %	100 %	100 %
Andel kvinnliga medarbetare	60 %	60 %	60 %
Andel kvinnliga chefer	50 %	44 %	46 %
Andel kvinnor i företagsledningen	33 %	25 %	36 %
Andel kvinnor i styrelsen	31 %	23 %	17 %

[1] Avser moderbolaget i Sverige.
[2] Omfattar inte medarbetare i företagsledande ställning.

GRI Skapat och fördelat värde (201-1)

SAMHÄLLSEKONOMISKT VÄRDE, Koncernen (MKR)	2017	2016	2015
Ekonomiskt värde, skapat			
Kapitalavkastning, före avdrag för driftskostnader [1) 2)]	53 252	37 783	39 252
	53 252	**37 783**	**39 252**
Ekonomiskt värde, fördelat			
Försäkringsersättningar till kunder [3)]	–20 353	–19 786	–19 235
Premiebefrielse till företagskunder	–2 039	–1 882	–1 765
Återbäring i form av fribrevsuppräkning och premiereduktion [4)]	–5 618	–3 638	–2 796
Löner och ersättningar till medarbetare	–352	–409	–385
Leverantörer och samarbetspartner	–518	–451	–496
Avkastningsskatt och inkomstskatt i Sverige och utlandet samt sociala avgifter för anställda	–2 594	–3 414	–1 790
	–31 474	**–29 581**	**–26 467**

[1] Orealiserade vinster/förluster ingår med 25 719 miljoner kronor (2016: 4 074, 2015: 1 441).
[2] I resultaträkningen har kapitalförvaltningskostnader och fastighetsförvaltningskostnader, totalt 250 miljoner kronor (2016: 254, 2015: 287), dragits av mot kapitalavkastning. Se även not 8 Driftskostnader.
[3] Försäkringsersättningar till kunder inkluderar även återbäring i form av pensionstillägg och tilläggsbelopp, vilka tas från konsolideringsfonden, se not 32 Eget kapital.
[4] Återbäring tas från konsolideringsfonden, se not 32 Eget kapital.

Alecta skapar ekonomiskt värde för kunderna genom att ge dem en bra och trygg pension. Det sätt på vilket Alecta kan skapa ekonomiskt värde är genom att leverera en god avkastning över tid och genom att hålla låga kostnader.

I den verksamhet som Alecta har måste man titta på skapat och levererat värde ur ett långsiktigt perspektiv. Det värde som skapas under året kommer att distribueras under många år framöver och det värde som har distribuerats under året har arbetats upp under tidigare år. Det går därför inte att sätta skapat och distribuerat värde för ett enskilt år i relation till ett annat.

GRI Klagomål gällande brister i kundintegritet (418-1)

Det har under året inkommit ett klagomål avseende förlust av kunddata. Det har inte registrerats några klagomål gällande intrång avseende personlig integritet.

GRI Böter eller sanktioner (419-1)

Alecta har inte drabbats av böter eller sanktioner under 2017.

Alectas arbete med miljö och leverantörer

Som tjänsteföretag med ett centralt beläget kontor är vårt arbete med direkt miljöpåverkan starkt förknippat med vårt samarbete med olika leverantörer. Under åren har vi effektiviserat resursanvändningen på kontoret med betydande vinster i form av ekonomi och miljö. I dag kommer våra mer betydande miljöavtryck från energi till fastigheten, resor i tjänsten samt användning av papper och genererat matsvinn.

Under 2017 har vi arbetat med två större upphandlingar där hållbarhet varit en viktig dimension. Under det pågående renoveringsarbetet av huvudkontoret har vi vid upphandling av möbler ställt konkreta miljökrav på leverantören, både avseende kemikalieanvändning och utifrån vår ambition att renovera och återanvända kontorsmöbler så långt det har möjligt. Vid upphandlingen av en ny leverantör för driften av personalmatsalen på Alecta föll valet på en aktör som driver ett systematiskt miljö- och hållbarhetsarbete, och som också vill bidra till våra insatser. I slutet av 2017 beslutade vi att köpa in en komposteringsmaskin för matavfall, vi planerar aktiva kampanjer för att minska matsvinnet och öka välmåendet hos våra medarbetare.

Med hjälp av vår nya resebyrå börjar vi under 2018 mäta koldioxidavtrycket från våra resor för att kunna göra mer medvetna val vid tjänsteresor relaterade till kundbesök eller kapitalförvaltning. Vi kommer också att systematiskt mäta vår pappersförbrukning, och samtidigt tittar vi på om vi kan gå över till mer digitala verktyg och arbetssätt. En viktig leverantör i det interna miljöarbete är våra lokalvårdare, där vi anlitar ett företag som bedriver ett aktivt miljöarbete och väljer produkter med bra miljöval samt har kollektivavtal för sina anställda.

Samtliga direktägda fastigheter i Alectas investeringsportfölj förvaltas i huvudsak av en extern partner där vårt avtal bland annat omfattar krav på miljöplan för varje fastighet och samarbete med underleverantörer som där det är möjligt har kollektivavtal. I slutet av 2017 antog vi nya riktlinjer för miljö och hållbarhet i Alectas fastigheter.

Utöver de nämnda leverantörerna arbetar Alecta framför allt med externa partner i utbildningssammanhang, inköp av licenser och mjukvara, underhåll av utrustning, kontorsvaror samt analystjänster för kapitalförvaltningen. Under 2017 genomförde Alecta transaktioner med totalt 636 leverantörer, varav 568 i Sverige, 49 inom övriga EU och 19 utanför EU. Fyra aktörer stod för 63 procent av transaktionsvolymerna.

GRI-tabell

Om hållbarhetsredovisningen

Alectas hållbarhetsredovisning för 2017 har upprättats enligt riktlinjerna för Global Reporting Initiative (GRI), GRI Standards och alternativ Core. Innehållet i hållbarhetsredovisningen återfinns huvudsakligen på sidorna 12–29 samt i denna kompletterande fördjupning på sidorna 102–113. Hållbarhetsredovisningen omfattar verksamhetsåret 2017 och ingår som en del i Alectas årsredovisning. Års- och hållbarhetsredovisning publiceras årligen i mars. Föregående årsredovisning publicerades den 31 mars 2017.

Redovisningen är översiktligt granskad av Alectas revisorer Ernst & Young AB.

Omfattning och avgränsning

Hållbarhetsredovisningen omfattar moderbolaget Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt samt Alectas dotterbolag med de undantag som framgår nedan. Dotterbolagens verksamhet är att direkt eller indirekt äga fastigheter. De fastighetsbolag som Alecta samäger definieras som joint ventures och hanteras som finansiella instrument. Beskrivning av rutiner och uppgifter i medarbetaravsnittet på sidorna 28–29 omfattar anställda i moderbolaget medan koncerndata som inkluderar dotterbolaget WTC finns på sidan 110. Övriga undantag i omfattningen framgår löpande i rapporten.

Alecta förvaltar kollektivavtalade tjänstepensioner i Sverige. Alectas kapitalförvaltning omfattar placeringar i aktier, räntebärande värdepapper och fastigheter. Alectas fastighetsinnehav finns framför allt i Sverige. I början av 2017 avyttrades de sista direktägda fastigheterna i utlandet, merparten i USA och Storbritannien. I övrigt har inga väsentliga förändringar av organisationens storlek, struktur, ägarskap eller leverantörer skett under redovisningsperioden.

Beräkningsmetoder och definitioner

GRI-upplysning 404-1: Med medarbetare avses tillsvidareanställda medarbetare i moderbolaget, med undantag för långtidsfrånvarande medarbetare, till exempel föräldralediga, långtidssjukskrivna samt tjänstlediga.

GRI-upplysning 418-1: Med allvarliga brister avses en händelse som innebär en allvarlig kränkning av en enskild kunds personliga integritet eller som föranlett kritik från tillsynsmyndigheter.

GRI-upplysning 419-1: Med allvarliga brister avses en händelse som innebär en allvarlig brist i relation till externa regelverk och som föranlett kritik från tillsynsmyndigheter.

Kontakt

Kontaktperson för frågor om Alectas hållbarhetsredovisning är Carina Silberg, hållbarhetsansvarig.
Mejladress: carina.silberg@alecta.se

GRI STANDARDS INDEX 2017, CORE		HÄNVISNING	KOMMENTAR
ORGANISATION			
102-1	Namn	*30*	
102-2	Verksamhet, varumärken, produkter och tjänster	*30–31, 112*	
102-3	Huvudkontorets adress	*30*	
102-4	Verksamhetsorter	*112*	
102-5	Ägarstruktur och företagsform	*30*	
102-6	Marknader	*4, 30–31, 112*	
102-7	Verksamhetens omfattning	*4, 31–33*	
102-8	Medarbetarinformation	*110, 112*	
102-9	Leverantörskedja	*104, 105, 111*	
102-10	Betydande förändringar av organisation och leverantörskedja	*112*	
102-11	Försiktighetsprincipen eller ansats	*se kommentar*	Alectas bedriver ingen tillverkande verksamhet, men miljöaspekter beaktas i investeringsverksamheten.
102-12	Externa initiativ	*109*	
102-13	Medlemskap	*109*	
STRATEGI			
102-14	Utfästelse från högsta beslutsfattare	*6–8*	

GRI STANDARDS INDEX 2017, CORE		HÄNVISNING	KOMMENTAR
ETIK OCH INTEGRITET			
102-16	Värderingar, principer, standarder och normer	*5, 105*	
STYRNING			
102-18	Struktur för styrning	*102–105, 118, 119*	
INTRESSENTDIALOG			
102-40	Intressenter	*106*	
102-41	Kollektivavtal	*110*	
102-42	Identifiering och urval intressenter	*106*	
102-43	Metoder för intressentdialog	*106*	
102-44	Frågor och ämnen som har berörts	*106*	
REDOVISNING			
102-45	Enheter som ingår i den finansiella redovisningen	*69*	Not 16
102-46	Metod för att definiera rapportinnehåll och gränsdragning	*106–108, 112*	
102-47	Väsentliga frågor	*107–108*	
102-48	Korrigeringar från föregående år	*se kommentar*	Inga väsentliga justeringar
102-49	Förändringar i redovisningen	*se kommentar*	Inga väsentliga justeringar
102-50	Redovisningsperiod	*112*	
102-51	Datum för föregående redovisning	*112*	
102-52	Redovisningscykel	*112*	
102-53	Kontaktperson för redovisningen	*112*	
102-54	Utfästelse om redovisningsnivå enligt GRI Standard	*112*	
102-55	Innehållsindex för GRI	*112–113*	
102-56	Extern granskning	*3, 112*	
HÅLLBARHETSSTYRNING			
103-1	Förklaring och avgränsning för väsentliga frågor	*107–108*	
103-2	Systematik för styrning	*102–105*	
103-3	Utvärdering av systematiken för styrning	*102–103*	

GRI UPPLYSNINGAR		HÄNVISNING	KOMMENTAR
EKONOMI			
201-1	Skapat och fördelat direkt ekonomiskt värde	*17, 110*	
SOCIALA FRÅGOR – ANSTÄLLNING			
404-1	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per anställd fördelat på kön och personalkategori	*28, 112*	Se Omfattning och avgränsning, samt Beräkningsmetoder och definitioner
404-3	Procentuell andel anställda som får regelbunden utvärdering och uppföljning av sin prestation och karriärutveckling	*28, 112*	Se Omfattning och avgränsning
SOCIALA FRÅGOR – INTEGRITET OCH PRODUKTANSVAR			
418-1	Totalt antal klagomål gällande överträdelser mot kundintegriteten och förlust av kunddata	*110*	
419-1	Böter och påföljder för överträdelser mot ekonomiska eller sociala lagar eller regler	*110*	
FS10	Procentuell andel och antal företag i bolagets portfölj som bolaget har haft en dialog om miljömässiga eller sociala frågor	*23*	
FS11	Procentuell andel av förvaltat kapital som har omfattats av miljömässig eller social screening	*22–23*	

Revisors rapport över översiktlig granskning av Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigts hållbarhetsredovisning

Till överstyrelsen i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt

Inledning

Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt att översiktligt granska bolagets hållbarhetsredovisning för år 2017. Företaget har definierat hållbarhetsredovisningens omfattning på sidorna 112–113 i detta dokument.

Styrelsens och företagsledningens ansvar för hållbarhetsredovisningen

Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta hållbarhetsredovisningen i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sida 111 i hållbarhetsredovisningen, och utgörs av de delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) som är tillämpliga för hållbarhetsredovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en hållbarhetsredovisning som inte innehåller väsentliga fel, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala en slutsats om hållbarhetsredovisningen grundad på vår översiktliga granskning.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av hållbarhetsredovisningen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASBs standarder för revision och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av hållbarhetsredovisningen. Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att hållbarhetsredovisningen inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm den 19 mars 2018
Ernst & Young AB

Jesper Nilsson
Auktoriserad revisor

Outi Alestalo
Specialistmedlem på FAR

Styrelse

Erik Åsbrink [1, 2]
f. 1947. Ordförande, Ledamot sedan 2000.
Övriga styrelseuppdrag: Svensk Hypotekspension AB (ordf), Stiftelsen Cancercentrum Karolinska, Danske Hypotek. *Övriga uppdrag:* Handelns Ekonomiska Råd (ordf), SNS Förtroenderåd.

Hanna Brandt-González [3]
f. 1969. Senior Advisor Unionen. Ledamot sedan 2016. *Övriga styrelseuppdrag:* Medlemsförsäkring AB (ordf), TCO Development AB.

[1] Ingår i styrelsepresidiet som även fungerar som ersättningsutskott
[2] Ingår i finansutskottet
[3] Ingår i revisionsutskottet

Petra Hedengran [2]
f. 1964. Chefsjurist och ansvarig för Bolagsstyrning samt investeringar i EQT på Investor AB. Ledamot sedan 2017. *Övriga styrelseuppdrag:* Electrolux, Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden.

Martin Linder [2]
f. 1973. Förbundsordförande Unionen. Ledamot sedan 2016.
Övriga styrelseuppdrag: PTK (ordf), TCO.

Per Hedelin [3]
f. 1965. Verkställande direktör Ledarna. Ledamot sedan 2008.
Övriga styrelseuppdrag: Försäkringsbolaget PRI Pensionsgaranti, Bliwa Livförsäkring, Mgruppen Svenska managementgruppen AB (ordf), Intermezzon AB (ordf), Djurönäset Hotell och Konferenser (ordf).

Styrelse

Magnus von Koch [2]
f. 1962. Kapitalförvaltare Unionen. Ledamot sedan 2010.
Övriga styrelseuppdrag: Klara Norra Fastigheter AB (ordf).

Birgitta Pernkrans
f. 1969. Försäkringstjänsteman, Arbetstagarrepresentant för FTF.
Ledamot sedan 2015.

[1] Ingår i styrelsepresidiet som även fungerar som ersättningsutskott
[2] Ingår i finansutskottet
[3] Ingår i revisionsutskottet

Mikael Persson
f. 1962. Försäkringstjänsteman, Arbetstagarrepresentant för SACO.
Ledamot sedan 2008.

Christer Ågren [1]
f. 1954. Andre vice ordförande, Ledamot sedan 2009.

Richard Malmborg [3]
f. 1961. Förbundsdirektör Sveriges Ingenjörer. Ledamot sedan 2003. *Övriga styrelseuppdrag:* PTK (vice ordf), SACO (förste vice ordf), Akademikertjänst AB (ordf).

Cecilia Fahlberg Pihlgren [1]
f. 1960. Förste vice ordförande, Ledamot sedan 2007.
Övriga uppdrag: Arbetsmarknadsutredningen.

Kaj Thorén [2]
f. 1944
Ledamot sedan 2005.

Peter Jeppsson [3]
f. 1957. Vice verkställande direktör Svenskt Näringsliv. Ledamot sedan 2016.
Övriga styrelseuppdrag: Trygghetsrådet TRR (ordf), Trygghetsfonden TSL (ordf), Fora AB.

Anders Weihe [3]
f. 1961. Förhandlingschef och chefsjurist Teknikföretagen. Ledamot sedan 2017.
Övriga styrelseuppdrag: Trygghetsrådet TRR, Trygghetsfonden TSL, Ratio Näringslivets forskningsinstitut. *Övriga uppdrag:* TEKO Sveriges Textil- och Modeföretag (vd), Teknikarbetsgivarna, Tekniktjänstearbetsgivarna.

Anna-Karin Hatt [2]
f. 1972. Verkställande direktör Almega AB. Ledamot sedan 2016. *Övriga styrelseuppdrag:* Almega AB, Almega Tjänsteförbunden, Castellum AB, Trygghetsfonden TSL, Trygghetsrådet TRR. *Övriga uppdrag:* Almega Tjänsteförbunden (förbundsdirektör), Universitetskanslerämbetet.

Styrelsens uppgifter och arbetsformer

Styrelsen ansvarar för Alectas organisation och förvaltning. Den beslutar om Alectas strategier och långsiktiga mål och har ansvar för att säkerställa att Alecta har god riskkontroll.

Vidare ska styrelsen säkerställa att organisationen i fråga om bokföring och medelsförvaltning har en tillfredsställande kontroll. Därutöver ansvarar styrelsen för att Alecta har en väl fungerande ledning, god intern kontroll och att det finns en tillfredsställande kontroll av efterlevnaden av de lagar och regler som gäller för Alectas verksamhet. Styrelsen ansvarar därvid för att Alecta har nödvändiga interna regler för sin verksamhet och fattar beslut om bland annat placeringsriktlinjer, försäkringstekniska riktlinjer och riktlinjer för hantering av intressekonflikter.

Styrelsen fastställer årligen arbetsordning för styrelsen samt instruktion för verkställande direktören. Styrelsens eget arbete utvärderas i normalfallet en gång per år. Under hösten 2017 genomfördes en sådan utvärdering och resultatet delgavs överstyrelsens beredningsnämnd inför dess sammanträde i mars 2018, där även styrelsens ordförande och de vice ordförandena deltog. Vd:s arbete utvärderas fortlöpande och en gång per år görs en formell utvärdering.

Under 2017 hade styrelsen åtta sammanträden, varav ett var förlagt i anslutning till ett styrelseseminarium under ett par dagar för behandling av frågor av strategisk betydelse för Alecta.

Vid sidan av arbetet i styrelsen bedrivs arbete i tre utskott: styrelsepresidiet, finansutskottet och revisionsutskottet.

Styrelsepresidiet har tre ledamöter: styrelsens ordförande och de båda vice ordförandena. Även vd deltar i presidiets möten. Presidiets huvudsakliga uppgift är att handlägga och fatta beslut i de ärenden som styrelsen delegerar till presidiet och att i övrigt lämna råd till vd i anslutning till den löpande förvaltningen samt att förbereda dagordning och viktigare beslut inför styrelsens sammanträden. Presidiet fungerar även som ersättningsutskott och sammanträder på initiativ av styrelsens ordförande. Under 2017 hade styrelsepresidiet sex sammanträden.

Finansutskottet har sex ledamöter. Utskottet fastställer närmare riktlinjer för den löpande placeringsverksamheten, följer upp placeringsverksamheten och bereder de ärenden inom den som ska behandlas av styrelsen samt beslutar i de placeringsärenden som inte ryms i vd:s befogenheter. Under 2017 hade finansutskottet fem sammanträden.

Revisionsutskottet har fyra ledamöter. Utskottet ska löpande utvärdera och till styrelsen förmedla sin bild av Alectas riskexponering och ledningens hantering av riskerna. Revisionsutskottet stöder också styrelsen bland annat i att följa och utvärdera den interna och externa revisionen samt svarar för beredningen av styrelsens arbete med att kvalitetssäkra Alectas finansiella rapportering. Under 2017 hade revisionsutskottet fem sammanträden.

Utöver normalt förekommande punkter har styrelsen och utskotten under året arbetat med bland annat följande frågor:

- Alectas 100-årsjubileum
- ITP-upphandlingen
- Alectas konsolideringspolicy
- Alectas kommunikationsplattform
- Alectas hållbarhetspolicy
- Informationssäkerhet
- Finansinspektionens arbete med solvenskapitalkrav för tjänstepensionsföretag.

Överstyrelse och revisorer

Överstyrelse

Alectas högsta beslutande instans är överstyrelsen, som motsvarar bolagsstämman i försäkringsrörelselagen. Överstyrelsen har bland annat till uppgift att välja styrelse och revisorer, att årligen behandla frågan om ansvarsfrihet för styrelsen och verkställande direktören för det gångna verksamhetsårets förvaltning samt att fastställa resultat- och balansräkningen för moderbolaget och koncernen och att besluta hur årets resultat ska disponeras.

Överstyrelsen består av 38 ledamöter och åtta suppleanter. För att pensionärernas intressen och synpunkter ska tillgodoses tillämpas principen att ett antal av överstyrelsens ledamöter ska vara pensionärer i Alecta. Dessa utses av de nedan nämnda fackliga organisationerna.

Ledamöter och suppleanter

Överstyrelsens 19 ledamöter och 4 suppleanter valda av Svenskt Näringsliv för tiden 2017–2019.

Ledamöter

Björn Alvengrip, Mölle
Kenneth Bengtsson, Stockholm, ordförande
Jan Bosaeus, Solna
Mattias Dahl, Stockholm
Eva Dunér, Göteborg
Inga-Kari Fryklund, Stockholm
Nils Åke Hallström, Nälden
Per Hidesten, Stockholm
Göran Holm, Bromma
Karin Johansson, Stockholm
Ulf Larsson, Sundsvall
Staffan Lindquist, Helsingborg
Martin Lindqvist, Stockholm
Jan Moström, Luleå
Ola Månsson, Alunda
Kerstin Renard, Hälleviksstrand
Jan Siezing, Tumba
Ulrik Wehtje, Malmö
Klas Wåhlberg, Västerås

Suppleanter

Antje Dedering, Bromma
Hans Gidhagen, Upplands Väsby
Jonas Hagelqvist, Stockholm
Charlott Richardson, Sollentuna

Överstyrelsens 19 ledamöter och 4 suppleanter valda av Unionen, Ledarna, Sveriges Ingenjörer och Förhandlings- och samverkansrådet PTK för tiden 2017–2019.

Ledamöter

Stefan Carlsson (Unionen), Norrköping
Per-Erik Djärf (Unionen), Vadstena
Björn Ekblom (Unionen), Svanesund
Annika Elias (Ledarna), Göteborg
Helena Hedlund (Ledarna), Märsta
Peter Hellberg (Unionen), Bandhagen, vice ordförande
Gunnar Henriksson (Unionen), Tullinge, även för Alectas pensionärer
Martin Johansson (Unionen), Stockholm
Ulrika Johansson (Unionen), Luleå
Gun Karlsson (Unionen), Stockholm
Victoria Kirchhoff (Unionen), Klagshamn
Peter Larsson (Sveriges Ingenjörer), Enskede
Hans Lindau (Unionen), Sandared
Leif Nicklagård (Unionen), Sundbyberg
Annica Pettersson (PTK), Enskede Gård
Kristina Rådkvist (PTK), Enköping
Therese Sysimetsä (Unionen), Stockholm
Anders Tihkan (Sveriges Ingenjörer), Värmdö
Marina Åman (Unionen), Strängnäs

Suppleanter

Thomas Eriksson (Ledarna), Örebro
Nils-Harald Forssell (Unionen), Olofstorp, även för Alectas pensionärer
Mikael Hansson (Unionen), Billdal
Stefan Jansson (Sveriges Ingenjörer), Stockholm

Revisorer

Ordinarie

Ernst & Young AB,
huvudansvarig revisor
Jesper Nilsson

Lekmannarevisorer

Ordinarie

Niklas Hjert, Unionen
Lars Jansson, Svenskt Näringsliv

Suppleanter

Kati Almqvist, Ledarna
Lisbeth Gustafsson, Svenskt Näringsliv

Företagsledning

Magnus Billing
f. 1968. Verkställande direktör. *Studier:* jur.kand. *Anställningsår:* 2016
Styrelseuppdrag: Svensk Försäkring, Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation.
Övriga uppdrag: SNS Förtroenderåd, EU-kommissionens expertgrupp för hållbar finansmarknad, Delegation Bostad 2030. *Tidigare erfarenhet:* vd för Nasdaq Stockholm och vd för Nasdaq Nordics.

Tony Persson
f. 1965. Tf chef Kapitalförvaltning. *Studier*: Civilekonom finansiell ekonomi.
Anställningsår: 1998. *Tidigare erfarenhet:* SEB och Konjunkturinstitutet.

Katarina Thorslund
f. 1962. Vice verkställande direktör. Chef Kund. *Studier:* fil.kand. matematik.
Anställningsår: 2003. *Tidigare erfarenhet:* ekonomichef och chefaktuarie Alecta. Dessförinnan chefaktuarie Folksam Gruppförsäkring.

Ulf Larsson
f. 1968. Chef IT. *Studier:* fil.kand. företagsekonomi. *Anställningsår:* 1998
Tidigare erfarenhet: chefsarkitekt IT och gruppchef Infrastruktur inom Alecta. Dessförinnan konsult på WM-data.

Maria Wahl Burvall
f. 1964. Chef HR, inköp och service. *Studier:* civilekonom, inriktning nationalekonomi och statistik. *Anställningsår:* 2014. *Tidigare erfarenhet:* ekonom, HR-specialist och HR-chef på Riksbanken.

Martin Hedensiö
f. 1964. Chef Kommunikation och hållbarhet. *Studier:* civilekonom redovisning och revision. *Anställningsår:* 2016. *Tidigare erfarenhet:* Kommunikationsdirektör Svenska Spel, Vice President Corporate Communications Europe, Middle East and Africa Nasdaq, Executive Partner ansvarig för Corporate and Financial Communications Hallvarsson & Halvarsson, Vice vd Springtime, Investor Relations Director Electrolux.

Camilla Wirth
f. 1970. Chef Ekonomi. *Studier*: Ekonomie magisterexamen. *Anställningsår*: 2017 *Tidigare erfarenhet*: CFO Nordax Bank AB (publ), CFO Aberdeen Property Investors IIM AB, revisor och konsult KPMG Financial Services.

Fredrik Palm
f. 1976. Chef Produkt. *Studier:* fil.mag. matematisk statistik. *Anställningsår:* 2013. *Tidigare erfarenhet:* Chefaktuarie Alecta. Dessförinnan aktuariekonsult i egen verksamhet, konsult och delägare i konsultföretag.

Magnus Landare
f. 1957. Chefsjurist. *Studier:* jur. kand. *Anställningsår:* 1995 *Tidigare erfarenhet:* Lagerlöf & Leman Advokatbyrå. Dessförinnan notariemeritering vid Stockholms tingsrätt.

Hans Sterte
f. 1961. Chef Kapitalförvaltning, tillträder mars 2018. *Studier*: Examen från ekonomlinjen vid Stockholms Universitet. *Anställningsår*: 2018. *Tidigare erfarenhet*: Närmast Kapitalförvaltningschef på Skandia. Dessförinnan Finansdirektör på Länsförsäkringar AB.

Ordlista

Diskonteringsränta
Den ränta som används för att beräkna nuvärdet av framtida in- och utbetalningar.

Fribrevsuppräkning
Återbäringstilldelning genom höjning av den pensionsrätt som intjänats före pensionsåldern. Uppräkning görs framför allt för att kompensera för inflation.

Fördelningsbara tillgångar
Tillgångarnas totala marknadsvärde efter avdrag för finansiella skulder, särskilda värdesäkringsmedel och garantifond.

Företagsanknutna medel
Medel som sattes av 1998 till försäkringstagarna av det överskott i Alecta som genererats under åren 1994–1998. Medlen har främst fått användas till pensionspremier inom Alecta och andra livförsäkringsbolag.

Förmedlingsavtalet med Collectum
Avtal enligt vilket Collectum ska utföra administrativa tjänster avseende ITP-planen åt Alecta.

Förmånsbestämd försäkring (ITP 2)
Förmånsbestämd pension innebär att man på förhand bestämmer hur stor pensionen ska bli, till exempel att den ska vara ett visst belopp eller en viss procent av slutlönen.

Försäkrad
Den person som omfattas av försäkringen.

Försäkringsavtal
Ett kontrakt mellan försäkringsgivare och försäkringstagare som innehåller en betydande försäkringsrisk.

Försäkringstagare
Den som har ingått försäkringsavtal med ett försäkringsbolag.

Försäkringstekniska avsättningar
Avsättningar i balansräkningen för ett försäkringsföretags åtaganden på grund av försäkringar. Försäkringstekniska avsättningar (FTA) är kapitalvärdet av försäkringsbolagets garanterade åtaganden. FTA utgörs av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

Förvalsbolag
I en premiebestämd plan där den anställda inte gjort något aktivt val av försäkringsbolag blir den anställda automatiskt kund hos det försäkringsbolag som blivit utsett till förvalsleverantör i upphandlingen av förvaltningen av planen.

Förvaltat kapital
Beräknas som eget kapital, livförsäkringsavsättning och oreglerade skador, enligt balansräkningen.

Förvaltningskostnadsprocent
Driftskostnader i försäkringsrörelsen (anskaffnings- och administrationskostnader) och skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltat kapital. Nyckeltalet beräknas totalt och för pensionsprodukterna exklusive valcentralskostnader.

Kapitalbas
Försäkringsbolaget ska ha ett tillräckligt stort kapital, beräknat som kapitalbas, för att kunna täcka eventuella framtida oförutsedda förluster. Kapitalbasen utgörs av skillnaden mellan bolagets tillgångar, minskade med immateriella tillgångar och finansiella skulder, och de försäkringstekniska avsättningarna.

Kapitalförvaltningskostnadsprocent
Driftskostnader i kapitalförvaltningen i förhållande till genomsnittligt förvaltat kapital.

Kapitalvärde
Det beräknade nuvärdet av framtida betalningsströmmar.

Kollektivavtalsgaranti
Om arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till ITP-planen men försummat att teckna eller upprätthålla ITP-avtalet ska den försäkrade tillgodoräknas avgifter och andra förmåner i samma utsträckning som om arbetsgivaren fullgjort sina skyldigheter enligt ITP-planen. Kollektivavtalsgarantin administreras av Collectum.

Kollektiv konsolideringsnivå
Fördelningsbara tillgångar i förhållande till försäkringsåtagandena till försäkringstagare och försäkrade (både garanterade åtaganden och fördelad återbäring).

Kollektivt konsolideringskapital
Skillnaden mellan de fördelningsbara tillgångarna, värderade till marknadsvärde, och försäkringsåtagandena (både garanterade åtaganden och fördelad återbäring) till försäkringstagare och försäkrade.

Pensionstillägg
Återbäring som de försäkrade får utöver den garanterade pensionen. Pensionstillägget kan enligt de försäkringstekniska riktlinjerna högst motsvara ökningen av konsumentprisindex för aktuellt år, räknat från det att den försäkrades pension började betalas ut. Pensionstillägget beslutas årligen av styrelsen.

Placeringar
De i balansräkningen marknadsvärderade placeringstillgångarna, kassa och bank samt övriga tillgångar och skulder som är relaterade till placeringstillgångarna (exempelvis upplupna ränte- och hyresintäkter).

Placeringstillgångar
Tillgångar som har karaktären av kapitalplacering, det vill säga räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter.

Premiebefrielseförsäkring
En del i ITP-planens kollektiva riskförsäkring som innebär att arbetsgivaren blir befriad från premiebetalning om en försäkrad drabbas av arbetsoförmåga. Premier till ITP-planens försäkringar betalas i det fallet från premiebefrielseförsäkringen och betraktas då som en försäkringsersättning.

Premiebestämd försäkring
Premiebestämd pension innebär att premiens storlek är bestämd på förhand. Den kan exempelvis vara en viss procent av lönen eller ett visst belopp. Storleken på pensionen beror på hur stort pensionskapitalet är när man går i pension.

Premiereduktion
Fördelning av överskottsmedel genom sänkning av premien. Tillämpas för riskförsäkringar.

Premieränta
För förmånsbestämda försäkringar beror premiens storlek bland annat på tillämpad premieränta. Den inbetalda premien inklusive förräntning med premieräntan ska räcka till att betala den garanterade förmånen under utbetalningsperioden. Det innebär att premien blir högre ju lägre premieränta som tillämpas.

PRI-modellen
I stället för att betala premier till ett försäkringsbolag tar arbetsgivaren upp pensionsåtagandet som en skuld i balansräkningen. Pengarna börjar betalas ut först när en anställd pensioneras. Kreditförsäkring i PRI Pensionsgaranti garanterar att de anställda får sina pensioner även om arbetsgivaren skulle komma på obestånd.

Riskförsäkring
Försäkring där premien i sin helhet avser att täcka riskkostnaderna. Inget sparmoment förekommer i denna typ av försäkring.

Solvensgrad
Totala marknadsvärderade tillgångar, minskade med immateriella tillgångar och finansiella skulder, i förhållande till de garanterade åtagandena.

Solvensmarginal
Erforderlig solvensmarginal är ett minimikrav för kapitalbasens storlek. Solvensmarginalen bestäms något förenklat som vissa procentsatser av dels försäkringstekniska avsättningar, dels bolagets försäkringsrisker.

Särskilda värdesäkringsmedel
Medel som är avsatta för att trygga värdesäkring av pensioner eller för annat pensionsfrämjande ändamål. Alecta förfogar över medlen först efter beslut av Svenskt Näringsliv och PTK. Särskilda värdesäkringsmedel inräknas därför inte i det kollektiva konsolideringskapitalet.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)
En livförsäkring som ger de efterlevande ett bestämt belopp om den försäkrade skulle avlida före pensioneringen. Enligt kollektivavtalet är arbetsgivaren skyldig att teckna försäkringen för sina anställda.

Totalavkastning
Placeringarnas avkastning, justerad för kassaflöden, uttryckt i procent enligt Svensk Försäkrings rekommendation.

Ursprunglig ITPK
Premiebestämd ITPK tillkom 1977 och placerades då med automatik i Alecta. Från och med 1990 fick individen göra eget val. De som inte gjorde något val fram till och med 2007 fick sin ITPK placerad i förvalet, ursprunglig ITPK. Inga ytterligare pengar placeras i ursprunglig ITPK efter 2007.

Återbäring
Överskott som tilldelas eller fördelas för
- försäkringstagarna i form av nedsättning av premien.
- de försäkrade i form av höjning av försäkringsförmånen.
- kostnadstäckning för åtgärder inom ITP-planen. För dessa medel har kollektivavtalsparterna givits rätt att anvisa användning. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag.

Tilldelad återbäring är formellt garanterad. Fördelad återbäring är inte formellt garanterad.

Östertälje Tryckeri AB • Miljömärkt Trycksak • Licens 3041 0342

Alecta pensionsförsäkring, ömsesidigt
Telefon 020-78 22 80
103 73 Stockholm | alecta.se

8055 2018.03 Foto: Evelina Carborn, Elena Kraskowski, Ulf Huett Nilsson/Johnér bildbyrå, Alecta. Illustrationer: Emily Ryan
Produktion: Alecta Original: Griller Grafisk Form Prepress: Bildrepro Tryck: Kampanjmakarna/Östertälje tryckeri